

Stab

Teknik- og Miljøforvaltningen

Orienteringsnotat

Til Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalgets tiltag og hensigtserklæringer i Overførselssagen 2023-2024

Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Venstre, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti indgik den 20. marts 2024 forlig om Overførselssagen 2023-2024. Dette orienteringsnotat omhandler de tiltag og hensigtserklæringer i aftalen, som vedrører Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalgets bevillinger i Overførselssagen 2023-2024

I Overførselssagen 2023-2024 fik Teknik- og Miljøudvalget tilført i alt 55,6 mio. kr. i anlægsbevillinger og 9,9 mio. kr. i driftsbevillinger i 2024-2027. Derudover er der med udmøntning af investeringspuljen tilført 14,3 mio. kr. i anlægsbevillinger og 11,3 mio. kr. i servicebevillinger til investerings- og innovationsforslag under Teknik- og Miljøudvalget.

I overførselssagen fik Teknik- og Miljøudvalget i 2024 tilført 15,4 mio. kr. i anlægsbevillinger samt 7,3 mio. kr. i servicebevillinger, herunder 0,1 mio. kr. i anlægsbevillinger og 4,1 mio. kr. i servicebevillinger til initiativer vedr. need to og rettidig omhu. Derudover er der afsat yderligere 2,0 mio. kr. i anlægsmåltal til fremrykning af projektet "Omstilling af kommunens dieselskøretøjer til fossilfrie køretøjer", som blev finansieret med Budget 2023.

Teknik- og Miljøudvalgets tiltag i Overførselssagen 2023-2024

De tiltag, som Teknik- og Miljøudvalget fik bevilliget midler til i overførselssagen, fremgår af tabel 1. Tabellen viser de enkelte tiltags titel, bevilling og forventet ibrugtagningstidspunkt for anlægsbevillinger. Hele anlægsbevillingen for tiltagene fremgår af tabellen, hvorimod det kun er bevillingen i budgetårene 2024-2027, som er medregnet for driftsbevillingerne. Derudover indgår i tabel 1 mer-/mindreindtægter på parkering.

Aftaleteksten, bevillingen og forvaltningens eventuelle bemærkninger gennemgås efterfølgende i notatet, hvor sidehenvisning til aftaleteksten fremgår i parentes efter tiltagets titel samt i venstre kolonne i tabellerne 1 og 2. Der er samtidig henvisning til de publicerede budgetnotater, der ligger til grund for tiltagene i aftalen. Budgetnotater med relevans for Teknik- og Miljøudvalget fremgår af bilag 1.

Ikke alle budgetnotater afspejler aftaleteksten og bevillingen i Overførselssagen 2023-2024. For de bevillinger, hvor det gør sig gældende, er der indsat en bemærkning herom.

21-03-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 6090

Dokumentnummer i F2
131537

Sagsnummer i eDoc
2024-0104109

Stab

Islands Brygge 37
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

De afledte driftsudgifter til anlægsprojekter er placeret i en pulje under Økonomiudvalget og overføres til Teknik- og Miljøudvalget i forbindelse med ibrugtagningen af projekterne.

Tabel 1. Teknik- og Miljøudvalgets tiltag i Overførselssagen 2023-2024

Side	Tiltag (1.000 kr. - 2024 p/l)	Anlæg i alt	Service 2024-2027	Mer- og mindre-indtægter på parkering i 2024-2027	Ibrugtagning ved anlægsbevilling
14	TM17 Påbud fra Arbejdstilsynet vedr. tømning af affaldskurve (Need to)	-	4.060	-	-
17	TM16 Toilet i Nordhavn (Rettidig omhu)	820	-	-	December 2024
17	ØK18 Københavns Kommunes bidrag til realisering af fase 1 for forandringsplan for Pusher Street	15.026	-	-	December 2026
18	ØK29 Miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej	85	-	-	-
21	KF28 En ny badezone i havnen	50	105	-	-
26	TM02 Foranalyse af en overdækning af Helsingørmotorvejen	2.000	-	-	Juni 2025
26	TM03 Fremrykning af klimainitiativer med CO2-reduktioner	2.000*	-	-	-
26	TM05 Forbedring af skoleveje ved Rødkilde Skole	1.960	-	-	Oktober 2025
26	TM06 Den Grønne Boulevard - Etape 1	1.200	-	-	December 2024
27	TM11 Markeringer for faldne under Folkestrejen på Vesterbro	237	503	-	Juli 2024
27	TM13 Byrumsanalyse for Amager	3.000	-	-	Juni 2026
27	TM19 Skrå p-pladser mellem Trianglen og Parken	300	-234	234	Februar 2025
27	TM21 Træer på Østerbrogade mellem Jagtvej og Svanemøllebroen	2.000	65	-	April 2026
28	TM22 Lys i boldburet i Lergravsparken	1.600	12	-	September 2026
28	TM25 Pulje til etablering af plantehuller til facadebegrønning	2.690	-	-	December 2025
28	TM27 En ældrevenlig by	400	-	-	December 2027
28	TM29 Foranalyse af ensretning på Øster Søgade	1.200	-	-	Juni 2025
28	TM32 Naturværksted og bemandet legeplads v. EnergiCenter Voldparken	800	-	-	Juni 2025
29	TM33 Omdannelse af Søren Kierkegaards plads til et grønt byrum - foranalyse	1.025	-	-	Juni 2025
29	TM35 Begrønning og byrumsinventar på Kornblomstvej i synergi med skybrudsprojekt	3.750	164	-	April 2028
29	TM37 Trafiksikkerhed og begrønning på Jyllingevej	17.350	17	-	Oktober 2028
29	TM38 Flere ladcykelparkeringspladser på vejareal	930	254	-234	Oktober 2025
29	TM40 Markering mellem bryggebroen og Axel Heides Gade	1.220	-	-	April 2025
-	TM18 Overførsel af uforbrugte midler til etablering af elbilverksparkeringspladser (ØK40)	-	4.299	-	-
-	TM28 Overførsel af uforbrugte midler til høringsproces for lokalplan Jernbanebyen (ØK40)	-	700	-	-
	Teknik- og Miljøudvalget i alt	57.643	9.945	0	
	<i>Udmøntning af investeringspuljer</i>				

33	BC51 Bedre fastholdelse og mindre nedslidning i forbindelse med opgaveløsningen i Teknik- og Miljøforvaltningen	-	6.160	-	-
33	BC52 Hjemtagelse af graffitiirenhold	5.320	520	-	-
33	BC53 Omlægning af batteriindsamling	1.550	-	-	-
33	BC54 Optimering af materielvedligehold	2.689	-	-	-
34	BC04 Digitalisering af høringer og brug af kunstig intelligens (AI)	4.787	2.634	-	-
35	BC50 Afprøvning af automatiske, permanente og midlertidige trafik-tællinger	-	1.975	-	-
	Midler fra Investeringspuljen I alt	14.346	11.289	0	
	Teknik- og Miljøudvalget i alt	71.989	21.234	0	

Note: Indtægter er indikeret med negativt fortegn.

*Måltal og ikke finansiering, da der er tale om fremrykning af projekter.

Hensigts erklæringer og tiltag med relevans for Teknik- og Miljøudvalget

De hensigts erklæringer i Overførselssagen 2023-2024, som har særlig relevans for Teknik- og Miljøudvalget, fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Hensigts erklæringer med relevans for Teknik- og Miljøudvalget

Side	Hensigts erklæringer og andre tiltag
22	KF035 Hensigts erklæring om udvikling af Svanemøllehavnen
27	TM07 Midlertidige byrum i Middelalderbyen
27	TM12 Reduktion i affaldsgebyrerne
27	TM20 Trafiksikker forbindelse mellem Nordøstamager Skole og Kløvermarken
28	TM30 Samarbejde om genbrug af ejerløse cykler på offentligt areal
28	TM31 Omdannelse af Kay Fiskers Plads til et brugbart byrum
30	TM41 Indbydende indretning på Christians Havns Torv
30	Begrønning på Kalkbrænderihavnsgade, Østerbro
30	P-anlæg

Teknik- og Miljøudvalgets tiltag og hensigts erklæringer i Overførselssagen 2023-2024

I det følgende gennemgås Teknik- og Miljøudvalgets tiltag og hensigts erklæringer i Overførselssagen 2023-2024. Tiltag beskrives i den rækkefølge, som fremgår af aftaleteksten.

Need to

TM17 Påbud fra Arbejdstilsynet vedr. manuel tømning af affaldskurve (s. 14)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at håndtere påbud fra Arbejdstilsynet angående tømningen af affaldskurve i København.

Der afsættes:

- 4,1 mio. kr. på service i 2024 til håndtering af påbud fra Arbejdstilsynet vedr. manuel tømning af affaldskurve.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen kun er afsat midler til håndtering af påbuddet i 2024. Dette er i henhold til rammerne for Overførselssagen, som er vedtaget med Indkaldelsescirkulæret (Økonomiudvalget d. 24. januar 2024). Finansieringsbehovet for 2025 og frem vil derfor indgå som need to risiko til handlingerne om Budget 2025.

Budgetnotat: TM17 Påbud fra Arbejdstilsynet vedr. tømning af affaldskurve (Need to)

Rettidig omhu

TM16 Toilet i Nordhavn (s.17)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere den nødvendige rørføring mm. for at kunne opstille et toilet på Hamborg Plads.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. på anlæg i 2024.

Budgetnotat: TM16 Toilet i Nordhavn (rettidig omhu)

ØK18 Københavns Kommune bidrag til realisering af fase 1 for forandringsplan for Pusher Street (s. 17-18)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at Københavns Kommune kan bidrage til den samlede transformation og forandring af Pusher Street. Bidrag fra staten og Christiania til forandringsplanen for Pusher Street er betinget af bidrag fra Københavns Kommune.

Der afsættes:

- 5,8 mio. kr. på anlæg i 2024 og 9,3 mio. kr. på anlæg i 2025 til en forandringsplan for Pusher Street.

Parterne er derudover enige om at nedsætte en politisk følgegruppe til at følge op på Københavns Kommunes bidrag til den samlede transformation og forandring af Pusher Street.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at budgetnotatet er udarbejdet af Økonomiforvaltningen, men at alle midlerne er afsat under Teknik- og Miljøudvalget. Det bemærkes desuden, at midlerne med aftalen er afsat på anlæg fremfor service, som det fremgår i budgetnotatet. Der er afsat midler i 2024 og 2025, men den forventede ibrugtagning af projektet forventes først at kunne ske i 2026.

Budgetnotat: ØK18 Københavns Kommune bidrag til realisering af fase 1 for forandringsplan for Pusher Street (Rettidig omhu)

Øvrige politiske prioriteringer

ØK29 Miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej (s. 18-19)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at miljøkonsekvensvurdere en trafikal opgradering af Refshalevej, der skal muliggøre styrket fremkommelighed og trafikikkerhed for især fodgængere og cyklister. Sund & Bælt gennemfører miljøkonsekvensvurderingen på vegne af Transportministeriet i forbindelse med den igangværende miljøkonsekvensvurdering af Østlig Ringvej.

Der afsættes:

- 0,1 mio. kr. på anlæg i 2024, 17,9 mio. kr. på anlæg i 2025 og 4,2 mio. kr. på anlæg i 2026 til en miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at budgetnotatet er udarbejdet af Økonomiforvaltningen, og at størstedelen af midlerne afsættes under Økonomiudvalget. Da Teknik- og Miljøforvaltningen vil være bygherre på selve den trafikale opgradering af Refshalevej, såfremt den senere besluttes, er der afsat i alt 0,09 mio. kr. under Teknik- og Miljøudvalget i 2024-2025 til at muliggøre, at de relevante medarbejdere med ansvar for det efterfølgende anlægsprojekt kan indgå i miljøkonsekvensvurderingsprocessen og kvalificere udvalgte dele i miljøkonsekvensrapporten.

Budgetnotat: ØK29 Miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej

KF028 En ny badezone i havnen (s. 21)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af en ny badezone i havnen

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. på anlæg i 2024 til anlæg af den nye badezone.
- 0,05 mio. kr. årligt på anlæg i 2024 til tjek af vandkvalitet.
- 0,07 mio. kr. på service i 2024 og 0,1 mio. kr. årligt på service i 2025 og frem til afledt drift og vedligehold.

Parterne er enige om at denne som udgangspunkt skal placeres ved Ofelia Plads.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at budgetnotatet er udarbejdet af Kultur- og Fritidsforvaltningen, og at der med aftalen er afsat midler til én ny badezone fremfor to, som det fremgår i budgetnotatet. Størstedelen af midlerne er afsat under Kultur- og Fritidsudvalget, men der er under Teknik- og Miljøudvalget afsat i alt 0,1 mio. kr. i 2024-2025 til tjek af vandkvalitet samt 0,03 mio. kr. i 2024 og 0,06 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til drift af varsling.

Budgetnotat: KF028 To nye badezoner i havnen (anlægsbevilling)

KF035 Hensigtserklæring om udvikling af Svanemøllehavnen (s. 22)

Parterne er enige om at henvise en sag om udvikling af Svanemøllehavnen til Budget 2025. Kultur- og Fritidsforvaltningen vil udarbejde en sag til Kultur- og Fritidsudvalget inden Budget 2025, hvor ideerne i visionsplanen skitseres. Kultur- og Fritidsudvalget kan på baggrund af denne, og med inddragelse af Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen, udstikke en retning for det videre arbejde med henblik på at søge om en screeningsbevilling til Budget 2025.

TM02 Foranalyse af en overdækning af Helsingørmotorvejen (s. 26)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at foretage en foranalyse af mulighederne for overdækning af Helsingørmotorvejen.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2024-2025.

Budgetnotat: TM02 Foranalyse af en overdækning af Helsingørmotorvejen

TM03 Fremrykning af klimainitiativer med CO2-reduktioner (s. 26)

Aftaletekst: Parterne er enige om at fremrykke udskiftning af kommunens dieseldrevne køretøjer til fossilfrie køretøjer i projektet "Omstilling af kommunens dieselkøretøjer til fossilfrie køretøjer" fra Budget 2023.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2024, til tidligere udskiftning af kommunens dieseldrevne køretøjer til fossilfrie køretøjer.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der er tale om en fremrykning af anlægsbevillingen til projektet Omstilling af kommunens dieselkøretøjer til fossilfrie køretøjer og tildelelse af anlægsmåltal i 2024.

Budgetnotat: TM03 Fremrykning af klimainitiativer med CO2-reduktioner

TM05 Forbedring af skoleveje ved Rødkilde Skole (s. 26)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at forbedre trafikikkerheden på skolevejen omkring Rødkilde Skole.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2024-2025 til etablering af rødt midterareal på Hvidkildevej.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til budgetnotatets initiativ 1, scenarie 1 (etablering af rødt midterareal på Hvidkildevej).

Budgetnotat: TM05 Forbedring af skoleveje ved Rødkilde Skole

TM06 Den Grønne Boulevard – Etape 1 (s. 26-27)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af en overordnet foranalyse vedr. de videre skridt for realiseringen af den grønne boulevard. Foranalysen skal konkretisere den geometriske udformning af ramper og kryds ved tunnelerne på H. C. Andersens Boulevard på strækningen ved hhv. Jarmers Plads og Rysensteensgade. Analysen skal indeholde simple trafikale analyser i rampekrydsene for at kunne fastsætte den nødvendige geometri omkring ramperne. Derudover vil trafikafviklingen i anlægsfasen konkretiseres yderligere.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på anlæg i 2024 til en overordnet foranalyse.

Parterne er enige om at se på idéoplæg og borgerdialog med henblik på at drøfte finansiering i forbindelse med Budget 2025.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til en nedskaleret version af initiativ 1. Forvaltningen bemærker, at der med de afsatte midler udarbejdes en overordnet foranalyse frem for borgerdialog, idéoplæg og udvidet foranalyse, som fremgår af budgetnotatet.

Budgetnotat: TM06 Den Grønne Boulevard - Etape 1

TM07 Midlertidige byrum i Middelalderbyen (s. 27)

Aftaletekst: Parterne er enige om, at der skal tages stilling til midlertidig brug af de byrum, der opstår i takt med at gadeparkering bliver nedlagt og indtil flagskibsprojekterne etableres. Finansiering af de midlertidige byrum henvises til Budget 2025

Budgetnotat: TM07 Midlertidige byrum i Middelalderbyen

TM11 Markeringer for faldne under Folkestrejken på Vesterbro (s. 27)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at markere de faldne under Folkestrejken på Vesterbro med mindefliser (initiativ 1, scenarie 1) og mindetavle ved Stjerne Radio på Istedgade (initiativ 3).

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2024.
- 0,4 mio. kr. på service i 2024, samt 0,04 mio. kr. fra 2025 og frem til afledt drift og vedligehold.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til budgetnotatets initiativ 1, scenarie 1 (mindefliser for faldne under Folkestrejken af Mille Kalsmose) og initiativ 3 (mindetavle for faldne under besættelsen). Det bemærkes yderligere, at 0,04 mio. kr. af de 0,3 mio. kr. på anlæg er afsat under Kultur- og Fritidsudvalget til projektering i Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Budgetnotat: TM11 Markeringer for faldne under Folkestrejken på Vesterbro

TM12 Reduktion i affaldsgebyrerne (s. 27)

Aftaletekst: Teknik- og Miljøforvaltningen pålægges frem mod Budget 2025 at fremlægge muligheder for, hvordan husholdningernes affaldstakster kan reduceres, mens det høje sorteringsniveau opretholdes. Forligsparterne forpligter sig til i forbindelse med Budget 2025 at lægge sig fast på rammerne for reduktionen af affaldstaksterne fra 2026. Den endelige vedtagelse af affaldstaksterne sker med vedtagelse af den nye ressourceplan 2030, som behandles i Borgerrepræsentationen d. 7. november 2024.

Budgetnotat: TM12 Reduktion i affaldsgebyrerne

TM13 Byrumsanalyse for Amager (s. 27)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at udarbejde en byrumsanalyse, som skal samtænkes med udviklingen af trafikplanen for Amager, som blev besluttet med Budget 2024. Byrumsanalysen skal sikre, at planen kan vedtages som en samlet Trafik- og Byrumsplan for Amager medio 2026.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2024-2027.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt 0,1 mio. kr. mindre i 2026 end det fremgår i budgetnotatet.

Budgetnotat: TM13 Byrumsanalyse for Amager

TM19 Skrå p-pladser mellem Trianglen og Parken (s. 27)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at omdanne 31 længdepareringspladser til 44 skråparkeringspladser.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2024-2025.
- 0,1 mio. kr. på service i 2025 og frem til merindtægter fra betalingsparkerering.
- -0,1 mio. kr. på finansposter i 2025 og frem som følge af statslig modregning af merudgifter på parkeringsindtægter.

Budgetnotat: TM19 Skrå p-pladser mellem Trianglen og Parken

TM20 Trafiksikker forbindelse mellem Nordøstamager Skole og Kløvermarken (s. 27)

Aftaletekst: Parterne ønsker, at der frem mod Budget 2025 og i dialog med lokale aktører, herunder skolen, udarbejdes forslag, der kan højne trafikikkerheden ved Nordøstamager Skole. Parterne er enige om at henvise finansiering af en planlægningsbevilling til Budget 2025.

Budgetnotat: TM20 Trafiksikker forbindelse mellem Nordøstamager Skole og Kløvermarken

TM21 Træer på Østerbrogade mellem Jagtvej og Svanemøllebroen (s. 27-28)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at plante træer på Østerbrogade mellem Jagtvej og Svanemøllebroen.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. på anlæg i 2024-2026.
- 0,01 mio. kr. på service i 2025 og 0,03 i 2026 og frem til afledt drift og vedligehold.

Budgetnotat: TM21 Træer på Østerbrogade mellem Jagtvej og Svanemøllebroen

TM22 Lys i boldburet i Lergravsparken (s. 28)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af lys i boldburet i Lergravsparken.

Der afsættes:

- 1,6 mio. kr. på anlæg i 2024-2026.
- 0,004 mio. kr. på service i 2026 og 0,008 mio. kr. i 2027 og frem til afledt drift og vedligehold.

Budgetnotat: TM22 Lys i boldburet i Lergravsparken

TM25 Pulje til etablering af plantehuller til facadebegrønning (s. 28)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til en pulje, som har til hensigt at støtte etableringen af plantehuller til facadebegrønning. Puljen omfatter etablering af 100-140 plantehuller fordelt på ca. 15-20 ansøgere.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. på anlæg i 2024-2025 til etablering af plantehuller.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til en nedskaleret version af budgetnotatets scenarie 2.3, hvor puljen er nedskaleret med 2,0 mio. kr., hvorfor der er midler til etablering af et mindre antal plantehuller, end det fremgår af budgetnotatets scenarie 2.3.

Budgetnotat: TM25 Pulje til etablering af plantehuller til facadebegrønning

TM27 En ældrevenlig by (s. 28)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af asfaltramper og nedsænkede kantsten.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på anlæg i 2024-2027 til etablering af asfaltramper og nedsænkede kantsten.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til budgetnotatets initiativ 2.

Budgetnotat: TM27 En ældrevenlig by

TM29 Foranalyse af ensretning på Øster Søgade (s. 28)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at foretage en foranalyse af mulighederne for ensretning af Øster Søgade mellem Fredensbro og Østerbrogade, samt se på mulighederne for at skabe større sammenhængene grønt område.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på anlæg i 2024-2025.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til budgetnotatets scenarie 1.

Budgetnotat: TM29 Foranalyse af ensretning på Øster Søgade

TM30 Samarbejde om genbrug af ejerløse cykler på offentligt areal (s. 28)

Aftaletekst: Parterne er enige om potentialet i at etablere et projekt vedr. istandsættelse og efterfølgende genbrug af ejerløse cykler i Københavns Kommune. Parterne er på den baggrund enige om, at finansiering af et pilotprojekt skal indgå i forhandlingerne om Budget 2025.

Budgetnotat: TM30 Samarbejde om genbrug af ejerløse cykler på offentligt areal

TM31 Omdannelse af Kay Fiskers Plads til et brugbart byrum (s. 28)

Aftaletekst: Kay Fiskers Plads ligger placeret mellem metrobanen og to store erhvervsbygninger, og er grundet pladsens indretning meget vindblæst. Der er derfor ønske om at omdanne pladsen, så den i højere grad kan være til gavn for områdets beboere. Parterne er enige om at henvise finansiering af omdannelsen til Budget 2025.

Budgetnotat: TM31 Omdannelse af Kay Fiskers Plads til et brugbart byrum

TM32 Naturværksted og bemandet legeplads v. EnergiCenter Voldparken (s. 28)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til en foranalyse af et naturværksted samt til en bemandet legeplads ved EnergiCenter Voldparken.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. på anlæg i 2024-2025.

Budgetnotat: TM32 Naturværksted og bemandet legeplads v. EnergiCenter Voldparken

TM33 Omdannelse af Søren Kierkegaards plads til et grønt byrum – foranalyse (s. 29)

Aftaletekst: Parterne enige om, at Københavns Kommune, i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen og Det Kgl. Bibliotek, skal afdække mulighederne for at omdanne Søren Kierkegaards Plads til et grønt byrum.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. I alt på anlæg i 2024 og 2025 til en foranalyse af mulighederne for at omdanne Søren Kierkegaards Plads til et grønt byrum

Foranalysen gennemføres af Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen, Slots- og Kulturstyrelsen, Det Kgl. Bibliotek og Nationalmuseet. Som en del af foranalysen skal der foretages en juridisk afklaring i forhold til et fremtidigt anlægsprojekt, og der skal indgås aftale mellem projektparterne om organisering samt anlæg og drift af det grønne byrum. Derudover skal foranalysen afdække mulighederne for fondsbidrag.

Budgetnotat: TM33 Omdannelse af Søren Kierkegaards plads til et grønt byrum – foranalyse

TM35 Gadetræer og begrønning på Kornblomstvej i synergi med skybrudsprojekt (s. 29)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til gadetræer og begrønning på Kornblomstvej i synergi med skybruds- og klimatilpasningsprojektet.

Der afsættes:

- 3,8 mio. kr. på anlæg i 2024-2028.
- 0,2 mio. kr. på service i 2027 til afledt drift og vedligehold.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til budgetnotatets initiativ 1.

Budgetnotat: TM35 Begrønning og byrumsinventar på Kornblomstvej i synergi med skybrudsprojekt

TM37 Trafiksikkerhed og begrønning på Jyllingevej (s. 29)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til at forbedre trafiksikkerheden og begrønne Jyllingevej mellem Rødovre Kommune og Jyllingevej St.

Der afsættes:

- 17,4 mio. kr. på anlæg i 2024-2028.
- 0,02 mio. kr. på service i 2027 til afledt drift og vedligehold.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til budgetnotatets initiativ 1.

Budgetnotat: TM37 Trafiksikkerhed og begrønning på Jyllingevej

TM38 Flere ladcykelparkeringspladser på vejareal (s. 29)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til opsætning af ladcykelparkeringspladser på 13 bilparkeringspladser.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. på samlet på anlæg i 2024-2025.
- 0,004 mio. kr. samlet på service i 2025 og 0,008 mio. kr. til afledt drift og vedligehold.
- 0,2 mio. kr. på service i 2025 og frem til mindreindtægter fra betalingsparkering.
- -0,2 mio. kr. på finansposter i 2025 og frem som følge af statslig modregning af mindreudgifter på parkeringsindtægter.

Parterne er enige om, at der med initiativet ikke må nedlægges flere pladser, end der oprettes i forbindelse med omdannelsen af længdeparkeringspladser til skråparkeringspladser på strækningen mellem Trianglen og Parken.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til en nedskaleret indsats i 2026 end den, der fremgår i budgetnotatet. Det er besluttet, at der kun skal omdannes 13 parkeringspladser i stedet for 25, hvorfor økonomien i 2025 er

nedskaleret. Derudover bemærkes det, at indsatsen skal koordineres med projekt vedr. skrå p-pladser mellem Trianglen og Parken.

Budgetnotat: TM38 Flere ladcykelparkeringspladser på vejareal

TM40 Markering mellem bryggebroen og Axel Heides Gade (s. 29)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til en foranalyse af, hvordan forholdene kan forbedres for gående og cyklende på havnepromenaden mellem Bryggebroen og Axel Heides gade.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på anlæg i 2024-2025 til gennemførelse af foranalyse.

Forvaltningens bemærkning:

Forvaltningen bemærker, at der med aftalen er tildelt midler til budgetnotatets scenarie 2.

Budgetnotat: TM40 Markering mellem Bryggebroen og Axel Heides Gade

TM41 Indbydende indretning på Christianshavns Torv (s. 30)

Aftaletekst: Parterne er enige om at fremme en ny og indbydende indretning af Christianshavns Torv med henblik på at skabe et rart og indbydende miljø, der inviterer til flere aktiviteter. Tiltaget skal koordineres med det vedtagne projekt om forbedret cykelfremkommelighed på Torvegade. Finansiering henvises til forhandlingerne om Budget 2025.

Budgetnotat: TM41 Indbydende indretning på Christianshavns Torv, tekst

Begrønning på Kalkbrænderihavns-gade, Østerbro (s. 30)

Aftaletekst: I Budget 2024 var parterne enige om en målsætning om, at der skal være flere træer i Københavns Kommune, bl.a. på Kalkbrænderihavns-gade i Nordhavn. Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen, frem mod Budget 2025, skal belyse mulighederne for begrønning af Kalkbrænderihavns-gade.

P-anlæg (s. 30)

Aftaletekst: Parterne er enige om at fortsætte arbejdet fra principaftalen om realistiske parkeringstiltag, der kan lette københavnernes hverdag. Der skal således fortsat udarbejdes 2-3 projekter, hvor parkering i konstruktion kan kombineres med etablering af grønne og aktive byrum. Parterne følger op på placering, antal pladser og tidshorisont i forbindelse med Budget 2025.

Udmøntning af Puljer

Udmøntning af investeringspuljer (s. 31-35)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte finansiering til 35 investeringsforslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service.

Der afsættes:

- (...) 0,4 mio. kr. på service i 2024, 1,9 mio. kr. i 2025, 1,9 mio. kr. i 2026 og 1,9 mio. kr. i 2027 til BC51 Bedre fastholdelse og mindre nedslidning i forbindelse med opgaveløsningen i Teknik- og Miljøforvaltningen.
- 0,5 mio. kr. på service i 2024 til BC52 Hjemtagelse af graffitirenhold.
- 5,3 mio. kr. på anlæg i 2024-2026 til BC52 Hjemtagelse af graffitirenhold.
- 1,6 mio. kr. på anlæg i 2024 til BC53 Omlægning af batteriindsamling.
- 2,7 mio. kr. på anlæg i 2024-2025 til BC54 Optimering af materielvedligehold.

(...) Parterne er derudover enige om at afsætte midler til tre forslag med effektiviseringer og med en tilbagebetalingstid på mere end 6 år.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. på service i 2024 og 1,3 mio. kr. i 2025 til BC04 Digitalisering af høringer og brug af kunstig intelligens (AI).
- 4,8 mio. kr. på anlæg i 2024-2025 til BC04 Digitalisering af høringer og brug af kunstig intelligens (AI). (...)

(...) Parterne er enige om at afsætte finansiering til 4 forslag til innovationspuljen.

Der afsættes:

- (...) 1,1 mio. kr. på service i 2024, 0,9 mio. kr. i 2025 til BC50 Afprøvning af automatiske, permanente og midlertidige trafiktællinger.

(...) Innovations- og investeringsforslagene finansieres med i alt 218,3 mio. kr. på service og 66,7 mio. kr. på anlæg fra investeringspuljerne for 2024.

Efter udmøntning af investeringspuljerne resterer der samlet 35,1 mio. kr. i investeringspuljerne for 2024 til udmøntning ifm. forhandlingerne om budget 2025, heraf 5,4 mio. kr. i innovationspuljen. Udmøntning af de resterende midler vil forudsætte, at der anvises service- og anlægsmåltal.

Forvaltningens bemærkninger:

Beløbene i vedlagte investerings- og innovationsforslag afviger fra de i aftaleteksten, da beløb i forslag er beregnet i 2025 p/l, hvorimod afsatte beløb med aftalen er beregnet i 2024 p/l. Beløb stemmer dog overens. Forvaltningen bemærker, at ovenstående aftaletekst kun er tekst omhandlende forslag på Teknik- og Miljøudvalgets område. For den fulde aftaletekst omkring udmøntning af investeringspuljer se da aftaletekst for Overførselsagen 2023-2024.

Investeringsforslag: BC51 Bedre fastholdelse og mindre nedslidning i forbindelse med opgaveløsningen i Teknik- og Miljøforvaltningen, BC52 Hjemtagelse af graffitirenhold, BC53 Omlægning af batteriindsamling, BC54 Optimering af materielvedligehold, BC04 Digitalisering af høringer og brug af kunstig intelligens (AI)

Innovationsforslag: BC50 Afprøvning af automatiske, permanente og midlertidige trafiktællinger

TM17 Påbud fra Arbejdstilsynet vedr. tømning af affaldskurve (Need to)

Kategorisering	
Need to	X
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Dette budgetnotat handler om de arbejdsmiljømæssige forbedringer, som Teknik- og Miljøforvaltningen skal implementere for at efterleve påbud fra Arbejdstilsynet.

Need to risiko

Der er tale om need to, da påbud fra Arbejdstilsynet skal efterleves iht. Arbejdsmiljølovgivningen.

Arbejdstilsynet kan som myndighed stoppe forvaltningens drift af de manuelt tømte affaldskurve, hvis forvaltningen ikke implementerer løsninger, som Arbejdstilsynet kan godkende.

Baggrund

Arbejdstilsynet har i forbindelse med besøg på en af forvaltningens driftspladser i januar og juni 2023 identificeret en række arbejdsmiljøproblemer i forbindelse med den manuelle tømning af affaldskurve. Det gælder særligt Københavnerkurvene, der udgør cirka 3.500 kurve ud af byens cirka 5.500 kurve. Problematikkerne relaterer sig dels til kontakten med biologiske agenser (mikroorganismer i luften) dels til tunge løft, bæring og løft i fingerspidser.

Arbejdstilsynet gav på baggrund af første besøg et påbud om udarbejdelse af en biologisk APV (arbejdspladsvurdering). Efter andet besøg blev der givet et påbud om håndtering af biologiske agenser i forbindelse med tømningsopgaven. Begge påbud har forvaltningen i løbet af andet halvår 2023 efterkommet på den konkrete driftsplads, mens planlægningen af implementering på forvaltningens øvrige driftspladser er påbegyndt i januar 2024.

Arbejdstilsynet har yderligere varslet påbud vedrørende tunge løft, fingerløft og bæring efter besøgene i 2023. Påbuddet bliver givet, hvis ikke forvaltningen arbejder målrettet på at tilvejebringe løsninger, der forbedrer forholdene. Arbejdstilsynet genbesøger driftsenhederne i 2024.

Arbejdstilsynet kan som myndighed stoppe forvaltningens drift af de manuelt tømte affaldskurve, hvis forvaltningen ikke finder løsninger, som Arbejdstilsynet kan godkende.

Indhold

Påbud og varslede påbud fra Arbejdstilsynet er givet til en konkret driftsenhed, men vedrører alle driftsenheder, der tømmer den type affaldskurve. Forvaltningen skal derfor implementere løsningerne i alle enheder, der arbejder med manuel affaldstømning.

Arbejdet foregår gennem to overordnede indsatser:

- Løsninger på kontakten med biologiske agenser og udarbejdelsen af en biologisk APV (iht. modtagne påbud).
- Løsninger på tunge løft, bæring og løft i fingerspidser (iht. de varslede påbud).

Teknik- og Miljøforvaltningen foretager i gennemsnit 4.500 tømninger om dagen. Antallet af tømninger varierer fra lav- til højsæson og på den enkelte affaldskurv.

De foreslåede indsatser er minimumsløsninger, som forvaltningen skal implementere for at efterleve Arbejdstilsynets påbud. Hvis de foreslåede løsninger ikke finansieres i Overførselssagen, vil det påvirke renholdelsesniveauet i nedadgående retning ift. det nuværende politisk vedtagne serviceniveau.

Teknik- og Miljøforvaltningen anmoder om midler til de nedenstående løsninger i 2024 til forhandlingerne om Overførselssagen 2023/2024 i henhold til rammerne vedtaget med Indkaldelsescirkulæret (Økonomiudvalget d. 24. januar 2024). Finansieringsbehovet for 2025 og frem vil derfor indgå som need to risiko til forhandlingerne om Budget 2025.

Løsning på kontakten med biologiske agenser (modtagne påbud)

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet en biologisk APV på baggrund af det første påbud fra Arbejdstilsynet. Teknik- og Miljøforvaltningen fik efterfølgende et påbud fra Arbejdstilsynet på grund af, at medarbejderne kommer i for tæt kontakt med affaldet og de biologiske agenser, når de bærer og tømmer selve affaldskurven over i komprimatorvognen.

Arbejdstilsynet har godkendt en løsning, hvor medarbejderne anvender en pose, som medarbejderne skal lukke, når de bærer og tømmer affaldskurven. Teknik- og Miljøforvaltningen foretager ca. 1,6 mio. tømninger om året, og en pose koster ca. 0,75 kr. pr. stk. Løsningen giver en merudgift til indkøb af poser i 2024 på 0,7 mio. kr. og 1,4 mio. kr. årligt i 2025 og frem. De foreslåede poser er en minimumsløsning, og der er derfor ikke valgt at prioritere miljørigtige poser, der er dyrere.

Løsningen medfører samtidig et øget tidsforbrug for medarbejderne, når de tømmer en affaldskurv ift. den nuværende arbejdsdag. Teknik- og Miljøforvaltningen har afprøvet omfanget af det øgede tidsforbrug ved tømningerne i en driftsenhed. Konklusionen er, at det er nødvendigt at opnormere antallet af medarbejdere svarende til 7,3 ekstra årsværk til at foretage ca. 4.500 tømninger af affaldskurve om dagen. De 7,3 årsværk vil i praksis være fordelt på fastansatte og sæsonarbejder. Det øgede ressourceforbrug medfører merudgifter for ca. 1,7 mio. kr. i 2024 og 3,4 mio. kr. årligt i 2025 og frem. Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at opgørelsen af det øgede tidsforbrug er baseret på et optimistisk tidsestimat forbundet med løsningen, hvor der skal sikres mere effektive opgaveløsninger for at kunne håndtere opgaven uden behov for flere ressourcer. Teknik- og Miljøforvaltningen kvalificerer yderligere tidsforbruget frem mod forhandlingerne om Budget 2025 i takt med, at forvaltningen udruller løsningen.

Medarbejderne skal derudover - som følge af den biologiske APV - anvende flere værnemidler, der giver en bedre beskyttelse mod biologiske agenser, når de vasker bilerne. Forvaltningen skal derfor købe personlige værnemidler til 230 medarbejdere i henhold til arbejdstilsynsbekendtgørelsen. Fremover skal de anvende sikkerhedshjem med visir, ånde-
drætsværn med P3-filtre samt en kittel. Indkøbet af værnemidlerne medfører en engangsudgift på 0,5 mio. kr. i 2024 og en varig udgift på 0,1 mio. kr. årligt i 2025 og frem.

Teknik- og Miljøforvaltningen skal også afblænde askeflader/askeriller på 1.500 affalds-
kurve for at forhindre at medarbejderne bliver udsat for askestøv ved tømningen. Det medfører en engangsudgift på 0,4 mio. kr. i 2024 svarende til ca. 250 kr. per montering inkl. indkøb af blændeplade.

Det vil være nogle af de eksisterende medarbejdere i driften, der varetager oplæringen af medarbejderne i de nye arbejdsgange, og sikrer den lokale forankring og praktiske implementering i de berørte driftsenheder. Denne allokering af medarbejderressourcer til implementering kan potentielt medføre en mindre serviceforringelse på renholdelsen i 2024.

Løsninger på tunge løft, bæring og løft i fingerspidser (de varslede påbud)

Arbejdstilsynet har varslet påbud vedrørende tunge løft, bæring og fingerløft, hvis ikke forvaltningen finder løsninger på disse arbejdsmiljøudfordringer.

Løsning på fingerløft

Arbejdstilsynet vurderer, at fingerløft er u hensigtsmæssige, da de giver stor risiko for overbelastning og skader. Medarbejderne løfter og bærer i dag kurveindsatserne i fingerspidserne på grund af indsatsens design. Forvaltningen vurderer, at indkøb af nye kurveindsatser med montering af håndtag til alle byens Københavnerkurve kan imødegå det varslede påbud. Det medfører udgifter for 0,5 mio. kr. årligt i 2024-2025. Teknik- og Miljøforvaltningen indgår en indkøbsaftale udover 2024 for at få den billigste pris pr kurveindsats.

Løsning på tunge løft

Medarbejderne udfører ofte tunge løft, når de løfter indsatsen ud af affaldskurven, og når de tømmer den ind i komprimatorbilen. Forvaltningen monterer en lift på komprimatorbilerne, så medarbejderne ikke skal løfte affaldskurve, når de tømmer dem. Montering af lifte medfører en engangsudgift på 1,3 mio. kr. i 2025 og 0,3 mio. kr. i 2026 og frem til vedligeholdelse af liftene.

Forvaltningen vil derudover reducere antallet af tunge løft ved at flytte affaldskurve, ændre tømningens frekvens eller udskifte en mindre andel af byens affaldskurve til anden type kurve. Teknik- og Miljøforvaltningen vil fremover veje indsatsene for at få så præcist et vidensgrundlag som muligt på de tunge løft. Forvaltningen vil anvende målinger til løbende at evaluere kurvenes placeringer og driften af byens manuelt tømte affaldskurve. Forvaltningen vil i 2024 foretage to målinger og én årlig måling i 2025 og frem. Det giver merudgifter for 0,3 mio. kr. i 2024 og 0,1 mio. kr. i 2025 og frem. Forvaltningen forventer at lave de første forsøg med omplacering og udskiftning af et mindre antal kurve enkelte steder i 2024 for at kunne evaluere på effekten af tiltaget inden tiltaget sættes i gang på bydækkende niveau.

Løsning på bæring

Det er nødvendigt at bære affaldskurvene mere end 2 meter i forbindelse med tømning af nogle af affaldskurvene. Det skærper kravene til den maksimale vægt, som medarbejdere må løfte i henhold til Arbejdstilsynets regler. Det er derfor nødvendigt at nedbringe behovet for bæring.

Forvaltningen vil reducere omfanget af bæring ved at anvende mindre alternative køretøjer, der kan komme tættere på affaldskurvene. Forvaltningen undersøger mulighederne for det i 2024 og implementere evt. nye køretøjer over en 3-årig periode. Det er forvaltningens forventning, at det vil medføre merudgifter på 0,9 mio. kr. årligt i perioden 2025-2027.

Teknik- og Miljøforvaltningen vil derudover udvikle en ny kurveløsning i samarbejde med leverandøren af affaldskurvene, hvor medarbejderne kan køre kurveindsatserne ud på hjul i stedet for at bære dem hen til komprimatorbilen. Forvaltningen vil samtidigt flytte nogle af byens manuelt tømte affaldskurve, så de almindelige køretøjer kan komme tættere på affaldskurven. Det medfører udgifter på 1,8 mio. kr. årligt i 2025 og samt øgede driftsudgifter i 2025 på 0,3 mio. kr. og 0,5 mio. kr. i 2026 og frem som følge af et forøget tidsforbrug på tømning af disse kurve, da det tager længere tid at trække kurveindsatserne hen til køretøjet.

Forventede udgifter til implementering af løsninger

Håndteringen af påbud fra Arbejdstilsynet koster samlet 4,1 mio. kr. i 2024, som håndteres i Overførselssagen 2023/2024. Derudover er der udgifter for 9,7 mio. kr. i 2025, 8,5 mio. kr. i 2026, 6,7 mio. kr. i 2027 og heraf er der 5,8 mio. kr. varige udgifter fra 2027 og frem. Håndtering af dette finansieringsbehov vil indgå som need to risiko til Budget 2025 jf. tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over udgifter forbundet med løsningerne ved fuld indfasning.

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
Løsninger på kontakten med biologiske agenser						
Poser til alle manuelt tømte kurve	Service	690	1.379	1.379	1.379	4.827
Ekstra ressourceforbrug til tømning	Service	1.679	3.358	3.358	3.358	11.753
Værnemidler i forbindelse med vask af køretøjer	Service	530	106	106	106	848
Afblænding af askebæger i KBH-kurve	Service	380	0	0	0	380
Løsninger på tunge løft, bæring og løft i fingerspidser						
Indkøb og montering af nye kurveindsatser	Service	494	494	0	0	988
Vejning af kurveindhold	Service	287	143	143	143	716
Lift til biler, indkøb	Service	0	1.265	0	0	1.265
Vedligehold, lifte	Service	0		288	288	576
Nye supplerende køretøjer	Service	0	937	937	937	2.811
Nye affaldskurve, maskinelt tømte og omplaceringer	Service	0	1.819	1.819		3.638
Øgede driftsudgifter/tidsforbrug til tømning af nye kurve	Service	0	246	493	493	1.232
Udgifter i alt		4.060	9.747	8.523	6.704	29.034

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
Løsninger på kontakten med biologiske agenser						
Poser til alle manuelt tømte kurve	Service	690				690
Ekstra ressourceforbrug til tømning	Service	1.679				1.679
Værnemidler i forbindelse med vask af køretøjer	Service	530				530
Afblænding af askebæger i KBH-kurve	Service	380				380
Løsninger på tunge løft, bæring og løft i fingerspidser						
Indkøb og montering af nye kurveindsatser	Service	494				494
Vejning af kurveindhold	Service	287				287
Udgifter i alt		4.060				4.060

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være kompliceret. Det skyldes, at forvaltningen risikerer at modtage yderligere påbud fra Arbejdstilsynet, og forvaltningen kan i yderste konsekvens blive pålagt at standse manuel tømning af affaldskurve, hvis ikke forvaltningen får etableret og implementeret løsninger på de identificerede arbejdsmiljøproblemer. Derudover er tidsforbruget forbundet med poseløsningen baseret på et optimistisk tidsestimat, og der er en risiko for, at det i praksis viser sig, at løsningen er mere tidskrævende end først forudsat.

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilning	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Serviceudgifter</i>							
Implementering af løsninger ift. biologiske agenser	TMU	1000 - Ordinær drift	3.279				3.279
Udvikling og implementering af løsninger ift. bæring, løft, og fingergreb	TMU	1000 - Ordinær drift	781				781
Serviceudgifter i alt			4.060				4.060

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet:					

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

På Teknik- og Miljøudvalgets møde den 8. januar 2024 orienterede forvaltningen om påbudssagen: <https://www.kk.dk/sites/default/files/agenda/5a4f3585-10e7-4597-894d-c6bd74cc5679/d9c37dbf-178a-47a4-bef0-2a62be5c6fd2-bilag-1.pdf>.

TM16 Toilet i Nordhavn (rettidig omhu)

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	x
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet handler om muligheden om at få etableret et toilet på Hamborg Plads i Nordhavn. By & Havn har doneret et toilet til opstilling i Nordhavn, etableringen af toilettet er betinget af, at Københavns Kommune medfinansierer projektet ved at betale for etableringen af de nødvendige rørføringer og tilkoblinger, osv. på pladsen. Toilettet har en værdi på 0,9 mio. kr., mens udgifterne til etableringen af rørføring osv. koster 0,8 mio. kr.

Rettidig omhu

Projektet er rettidig omhu, da donationen af selve toilettet udgør væsentlig medfinansiering fra By & Havn på 0,9 mio. kr.

Baggrund

Den 19. juni 2017 besluttede Teknik- og Miljøudvalget at modtage to toiletter fra By & Havn til placering i Nordhavn, som efterfølgende skulle overdrages og driftes af Københavns Kommune. Modtagelsen var beting af, at der blev afsat afledt drift toiletterne i Budget 2018. I Budget 2018 blev der afsat 0,3 mio. kr. i afledt drift til toiletterne.

Efter dialog mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og By & Havn anbefales det ene toilet placeret på Hamborg Plads. By og Havn finansierer selve toilettet, men for at kunne opstille toilettet er der behov for at afsætte 0,8 mio. kr. i etableringsomkostninger til at sikre de nødvendige rørføringer og tilkoblinger, belægning samt evt. flytning af byudstyr på pladsen.

Indhold

Med dette budgetnotat afsættes midler til at sikre de nødvendige forhold som rørføring til kloakering og tilførsel af vand i forbindelse med etableringen af et toilet på Hamborg Plads.

Det ene af de to toiletter vedtaget i Budget 2018 har tidligere været planlagt placeret på Skt. Petersborg Plads, hvor By & Havn har etableret mulighed for at tilslutte et toilet. Skt. Petersborg Plads er imidlertid privat ejet, og da kommunen ikke må drifte private arealer, er det ikke muligt at drifte toilettet på pladsen. ØKF og TMF har på den baggrund i fællesskab vurderet, at det ikke er retligt muligt for kommunen at gå videre med Skt.

Petersborg Plads. Forvaltningen vurderer til gengæld, at det er muligt at opsætte og drifte et toilet tæt på den oprindelige placering på Hamborg Plads, som er overgået til kommunal drift.

By & Havn betaler for selve toilettet, men ikke etableringsomkostningerne, hvorfor der udestår et behov på 0,8 mio. kr. til etablering af toilettet på Hamborg Plads. Etableringsomkostningerne dækker over de nødvendige rørføringer og tilkoblinger, belægning samt flytning af evt. byudstyr på pladsen.

I Budget 2018 blev der afsat 0,3 mio. kr. til afledt drift af to toiletter i Nordhavn fra By & Havn. Midlerne svarer til afledt drift af ét toilet på Hamborg Plads, hvorfor der ikke skal afsættes driftsmidler til toilettet. Hvis der i fremtiden findes en placering til det andet toilet fra By & Havn, vil der skulle findes midler til drift af dette toilet.

Der er et stort behov for toiletkapacitet i Nordhavn – særligt i sommerhalvåret på grund af det store antal badegæster omkring Sandkaj. Forvaltningen har igennem årene faciliteret midlertidige toiletter i området omkring Sandkaj for de oprindeligt afsatte driftsmidler, der blev afsat i Budget 2018 og blev udmøntet til Teknik- og Miljøforvaltningen i 2018.

Forvaltningen vurderer imidlertid, at midlertidige løsninger ikke er holdbart på længere sigt og ikke imødekommer behovet i området. Der vil dog fortsat være en forventning fra grundejerforeningen og By & Havn om, at kommunen faciliterer midlertidige toiletter for de afsatte midler i området omkring Sandkaj i sommersæsonen 2024 og fremover, så længe en permanent løsning ikke er etableret. Fortsættelsen indebærer imidlertid også en risiko for, at By & Havn opgiver gaven. I det tilfælde vil forvaltningen selv skulle indkøbe et toilet, hvilket vil betyde en merudgift på ca. 0,9 mio. kr.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Etablering af toilet på Hamborg Plads</i>						
Etablering af toilet	Anlæg	820				820
Initiativ 1 i alt		820				820
Udgifter i alt		820				820

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Udførelse	TMU	2000 - Ordinær anlæg	738				738	738*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	82				82	82*
Anlægsudgifter i alt			820				820	820*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by		Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	x	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest
Adresse/lokalitet: Hamborg Plads, Nordhavn					

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	X	

Tidligere afsatte midler

I Budget 2018 blev der afsat 0,2 mio. kr. i 2018 og 0,3 mio. kr. i 2019 og frem til drift af toiletter i Nordhavn fra By og Havn.

(1.000 kr., løbende p/l)	2018	2019	2020	2021	2022
Budgetaftale 2018	160	320	320	320	320
Afsatte midler i alt	160	320	320	320	320

ØK18 Københavns Kommune bidrag til realisering af fase 1 for forandringsplan for Pusher Street (rettidig omhu)

Baggrund

Københavns Kommune, Justitsministeriet, Social-, Bolig- og Ældreministeriet og Christiania arbejder sammen om lukning af Pusher Street og et stop for volden, utrygheden og den organiserede kriminalitet i området. Der er udarbejdet et oplæg til forandringsplan for Pusher Street, der skal transformere området og erstatte bandernes tilstedeværelse med lovlige aktiviteter. Finansieringen til første fase af forandringsplanen skal tilvejebringes af de tre parter i fællesskab. Budgetønsket vedrører Københavns Kommunes andel af finansieringen. Det foreslås, at der afsættes i alt 15,1 mio. kr. i 2024 og 2025 til Københavns Kommunes andel af finansiering af fase 1 af forandringsplanen for Pusher Street samt til projektstyring.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	X
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Need to / Rettidig omhu

Budgetønsket vurderes at være rettidig omhu.

Hvis midlerne afsættes, udløser det supplerende finansiering til projektet fra henholdsvis staten og Christiania.

Hvis midlerne ikke afsættes, forventes det ikke at projektets øvrige parter vil frigive deres andele af den samlede finansiering til forandringsplanens fase 1. Hermed kan planen ikke realiseres.

Indhold

Christiania, Københavns Kommune og statslige myndigheder har siden midten af 2023 arbejdet aktivt sammen om at sætte en stopper for den ulovlige stofhandel og tiltagende vold i Pusher Street. Umiddelbart efter et banderelateret skyderi med dødelig udgang i Pusher Street i august 2023 vedtog et enigt Christiania at lukke Pusher Street permanent og udbad hjælp fra stat og kommune hertil. I budgetforhandlingerne for 2024 afsatte parterne 2,0 mio. kr. til Københavns Kommunes indsats til at koordinere og understøtte arbejdet med en helhedsplan for Pusher Street.

Christiania afholdt i efteråret 2023 en åben idekonkurrence om en ny plan for transformation af Pusher Street. De udvalgte projekter fra konkurrencen er nu bearbejdet til en samlet forandringsplan for Pusher Street. Forandringsplanen adresserer udelukkende transformation af selve Pusher Street og det tilhørende område (forpladsen), hvor der også foregår ulovlig stofhandel og utryghedsskabende adfærd fra pushere mv.

Oplægget til forandringsplan blev vedtaget af Christianias fællesmøde d. 21. januar. Forandringsplanen omfatter en række forskellige elementer der udføres sekventielt i perioden 2024 og 2025:

- *Stop ulovlig stofhandel*: afspærring af Pusher Street og etablering af byggeplads, renovering af gadens rørføring
- *Åbn området gradvist med nye aktive funktioner*: etablering af inddragende "åben" byggeplads, etablering af nye attraktioner, kulturelle aktiviteter,

begrønning, ny infrastruktur, åbning af facader og begyndt renovering af centrale bygninger

Det forventes, at første del af forandringsplanen kan iværksættes i foråret 2024.

Planen bygger blandt andet på gode erfaringer fra udsatte områder i København, hvor det har været succesfuldt at rydde utrygge områder og gradvist erstatte og "fylde dem ud" med nye aktiviteter. Politiet bakker op om den forelagte plan og vurderer, at tilgangen er den mest effektive, da den organiserede stofhandel gradvist presses ud og erstattes af andre indslag i gaden – fremfor at efterlade et vakuum, som har været tilfældet ved tidligere politiaktioner i Pusher Street. Politiet har allerede iværksat løbende "tilvænningsnedlukninger" af Pusher Street. Disse udgør en gradvis afvisning af pushere, og skal modvirke evt. voldelige konfrontationer i forbindelse med, at Pusher Street afspærreres.

Forandringsplanens fase 1 suppleres af en planlagt renovering af bygningen Stjerneskipet, beliggende ud til Pusher Street. Skyderiet d. 26. august 2023 fandt sted i Stjerneskipet. Stjerneskipet huser blandt andet et social tilbud og boliger til udsatte grønlandere.

Den samlede omkostning for forandringsplanens fase 1 er estimeret af de rådgivere, der har udarbejdet oplægget til planen. Den forventede omkostning andrager 64,4 mio. kr. i 2024 og 2025. Heraf udgør renovering af Stjerneskipet 22,4 mio. kr. Det forventes at Christiania kan opnå fondsfinansiering til renoveringen. Renoveringen af Stjerneskipet kan gennemføres uafhængigt af forandringsplanen. Der udestår således finansiering til forandringsplanen på 42,0 mio. kr.

Københavns Kommunes andel udgør 13,9 mio. kr. Statens andel udgør 14,3 mio. kr. Christianias andel udgør 13,9 mio. kr.

Omkostningsfordelingen afspejler, at staten primært finansierer elementer forbundet med byggepladsområdets fysiske etablering, Københavns Kommune primært finansierer elementer forbundet med byggepladsens klargøring, renovering af Pusher Streets belægning og rørføring samt åbning af facader i gaden, mens Christiania primært finansierer elementer forbundet med kulturelle aktiviteter og inddragende byggepladsaktiviteter.

Parterne bag forandringsplanen (Christiania, Københavns Kommune og staten) har aftalt at tilvejebringe finansieringen i fællesskab. Såfremt én part ikke tilvejebringer deres andel, bortfalder den solidariske forpligtigelse og planen kan ikke realiseres. Hermed kan det ikke forventes at lykkedes med at stoppe den ulovlige stofhandel i Pusher Street. Planen kan ikke realiseres i enkelte elementer, da hver del hænger sammen med andre dele af planen. Tilsvarende anbefales det ikke at nedskalere et eller flere elementer i planen, da det vil påvirke den ønskede effekt.

Københavns Kommune og Christiania indgik i 2017 et partnerskab om en byfornyelsesindsats på Christiania. Partnerskabet blev fornyet i 2023 (BR. d. 2. februar 2023). Partnerskabet indebærer en delt finansiering af blandt andet bygningsfornyelse på Christiania, og omfatter en fælles finansierings- og organiseringsmodel, der sikrer gennemsigtighed og lovmedholdelighed i anvendelsen af partnerskabets midler. Midlerne anvendes med hjemmel i Byfornyelsesloven, der giver kommunen mulighed for at gennemføre projekter på private arealer. Det forventes, at der etableres en tilsvarende

organisering i forbindelse med anvendelse af midler til forandringsplanen for Pusher Street. Midlerne til forandringsplanen afsættes som moms bærende beløb, da Fonden Fristaden Christiania forventes at være udførende part på de fysiske arbejder i forbindelse med forandringsplanen. Det følger de nuværende principper for anvendelse af kommunale midler og udførelse af arbejder i forbindelse med det eksisterende partnerskab mellem Københavns Kommune og Christiania. Staten anvender tilsvarende principper i forbindelse med vedligeholdelse af statens bygninger på Christiania.

For at understøtte en professionel byggestyring- og ledelse i anlægsfasen, ønskes der ét årsværk til projektledelse i 2024 og 2025, svarende til i alt 1,13 mio. kr.

Forandringsplanens fase 2 omfatter blandt andet yderligere bygningsrenovering samt mere omfattende om- og tilbygninger i Pusher Street. Det præcise indhold i fase 2 fastlægges sideløbende med arbejdet med fase 1 udføres og tilpasses de erfaringer, der gøres. Det antages, at Christiania finansierer forandringsplanens fase 2.

Bilag der beskriver konkrete tiltag i forbindelse med forandringsplanen, foreligger forud for budgetforhandlingerne.

Økonomi

Tabel 1 omfatter estimater for de udgiftsposter i forandringsplanens fase 1, der oppebæres af Københavns Kommune.

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
Københavns Kommunes bidrag til realisering af forandringsplan for Pusher Street *	Service	5.300	8.600	0	0	0	13.900
Projektledelse og byggestyring	Service	467	659	0	0	0	1.126
Udgifter i alt (netto)		5.767	9.259	0	0	0	15.026

Københavns Kommunes bidrag til realiseringen af forandringsplanen omfatter udgifter til afspærring, hegning og klargøring af byggepladsområdet omkring Pusher Street samt opbrydning og renovering af belægning og rørføring i Pusher Street. Endvidere omfattes efterfølgende udgifter til gradvis åbning af byggepladshegnet og infrastruktur herom samt til implementering og byggestyring på Christiania.

Christiania afsøger aktivt om der kan rejses fondsfinansiering til dele af forandringsplanen. Evt. fondsfinansiering vil kunne reducere de øvrige parter bidrag tilsvarende. Evt. overskydende midler fra Københavns Kommunes bidrag tilbageføres til kassen.

Risikovurdering og proces

Den endelige omkostning til forandringsplanens fase 1 er forbundet med en vis usikkerhed, og vil blive kvalificeret nærmere i forbindelse med projektering af de enkelte delprojekter, ligesom den samlede omkostning vil afhænge af opnåede licitationsresultater. Der er enighed blandt forandringsplanens parter om, at de afsatte midler udgør en øvre ramme for fase 1 af det samlede projekt.

Der er risiko for at tidsplanen ikke holder som forudsat. Såfremt det tager længere tid end forudsat for de øvrige parter at tilvejebringe finansiering eller det tager længere tid end forudsat at etablere en projektorganisation, kan tidsplanen forlænges. Lokale

beslutninger på Christiania kan også medføre behov for yderligere drøftelser om forandringsplanen. Det kan også have betydning for den samlede tidsplan.

Bevillingstekniske oplysninger

Årstimenorm

Årstimenormen for administrative medarbejdere er 1.245-1.467 timer.

Overhead

Der indregnes som udgangspunkt udelukkende et direkte/grundlæggende overhead på 33.325kr. (2024 p/l). I særlige tilfælde kan der pba. konkret vurdering indregnes i direkte udgifter til forbrugsudgifter (15.022 kr. 2024 p/l) og husleje (28.466 kr. 2024 p/l).

Indfasning

Projektet forventes indfaset pr. 14. april 2024, og forventes fuldt indfaset pr. 1. januar 2025.

Table 2. Udgifter til service

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	*	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
Serviceudgifter									
Københavns Kommunes bidrag til realisering af forandringsplan for Pusher Street *	TMU	1000 - Ordinær drift		5.300	8.600	0	0	0	13.900
Projektledelse og byggestyring	TMU	1000 - Ordinær drift		467	659	0	0	0	1.126
Serviceudgifter i alt				5.767	9.259	0	0	0	15.026

Forslag til aftaletekst

"Parterne er enige om at afsætte midler til at Københavns Kommune kan bidrage til den samlede transformation og forandring af Pusher Street. Bidraget er betinget af økonomiske bidrag fra Christiania og staten til forandringsplanen for Pusher Street."

Der afsættes:

- 5,8 mio. kr. på service i 2024 og 9,3 mio. kr. på service i 2025 til en forandringsplan for Pusher Street.

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse	Christiania										

Tidligere afsatte midler

I forbindelse med budget 2024 blev der afsat 1,0 mio. kr. i 2024 og 1,0 mio. kr. i 2025 på service til "en aktivitetspulje, som Københavns Kommune kan anvende i det indledende arbejde med en helhedsplan for Pusher Street."

<i>1.000 kr., løbende p/l</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budget 2024	0	0	0	0	0	1.000	1.000
Afsatte midler i alt	0	0	0	0	0	1.000	1.000

ØK29 Miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej

Baggrund

Med budgetaftalen 2024 blev der afsat 15,5 mio. kr. til at igangsætte en miljøkonsekvensvurdering af en trafikalt opgradering af Refshalevej. Parterne var enige om at finde den resterende finansiering til at færdiggøre miljøkonsekvensvurderingen i Overførselssagen 2023-2024. Nærværende budgetnotat indeholder derfor forslag til at afsætte de resterende midler til miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej.

Indhold

Refshalevej er i dag den eneste vej ud til Refshaleøen og på sigt til Lynetteholm. Forholdene for især cyklister og gående er i dag meget dårlige, og trafiksikkerheden problematisk. I takt med udbygning og byudvikling af Refshaleøen og efterfølgende Lynetteholm, vil der komme mere trafik på Refshalevej. Da Refshalevej forløber gennem et område, der er beskyttet som fortidsminde, vil den kun kunne opgraderes i det omfang, som er trafikalt nødvendigt, hvis der sker en lovændring. På den baggrund vil det være hensigtsmæssigt, at en trafikalt opgradering af Refshalevej, herunder tilpasning af fortidsmindebeskyttelsen, indgår i en kommende anlægslov for Østlig Ringvej. For at det kan ske, er det nødvendigt, at miljøkonsekvensvurderingen af Refshalevej udarbejdes sideløbende med miljøkonsekvensvurderingen af Østlig Ringvej.

Sund&Bælt gennemfører miljøkonsekvensvurderingen af Østlig Ringvej på vegne af Transportministeriet. Det er aftalt med Transportministeriet, at også miljøkonsekvensvurderingen af Refshalevej kan gennemføres af Sund&Bælt, såfremt Københavns Kommune finansierer udgiften.

Projekt der ønskes miljøkonsekvensvurderet

Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at 514 meter af Refshalevej bør udvides og opgraderes til et samlet tværsnit på 18 m, fordelt på henholdsvis 2,5 meter fortov, 3 meter cykelsti og 3,5 meter vejbane i hver side. Denne dimensionering vil sikre gode forhold og høj trafiksikkerhed for både cyklister, fodgængere, biler og busser.

Den nuværende løsning på Refshalevej er i gennemsnit 8 meter i tværsnit med 1,5 meter delt cykelsti/fortov i den ene side og 3,25 meter vejbane i hver retning. Enkelte steder er den endnu smallere og helt uden cykelsti og fortov.

Inden miljøkonsekvensvurderingen igangsættes vil der blive udarbejdet et kommissorium, der beskriver miljøkonsekvensvurderingens formål og indhold samt principper for samarbejdet mellem Københavns Kommune og Transportministeriet i forhold til blandt andet organisering, fakturering og disponering af midler.

Økonomi

Sund & Bælt har på Transportministeriets vegne estimeret udgiften til at miljøkonsekvensvurdere det beskrevne vejprojekt til 37,6 mio. kr. Estimatet er inkl. risikotillæg på 50 pct. I budget 2024 blev der afsat 15,5 mio. kr. til miljøkonsekvensvurdering af

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	x
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Refshalevej. Dette budgetnotat vedrører derfor de resterende midler der skal afsættes i 2025 og 2026.

Idet Refshalevej forløber gennem et fredet fortidsminde og en udvidelse kan indebære påvirkning af Minebådsgraven, forventes der en del udgifter forbundet med blandt andet geotekniske undersøgelser, arkæologiske udgravninger og juridisk bistand. Der er desuden tillagt et risikotillæg på 50 pct., for at imødekomme eventuelle uforudsete udgifter. Det bemærkes, at Københavns Kommune kun skal betale for faktisk forbrugte udgifter i miljøkonsekvensvurderingsarbejdet.

Teknik- og Miljøforvaltningen vil være bygherre på selve den trafikale opgradering af Refshalevej, såfremt der afsættes midler hertil når miljøkonsekvensvurderingen er afsluttet. For at understøtte, at det vejprojekt der projekteres i miljøkonsekvensvurderingen, er tilpasset Københavns Kommunes standarder og øvrige vejprojekter afsættes et mindre beløb til Teknik- og Miljøforvaltningen. Dette vil muliggøre, at de relevante medarbejdere med ansvar for det efterfølgende anlægsprojekt kan indgå i miljøkonsekvensvurderingsprocessen og kvalificere udvalgte dele i miljøkonsekvensrapporten.

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på anlæg

1.000 kr., 2024 p/l	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
Resterende midler til miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej	Anlæg	0	13.700	0	0	13.700
Risikoreserve	Anlæg	0	4.200	4.200	0	8.400
Midler til Teknik- og Miljøforvaltningen	Anlæg	35	50	0	0	85
Udgifter i alt (netto)		35	17.950	4.200	0	22.185

Risikovurdering og proces.

Refshalevej forløber gennem et fredet fortidsminde med vand på den ene side. Der er derfor risiko for, at der i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen vil opstå uforudsete udgifter. Af den grund er budgettet estimeret med 50 pct. i risikoreserve.

Estimerede anlægsudgifter

Når miljøkonsekvensvurderingen er afsluttet, vil der være behov for at afsætte anlægsmidler til selve den trafikale opgradering af Refshalevej. Anlægsudgiften hertil er foreløbigt estimeret til omkring 60 mio. kr. Beløbet er behæftet med stor usikkerhed, da det afhænger af hvilken teknisk løsning, der er nødvendig. Dette vil blive belyst i miljøkonsekvensvurderingen. .

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Øvrige anlægsprojekter (ikke i ByK)

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	*	2024	2025	2026	2027	I alt
Anlægsudgifter								
Resterende midler til miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej	ØU	3126 - ØKF, anlæg		0	13.700	0	0	13.700
Risikoreserve	ØU	3126 - ØKF, anlæg		0	4.200	4.200	0	8.400
Midler til Teknik- og Miljøforvaltningen	TMU	2000-Ordinær anlæg	*	35	50	0	0	85
Anlægsudgifter i alt				35	17.950	4.200	0	22.185

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☒	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse		Refshalevej									

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2023	2024	2025
Budget 2024 Igangsættelse af miljøkonsekvensvurdering af Refshalevej	500	15.000	0
Afsatte midler i alt	500	15.000	0

KF028 To nye badezoner i havnen (anlægsbevilling)

Baggrund

Med henblik på at skabe mere sikker badning i havnen og imødekomme efterspørgsel på flere badesteder, er der bestilt et budgetnotat på nye badezoner. Der er ikke fremsat ønske om bestemte steder. I maj 2023 blev der gennemført en screening af alle de nuværende badesteder og peget på en række af nye muligheder. Der vil blive taget udgangspunkt i denne screening og dens anbefalinger som forelagt KFU den 8. juni 2023. Budgetnotatet indeholder således en generel bevilling, som ikke er stedspecifik.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Indhold

Forslaget indeholder en anlægsbevilling på i alt 1,9 mio. kr. fordelt med 0,95 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til to badezoner, samt en servicebevilling på 0,1 mio. kr. i 2024 og 0,3 mio. kr. varigt fra 2025 og frem til afledt drift og vedligehold af to nye badezoner.

Screening af badesteder 2023

I screeningen af Københavns nuværende badesteder fra maj 2023 er der peget på både nye steder og nye udvidelsesmuligheder, hvor man kan øge kapaciteten i nuværende badezoner.

Oplagte steder, som kunne udvides kunne fx være badezonerne Sandkaj, Havnegade, Halvdansgade eller Teglholm Brygge. Nye steder kunne fx være: Teglværkshavnen v. Frederikskaj, enden af Ofelia Plads / Kvæsthusmolen eller Orientbassin i Nordhavn, hvor der potentielt kan oprettes nye badesteder ud fra screeningen. De enkelte steder er dog endnu ikke undersøgt i forhold til accept fra kajejer, By & Havn og Teknik- og Miljøforvaltningen.

Med udgangspunkt i førnævnte steder vil der blive set på, hvor det bedst kan lade sig gøre at etablere de nye badezoner. Det er en forudsætning for alle stederne, at der kan gives tilladelse fra bl.a. kajejer, By & Havn og Teknik- og Miljøforvaltningen.

I 2023 blev en ny badezone åbnet ved Byskoven på Amager og badezonen ved cafe La Banchina på Refshaleøen udvidet. Der arbejdes desuden på etablering af nye badezoner ved Stubkaj og Kattegatvej i Nordhavn.

Økonomi

Forslaget indeholder en anlægsbevilling på i alt 1,9 mio. kr. fordelt med 0,95 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til to badezoner, samt en servicebevilling på 0,1 mio. kr. i 2024 og 0,3 mio. kr. varigt fra 2025 og frem til afledt drift og vedligehold af to nye badezoner, som forventes etableret i 2024 og 2025.

Der regnes med etablering af to badezoner/dyppezoner (en i 2024 og en i 2025). Midlerne i budgettet rækker til etablering af badezoner i stil med den i Havnegade, men ikke til at etablere fx havnebade eller andre større faste anlæg.

I anlægsbevillingen indgår 50 t. kr. pr. badested til Teknik- og Miljøforvaltningen til tjek af vandkvalitet for hver af de nye badezoner. Samlede anlægsudgifter bliver således op til 1,9 mio. kr. Derudover er der varige afledte driftsomkostninger til drift- og vedligehold på 0,1 mio. kr. pr. sted og afledt drift til TMF på 30 t. kr. pr. sted pr. år. Samlet 0,26 mio. kr. ved etablering af to badezoner.

Alt efter om nye badezoner bliver udvidelser af eksisterende zoner, eller om de bliver placeret ved private kajkanter eller på kommunale områder, kan der komme udgifter til fx byinventar eller nye toiletforhold. Dette er ikke prissat i projektet, da det ved fx udvidelser eller placering på private områder er mindre relevant. Hvis der kommer krav om at etablere toiletforhold ved nye badesteder, vil udgifterne herved langt overstige udgifterne til selve badezonen, og det bør derfor prissættes separat eller tilgodeses i kommunens generelle prioritering af nye offentlige toiletter.

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
Anlæg af badezoner	Anlæg	900	900	0	0	1.800
Tjek af vandkvalitet, TMF	Anlæg	50	50	0	0	100
- Afledt drift og vedligehold*	Service	130	260	260	260	910
Udgifter i alt (netto)		1.080	1.210	260	260	2.810

*Midlerne ønskes afsat varigt.

Risikovurdering og proces

Teknik- og Miljøforvaltningen skal ud fra afstanden mellem badestedet og nærmeste kloak-overløb vurdere, om der kan gives en tilladelse til badestedet. De nævnte placeringer er ikke på forhånd godkendt af Teknik- og Miljøforvaltningen, men Teknik- og Miljøforvaltningen har været med i det arbejde, der har ført til udpegningen af lokaliteterne. Det forventes derfor, at Teknik- og Miljøforvaltningen kan godkende stederne. By & Havn har ligeledes været med i arbejdet med analyse af bademuligheder i havnen. Det forventes derfor også, at By & Havn kan godkende de fleste af stederne.

Den største udfordring er, at mange kajkanter i de udpegede områder enten er private eller ejet af staten eller By & Havn. Det kan erfaringsmæssigt være svært at opnå enighed med private grundejere om tilladelse til etablering af badezoner op ad private kajarealer.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Øvrige anlægsprojekter (ikke i ByK)

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling *	2024	2025	2026	2027	I alt	
Anlægsudgifter								
Anlæg af to badezoner	KFU	2060	*	900	900	0	0	1.800
TMF tjek af vandkvalitet	TMU	2000	*	50	50	0	0	100
Anlægsudgifter i alt				950	950	0	0	1.900
Afledt drift og vedligehold								
Drift og vedligehold, KFF (0,1 mio. kr. pr. badezone) *	KFU	1060		100	200	200	200	700
Drift af varsling, TMF (25 t. kr. pr. badezone) *	TMU	1000		30	60	60	60	210
Afledte serviceudgifter i alt				130	260	260	260	910

*Midlerne ønskes afsat varigt.

Øvrige tekniske oplysninger**Bydele**

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse											

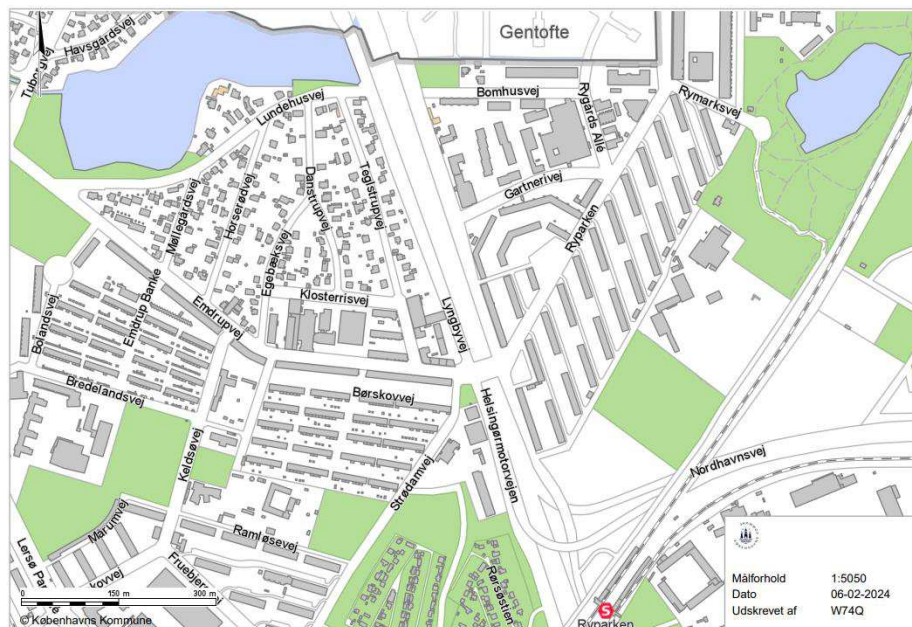
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring KEK/ByK/KEJD/TMF	X	
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

1.000 kr., løbende p/l	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Overførelsessagen 2018-19	1.400			660				
Overførelsessagen 2019-20					2.400			
Budgetaftale 2021						1.400		
Overførelsessagen 2020-2021						1.400		
Budgetaftale 2022							2.900	2.900
Afsatte midler i alt	1.400			660	2.400	2.800	2.900	2.900

TM02 Foranalyse af en overdækning af Helsingørmotorvejen

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	x
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en foranalyse, der bl.a. undersøger bystrategiske potentialer ved en overdækning af Helsingørmotorvejen, konkrete overdækningsløsninger, muligheden for samarbejde med væsentlige interessenter og de støjmæssige forhold, som overdækningen kan løse. Desuden laves en vurdering af i hvilket omfang og på hvilke betingelser, der vil kunne etableres bygninger på den tunge overdækning.

Baggrund

Med Overførselssagen 2022-2023 blev der afsat 0,5 mio. kr. til en screening af, hvordan Helsingørmotorvejen i Københavns Kommune kan overdækkes. Det blev som led heri besluttet, at screeningen skal danne udgangspunkt for foranalyse. Screeningen er færdiggjort i februar 2024, og resultaterne er forelagt Teknik- og Miljøudvalget den 11. marts 2024.

Indhold

Dette budgetnotat bygger på resultaterne fra screeningen, som har undersøgt tre løsningsmuligheder (hamborgskærme, let overdækning og tung overdækning, jf. nedenstående). Screeningen sandsynliggør, at alle tre løsningsmuligheder vil kunne etableres. Der er imidlertid en væsentlig funktionel og økonomisk forskel på især den tunge overdækning og de to lette. De lette overdækninger har støjmæssige og visuelle funktioner, mens den tunge overdækning også kan bidrage til bl.a. byrum, stiforbindelser, biodiversitet og ophold.

I screeningen anbefales det derfor, at der udarbejdes en bystrategisk analyse. Denne skal vurdere potentialerne ved de forskellige løsninger ift. det pågældende område, herunder bebyggelse, byrum, støjreduktioner og lokale stiforbindelser. I screeningen fremgår det, at en overdækning kortere end 1.000 meter har en mindre effekt ift. støjreduktion. Derfor bør mulighederne for et samarbejde med Gentofte Kommune også afdækkes nærmere, da det vil have stor betydning for, hvilken løsning der kan undersøges videre.

Den del af Helsingørmotorvejen, der ligger i Københavns Kommune (knap 900 meter), kan inddeles i tre delstrækninger:

1. Syd - Ud af byen (250 meter): Omgivet af kolonihaver og idrætsfaciliteter grænsende op til stationsområde ved Ryparken Station.
2. Midt - Den nedsænkede del - Plads til byrum (275 meter): Omgivet af boligblokke med erhverv i stueetagen og rækkehuse i området.
3. Nord - På vej mod Gentofte (375 meter): Omgivet af villaer og beboelsesbyggeri.

I screeningen er der for hver delstrækning undersøgt en overdækningsløsning med følgende tre konstruktionsformer:

- Hamborgskærme: Høje, støjreducerende skærme med udkrægning over kørebanerne.
- Lette overdækninger: Konstruktion, hvorpå der ikke kan etableres rum for ophold.
- Tunge overdækninger: Konstruktion, hvor der blandt andet vil kunne etableres byrum med mulighed for ophold, let trafik og småbygninger.

I screeningen vurderes det sandsynligt, at alle tre konstruktionsformer teknisk set vil kunne etableres på hele strækningen i projektområdet eller som en kombination af forskellige løsninger på hver af de tre delstrækninger. Valget kan bl.a. afhænge af den bystrategiske værdi og af anlægsøkonomien.

Foranalyse af overdækning af Helsingørmotorvejen, fase 1 (2,0 mio. kr. i anlæg i 2024-2025

Den forudgående screening konkluderede, at alle tre overdækningsløsninger er mulige. Til gengæld er der væsentligt forskellige konsekvenser, hvad angår anlægsøkonomi, barrierevirkning, begrønning, bebyggelse og mobilitet på tværs af Helsingørmotorvejen. For at kvalificere beslutningen om i første omgang at overdække, og dernæst valg af løsning, skal der i foranalysen undersøges en række forhold beskrevet i nedenstående liste. Resultaterne skal danne udgangspunkt for opstilling af mulige løsninger eller kombinationsløsninger for en overdækning af Helsingørmotorvejen. Hertil skal resultaterne give et beslutningsgrundlag for, hvilken konkret løsning, der skal undersøges nærmere og udarbejdes budgetnotat for. Dette budgetnotat bliver således målrettet den foretrukne overdækningsløsning, evt. inklusive alternativer.

- Udviklingsret samt pligt til vedligeholdelse af en eventuel udnyttelse af arealet på overdækningen.
- Muligt samarbejde med bl.a. Gentofte Kommune som nabokommune og Vejdirektoratet som ejer af motorvejen undersøges nærmere.
- Øvrige relevante aktører som grundejere, Bispebjerg Lokaludvalg og Sund & Bælt, der foretager Miljøkonsekvensvurdering af Østlig Ringvej, inddrages også.
- Den bystrategiske analyse af området skal tydeliggøre potentialer ved de forskellige overdækningsløsninger over de forskellige delstrækninger.
- Identificering af konkrete områder med potentiale for øget bymæssig sammenhæng på tværs af Helsingørmotorvejen, fx via stiforbindelser, der forbinder de to sider.
- Støjkortlægning ift. udbredelse og reduktionspotentialer samt klimaaftryk ved anlæg skal belyses, så valg af overdækningsløsning kan kvalificeres yderligere.
- Trafikale forhold og sammenhæng til lokale veje ved en evt. tung overdækning undersøges.

- Der foretages en undersøgelse af bæreevnen og styrken af eksisterende støttemure, samt i hvilket omfang disse kan bære hver af de tre løsningsformer.
- Der foretages en vurdering af mulighed og forudsætninger for eventuel etablering af bygninger på den tunge overdækning.
- Der skal foretages en vurdering af eventuelle ledninger og regnvandsmagasiner under de relevante delstrækninger.

På baggrund af resultaterne af foranalysen samt en præcisering af formålet med overdækningen, udarbejdes forslag til en detaljeret procesplan for fase 2. Procesplanen skal indeholde et revideret budgetoverslag for gennemførelse af en videre undersøgelse. Efter afrapportering af foranalysen kan der træffes politisk beslutning om, hvilket formål, der skal være styrende for en overdækningsløsning af Helsingørmotorvejen, ligesom en videre analyse af en specifik løsning på strækningen kan igangsættes. Det forudsætter dog, at der afsættes midler på kommende budget.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/1)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
- Foranalyse	Anlæg	1.000	1.000			2.000
Udgifter i alt		1.000	1.000	0	0	2.000

Klima

Budgetnotatet omhandler en foranalyse, som ikke i sig selv har en klimaeffekt. I foranalysen vil der blive beregnet forventet klimaeffekt af selve anlægsprojektet.

Risikovurdering

Der er tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/1	Ud- valg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	750	750			1.500	1.500*
- Udgifter til bygherreorgani- sation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	250	250			500	500*
Anlægsudgifter i alt			1.000	1.000	0	0	2.000	2.000*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende							
Bispebjerg	x	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		

Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest
Adresse/lokalitet: Helsingørmotorvejen				

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der blev i Overførselssagen 2022-2023 afsat 0,5 mio. kr. til en screening af, hvordan Helsingørmotorvejen i Københavns Kommune kan overdækkes.

(1.000 kr., løbende p/l)	2023
Overførselssag 2022-2023	450
Afsatte midler i alt	450

TM03 Fremrykning af klimainitiativer med CO2-reduktioner

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	x
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder fremrykning af CO2-reduktionerne i projektet "Omstilling af kommunens dieselkøretøjer til fossilfrie køretøjer" fra Budgetaftale 2023.

Baggrund

Der blev ved Budget 2024 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal undersøge mulighederne for at fremrykke CO2-reduktioner fra tidligere aftalte klimainitiativer fx indkøb af fossilfri arbejdsmaskiner fra budget 2023. Der afrapporteres til overførselssag 2023-2024."

Indhold

I forlængelse af hensigtserklæringen har Teknik- og Miljøforvaltningen gennemgået de vedtagne klimainitiativer fra Budget 2023 med henblik på at vurdere mulighederne for fremrykning.

For hovedparten af de vedtagne initiativer vurderer forvaltningen det ikke muligt at fremrykke projekterne med henblik på at fremrykke CO2 reduktioner. Det skyldes bl.a., at projekterne allerede har været i udbud med en fastlagt tidsplan, der ikke er realistisk at fremrykke. Det skyldes ligeledes, at en del af klimainitiativerne består af puljer, som udmøntes til andre projekter, hvis tidsplan er uafhængig af klimainitiativerne.

Forvaltningen vurderer det muligt at fremrykke projektet vedr. omstilling af kommunens dieseldrevne køretøjer til fossilfrie køretøjer jf. TM294. Budgetnotatet indeholder derfor initiativ til fremrykning af dette projekt.

Fremrykning af udskiftning af kommunens dieseldrevne køretøjer til fossilfrie køretøjer

Parterne afsatte i Budget 2023 midler til udskiftning af kommunens dieseldrevne køretøjer til fossilfrie køretøjer. Der er tale om minibusser, varevogne, lastvogne, busser, fejmaskiner, komprimatorvarevogne, transportvogne, vans samt personbiler.

Fossilfri køretøjer er generelt dyrere end dieselskøretøjer. Bevillingen der blev afsat i Budget 2023 vedrører således merudgiften vedr. udskiftning til fossilfrie køretøjer. Udgiften til udskiftning af materiellet svarende til den almindelige udskiftningspris skal afholdes af de respektive forvaltninger indenfor de almindelige driftsbudgetter hertil. Initiativet som blev vedtaget i Budget 2023 forventes at reducere kommunens udledning med 370 ton CO2e i 2025 og med 1.600 ton CO2e årligt ved fuld indfasning i 2031.

Forvaltningen vurderer, at det er muligt at fremrykke initiativet således, at omstillingen af køretøjerne er foretaget inden udgangen af 2028 fremfor 2031. Hermed fremrykkes CO2 reduktionen således, at den fulde indfasning sker ved udgangen af 2028 frem for 2031.

Fremrykningen kræver ikke yderligere finansiering. Fremrykningen forudsætter herudover, at der prioriteres anlægsmåltal til at afholde udgifterne i 2024-2028, jf. ny periodisering i tabel 1.

Økonomi

I Budget 2023 blev der afsat 205 mio. kr. (2023 pl) til udskiftning af kommunens dieseldrevne køretøjer til fossilfrie køretøjer. Projektets nuværende periodisering fremgår af tabel 1. Det bemærkes, at Teknik- og Miljøudvalget har prioriteret anlægsmåltal i 2024 og 2025 til at eksekvere den nuværende bevilling.

Tabel 1 - Oversigt over periodisering af nuværende bevilling

Budget (1.000 kr. - løbende priser)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	I alt
Budget ved 1. anlægsoversigt 2024	22.704	34.056	36.120	36.120	41.280	20.640	10.320	10.320	211.560
Periodisering såfremt projektet fremrykkes	24.704	34.120	41.280	51.600	59.856	0	0	0	211.560

Klima

Fremrykningen medfører, at den forventede CO₂-reduktion forventes at kunne realiseres ved udgangen af 2028 i stedet for 2031 som forudsat i Budget 2023.

Tabel 2 - Skønnede CO₂-effekt

Kilde til CO₂ reduktion	Samlede CO₂ reduktion ved indfasning (ton)
Omstilling	1.630

Note: CO₂ effekten er eksklusive udledninger fra forbrug af el til køretøjerne. Udledninger fra el falder og forventes at være meget lave.

Risikovurdering

Omstillingen til fossilfrie køretøjer forudsætter at køretøjets levetid er udtjent og dermed står til udskiftning. Udgiften svarende til udskiftningen af køretøjet 1:1 skal finansieres af eksisterende driftsbevillinger i de forvaltninger, der ejer materiellet. Forudsætningen for at gennemføre omstillingen af køretøjer inden udgangen af 2028 er således, at de respektive forvaltninger har budgetteret med udskiftning af køretøjet på det tidspunkt, det forventes, at restlevetiden er udløbet. I forhold til projektets praktiske gennemførelse er den overordnede risikovurdering, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4 - Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. – 2024 p/l	Udv alg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	I alt	*
- Indkøb af elkøretøjer med lade- standere	TMU	2000 - Ordin- ær anlæg	2.000	64	5.160	15.480	18.576	-20.640	-10.320	-10.320	0	*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet:					

Høring

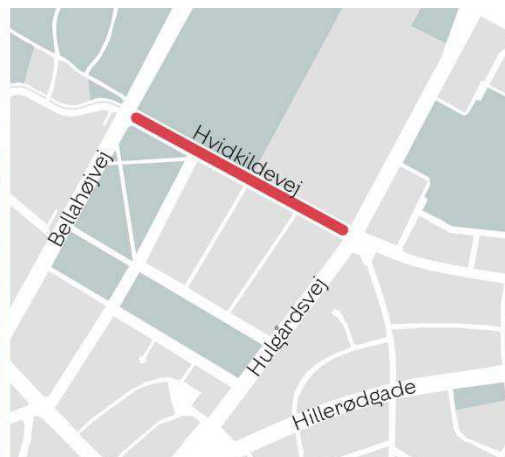
Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er i budget 2023 afsat 205 mio. kr. (2023 p/l) til Omstilling af kommunens dieseldrevne køretøjer til fossile køretøjer.

(1.000 kr., løbende p/l)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Budget 2023	15.000	30.000	40.000	40.000	40.000	20.000	10.000	10.000
Afsatte midler i alt	15.000	30.000	40.000	40.000	40.000	10.000	10.000	10.000

TM05 Forbedring af skoleveje ved Rødkilde Skole

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	x
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en forbedring af skolevejen til Rødkilde Skole for skolens elever. Herunder de elever der flytter skole som følge af skoledistriktsændring. Indsatsen vil ligeledes forbedre forholdene for fodgængere og cyklister til og fra Grøndalscentret.

Budgetnotatet indeholder flere initiativer og scenarier, hvorfor den endelige beslutning og økonomien afhænger af den politiske prioritering:

- Initiativ 1, scenarie 1 – Etablering af rødt midterareal på Hvidkildevej
- Initiativ 1, scenarie 2 – Cykelstier på Hvidkildevej
- Initiativ 2 – Fortovsudbygninger på Hvidkildevej øst for Hulgårdsvej
- Initiativ 3 - Etablering af signalregulering i krydset Bellahøjvej/Hvidkildevej

Scenarierne er gensidigt udelukkende.

Baggrund

I forbindelse med Budget 2024 blev følgende hensigtserklæring (TM198) besluttet: *"Parterne er enige om, at der skal sikres en mere tryk krydsning af Hulgårdsvej og cykelrute på Hvidkildevej ved at etablere mindre tilpasninger og fysiske foranstaltninger. Finansiering heraf henvises til forhandlingerne om overførselssagen 2023-2024."*

Københavns Kommune har foretaget en skoledistriktsændring gældende fra skoleåret 2024/2025, som flytter børn i området afgrænset af Mågevej, Rødsangervej, Stærevej, Hulgårdsvej og Hvidkildevej fra Grøndalsvængets skole til Rødkilde Skole (BR 21.09.23).

Indhold

Hvidkildevej mellem Hulgårdsvej og Bellahøjvej er en bred vej med meget parkering uden krydsningspunkter og uden cykelstier. Vejen opleves derfor utryk for brugere til Grøndal MultiCenter (GMC) og vil fremadrettet med ændring af skoledistrikter ligeledes være skolevej til Rødkilde Skole.

Da det årlige Copenhagen Historic Grand Prix på Hvidkildevej, Bellahøjvej og Hulgårdsvej ligger i projektområdet, indgår der i projekteringen af initiativerne dialog med arrangøren af dette.

Budgetnotatet indeholder tre initiativer. Initiativ 1 har to scenarier.

Initiativ 1, scenarie 1 – Etablering af rødt midterareal på Hvidkildevej (2,0 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Der etableres et rødt midterareal på Hvidkildevej fra Bellahøjvej til Hulgårdsvej. Midterarealet vil virke hastighedsdæmpende for biler, da den brede kørebane bliver gjort smallere.

Midterarealet vil samtidig lette krydsningen af vejen for cyklister og fodgængere ved indgangen til Grøndals MultiCenter og ved Rødkildevej, der er adgangsvej til Rødkilde Skole.

Projektet har ikke konsekvenser for træer, eller antallet af cykel- eller bilparkeringspladser.

Initiativ 1, scenarie 1 forventes ibrugtaget i oktober 2025.

Initiativ 1, scenarie 2 – Cykelstier på Hvidkildevej (27,7 mio. kr. i anlæg i 2024-2027)

Der etableres cykelstier på Hvidkildevej mellem Hulgårdsvej og Bellahøjvej, herunder nedlæggelse af 40 P-pladser udenfor betalingszone. Desuden etableres krydsningspunkter på Hvidkildevej for at øge sikkerheden og trygheden ved adgangen til Grøndals MultiCenter og ved Rødkildevej.

Der vil i projektet indgå dialog med Kultur- og Fritidsforvaltningen og idrætsanlæggenes brugere med henblik på at sikre bedst mulig adgang til Grøndals MultiCenter.

Der vil i projekteringen blive taget mest muligt hensyn til 16 træer på Hvidkildevej og ét træ på Bellahøjvej, der i dag er i parkeringssporet, men flere af dem forventes at blive fældet. Der vil blive genplantet erstatningstræer i et kommende parkeringsspor.

Konsekvenser for træer

Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Forventet antal træer, der fældes	Forventet antal nye træer, der plantes	Forventet antal træer i projektområdet efter anlægsprojekt
17	0-17	0-17	17

Der skal som konsekvens af projektet nedlægges 40 bilparkeringspladser. Pladserne er nødvendige at nedlægge, da vejens bredde betyder, at der ikke både kan være cykelsti, skråparkeringspladser og samtidig være plads til trafik i begge retninger. Skråparkeringen omlægges således til længdeparkering.

Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal pladser i projektområdet før projekt	Zone/uden-for zone	Belægningsprocent før projekt	Forventet antal pladser, der nedlægges i hver zone	Forventet antal erstatningsparkeringspladser, der anlægges i projektet
111	Udenfor zone	Udenfor tælleområde	40	0

Der er ikke mulighed for at etablere erstatningsparkeringspladser i området. Der kan bestilles budgetnotat, såfremt der er ønske om oprettelse af erstatningsparkeringspladser i øvrige områder.

Projektet har ikke konsekvenser for antallet af cykelparkeringspladser.

Initiativ 1, scenarie 2 forventes ibrugtaget i marts 2027.

Initiativ 2 - Fortovsudbygninger på Hvidkildevej øst for Hulgårdsvej (1,4 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Der etableres fortovsudbygning i det nordøstlige hjørne af krydset Hulgårdsvej-Hvidkildevej samt mindre tilpasninger. Dette vil øge trygheden for cyklister i krydset, da det vil blive tydeligere, hvordan biler og cyklister skal placere sig i krydset.

Projektet har ikke konsekvenser for træer eller antallet af cykel- eller bilparkeringspladser. Initiativ 2 forventes ibrugtaget i oktober 2025.

Initiativ 3 - Etablering af signalregulering i krydset Bellahøjvej/Hvidkildevej (4,7 mio. kr. i anlæg i 2024-2026)

Der etableres signalregulering i krydset ved Bellahøjvej, der i dag fremstår stort og svært overskueligt for lette trafikanter.

Der vil i projektet indgå dialog med boligselskabet ved Bellahøj Syd om tilslutning til signalanlægget.

Projektet har ikke konsekvenser for træer eller antallet af cykel- eller bilparkeringspladser.

Initiativ 3 forventes ibrugtaget i maj 2026.

Der skal som konsekvens af anlægsprojektet afsættes midler til drift af nyt signalanlæg fra 2026 og frem.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges forventeligt indstilling om projektforslag samt frigivelse af de resterende anlægsmidler ultimo 2025.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
<i>Initiativ 1, scenarie 1. Etablering af rødt midterareal på Hvidkildevej</i>							
- Anlæg af rød asfalt	Anlæg	340	1.620				1.960
Initiativ 1, Scenarie 1 i alt		340	1.620	0	0	0	1.960
<i>Initiativ 2. Udbygning af sidehelle på Hvidkildevej øst for Hulgårdsvej</i>							
- Anlæg af sidehelle	Anlæg	380	1.060				1.440
Initiativ 2 i alt		380	1.060	0	0	0	1.440
<i>Initiativ 3. Etablering af signalregulering i krydset Bellahøjvej/Hvidkildevej</i>							
- Anlæg signalregulering	Anlæg	560	680	3.450			4.690
- Afledt drift og vedligehold	Service			45	75	75	195
Initiativ 3 i alt		560	680	3.495	75	75	4.885
Besparelse såfremt initiativ 1, scenarie 1, initiativ 2 og initiativ 3 vælges		-100	-200				-300
Udgifter i alt ved Initiativ 1, scenarie 1, Initiativ 2 og Initiativ 3		1.180	3.160	3.495	75	75	7.985

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
<i>Initiativ 1, scenarie 2. Cykelstier på Hvidkildevej</i>							
- Anlæg af cykelstier	Anlæg	870	1.910	18.360	6.530		27.670
Initiativ 1, Scenarie 2 i alt		870	1.910	18.360	6.530	0	27.670
<i>Initiativ 2. Udbygning af sidehelle på Hvidkildevej øst for Hulgårdsvej</i>							
- Anlæg af sidehelle	Anlæg	380	1.060				1.440
Initiativ 2 i alt		380	1.060	0	0	0	1.440
<i>Initiativ 3. Etablering af signalregulering i krydset Bellahøjvej/Hvidkildevej</i>							
- Anlæg signalregulering	Anlæg	560	680	3.450			4.690
- Afledt drift og vedligehold	Service			45	75	75	195
Initiativ 3 i alt		560	680	3.495	75	75	4.885
Besparelse såfremt initiativ 1, scenarie 2, initiativ 2 og initiativ 3 vælges		-200	-400	-500			-1.100
Udgifter i alt ved Initiativ 1, scenarie 2, Initiativ 2 og Initiativ 3		1.610	3.250	21.355	6.605	75	32.895

Klima

Eventuelle effekter af initiativet på udledningen af CO₂ kan isoleret set ikke estimeres. Det skyldes, at overflytningen fra bil til cykel (CO₂-reduktionen) ikke kan tilskrives enkelte initiativer, men derimod den systemiske effekt af en generel udbygning af cykelinfrastrukturen, hvortil de enkelte initiativer bidrager. God cykelinfrastruktur understøtter således den samlede cykelindsats og dermed muligheden for at overflytte ture fra bil til cykel. Initiativerne er desuden med til at fastholde den høje cykelandel i København, der også bidrager til forbedret sundhed, mindre støj, mindre trængsel m.m.

Tabel 3 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(Minimum- maksimum ton CO ₂ e)
Anlæg af initiativ 1, Scenarie 1 - Etablering af rødt midterareal på Hvidkildevej	-	-	8,1 - 32,7
Anlæg af initiativ 1, Scenarie 2 - Cykelstier på Hvidkildevej	-	-	92,3 - 148,5
Anlæg af initiativ 2 - Udbygning af sidehelle på Hvidkildevej øst for Hulgårdsvej	-	-	2,9 - 3,6
Anlæg af initiativ 3 - Etablering af signalregulering i krydset Bellahøjvej/Hvidkildevej	-	-	2,4 - 2,5

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Initiativ 1, scenarie 1 er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Initiativ 1, scenarie 2, Initiativ 2 og Initiativ 3 er relativt kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg. Komplexiteten skyldes, at der ligger mange ledninger i området, hvor cykelstierne og signaludbygningerne skal etableres. Den endelige placering af ledningerne kendes først, når anlægsarbejdet opstartes.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 1

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	2028	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>									
- Projektering, initiativ 1, scenarie 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	120	100				220	220*
- Udførsel, initiativ 1, scenarie 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg		1.200				1.200	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1, scenarie 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	220	280				500	500*
- Evaluering, initiativ 1, scenarie 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg		40				40	
- Projektering, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	150	120				270	270*
- Udførsel, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg		580				580	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	230	310				540	540*
- Evaluering, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg		50				50	
- Projektering, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg	300	350	40			690	650*
- Udførsel, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg			2.970			2.970	

- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg	260	330	300			890	590*
- Evaluering, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg			140			140	
Besparelse såfremt initiativ 1, scenarie 1, initiativ 2 og initiativ 3 vælges	TMU	2000 - Ordinær anlæg	-100	-200				-300	-300*
Anlægsudgifter i alt			1.180	3.160	3.450	0	0	7.790	2.470*
<i>Afledte serviceudgifter</i>									
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift			45	75	75	195	
Afledte serviceudgifter i alt			0	0	45	75	75	195	

Table 5. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 2

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilning	2024	2025	2026	2027	2028	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>									
- Projektering, initiativ 1, scenarie 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	470	1.410	40	20		1.940	1.880*
- Udførelse, initiativ 1, scenarie 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg			17.640	5.880		23.520	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1, scenarie 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	400	500	680	300		1.880	900*
- Evaluering, initiativ 1, scenarie 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg				330		330	
- Projektering, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	150	120				270	270*
- Udførelse, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg		580				580	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	230	310				540	540*

- Evaluering, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg		50				50	
- Projektering, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg	300	350	40			690	650*
- Udførelse, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg			2.970			2.970	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg	260	330	300			890	590*
- Evaluering, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg			140			140	
Besparelse såfremt initiativ 1, scenarie 2, initiativ 2 og initiativ 3 vælges			-200	-400	-500			-1.100	-600*
Anlægsudgifter i alt			1.610	3.250	21.310	6.530	0	32.700	4.230*
<i>Afledte serviceudgifter</i>									
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift			45	75	75	195	
Afledte serviceudgifter i alt			0	0	45	75	75	195	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby		Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	X	Amager Vest	
Adresse/lokalitet: Hvidkildevej mellem Hulgårdsvej og Bellahøjvej						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM06 Den Grønne Boulevard - Etape 1

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	X
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet omhandler etape 1 af Den Grønne Boulevard, som er den del af strækningen, der går igennem Indre By. Projektet består af et idéoplæg for det potentielt fremtidige frigjorte areal på overfladen, som udarbejdes på baggrund af en borgerdialog, og udvidet foranalyse af udformning og geometri for tunnel og ramper samt en afklaringsfase forud for igangsættelse af projektets etape 2. Derudover kan tilvælges yderligere undersøgelse af muligheder for byggeri på overfladen.

Baggrund

I forbindelse med Budget 2024 blev følgende hensigtserklæring besluttet: "Parterne er desuden enige om at fortsætte det videre arbejde med etablering af Den Grønne Boulevard med udgangspunkt i den forelagte foranalyse om nedgravning af trafik på Åboulevarden og H.C. Andersens Boulevard fra Bispeengbuen til Langebro med henblik på at skabe en grøn kile."

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 27. november 2023 at henvise finansiering af næste projektfase for Den Grønne Boulevard, etape 1 igennem Indre By, til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024.

Indhold

Budgetnotatet indeholder et idéoplæg for det potentielt frigjorte areal på overfladen inkl. en borgerdialog og en udvidet foranalyse for tunneler og ramper. Det kan tilvælges i budgetnotatet, at der også arbejdes videre med mulighederne for byggeri på overfladen af Den Grønne Boulevard, og derudover indgår der et initiativ omkring en afklaringsfase for etape 2 af projektet.

Med Budget 2021 (BR 1. oktober 2020) blev der afsat i alt 4,5 mio. kr. til en foranalyse af Den Grønne Boulevard, der undersøger mulighederne for at nedgrave strækningen fra Bispeengbuen til Langebro med henblik på at skabe en grøn kile på overfladen. Foranalysen mundede ud i et hovedforslag bestående af to separate biltunneller med 2x2 spor. En boret biltunnel mellem Borups Allé og Søerne samt en "cut & cover" biltunnel (som er en udgravet rende, hvori tunnelen bygges, som herefter dækkes til igen) mellem Jarmers Plads og Rysensteensgade og i alt fire tunnelåbninger (til- og frakørsel). Ovenpå tunnellerne indsnævres vejen til ét spor i hver retning med mulighed for busbane, og der lukkes for gennemkørende biltrafik på delstrækninger mellem Julius Thomsens Gade/Tømrergade på Nørrebro og igennem Indre By mellem Jarmers Plads og Tietgensgade/Stormgade.

Foranalysen blev afrapporteret på Teknik- og Miljøudvalgets møde den 27. november 2023, hvor det blev besluttet, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med det samlede projekt, der opdeles i to etaper: En "Indre By-etape", hvor de videre undersøgelser kan igangsættes nu, og en "Åboulevard-etape", som kan igangsættes senere, når der er en afklaring om samarbejdet med Frederiksberg Kommune og staten om Bispeengbuen, Skybrudstunnel Åboulevard samt analyse af muligheder for at åbne rørlagte vandløb.

Initiativ 1. Idéoplæg, borgerdialog og udvidet foranalyse for tunnel og ramper (9,3 mio. kr. i anlæg i 2024-2026)

Etape 1 for Den Grønne Boulevard indeholder to elementer, der kræver nærmere undersøgelse:

1. *Idéoplæg for overfladen med tilhørende borgerdialog*
2. *Udvidet foranalyse for tunnel og ramper*

Etape 1 af Den Grønne Boulevard løber fra Gyldenløvesgade efter søerne til Rysensteensgade. Forslaget indebærer, at de eksisterende vejbaner på strækningen fra Søerne til Jarmers Plads indsnævres med to vognbaner. Det frigivne areal kan omdannes til grøn kile/grønt byrum/boulevard. Fra Jarmers Plads til Rysensteensgade graves en cut & cover-tunnel med ca. 125 meter åbne ramper i hver ende. Mellem de to åbninger frem til Stormgade/Tietgensgade lukkes overfladen for gennemkørende biltrafik dog med mulighed for plads til busbaner, hvilket giver mulighed for et større byrum i sammenhæng med Vesterbro Bypark og Rådhuspladsen. Fra Stormgade/Tietgensgade frem til Rysensteensgade/tunnelåbningen vil der være ét spor i hver retning på overfladen til biltrafikken.

1) *Ideoplæg*

For at komme nærmere et realiserbart projekt for byrummet på Den Grønne Boulevard, etape 1, er der brug for at udarbejde en vision for udformningen af det areal, der med denne løsning bliver frigjort på overfladen. Ideoplægget skal vise mulige scenarier for anvendelsen af arealet i et kommende byrum, dvs. hvilke mulige funktioner, der kunne komme på arealet samt en vurdering af økonomien og tidsplanen for et fremtidigt byrumsanlægsprojekt. Ideoplægget skal udarbejdes på baggrund af en borgerdialog.

2) *Udvidet foranalyse af tunnel og ramper*

Derudover er der behov for at konkretisere anlægsteknikken omkring tunnelen i forhold til foranalysen. Det drejer sig bl.a. om den geometriske udformning af ramperne og kryds ved tunnelenderne. Der vil her bl.a. være behov for trafikale analyser i rampekrydsene for at kunne fastsætte den nødvendige geometri omkring ramperne.

Dertil skal forholdene i nærheden af Metro Cityringen ved Rådhuspladsen undersøges nærmere. Trafikafviklingen på H.C. Andersens Boulevard under anlæg skal hertil detaljeres yderligere for at undersøge om en tunnel under H.C. Andersens Boulevard kan anlægges i fuld bredde, som antaget i foranalysen, eller bør anlægges i to halvdele på langs af hensyn til trafikafviklingen i anlægsperioden. På baggrund af disse undersøgelser opdateres tidsplanen for anlægsperioden og anlægsoverslaget for cut- & covertunnelen.

Ideoplæg og udvidet foranalyse forventes færdig i juni 2026 og forelagt Teknik- og Miljøudvalget medio 2026 forud for forhandlingerne om Budget 2027.

Et kommende anlægsprojekt vil have estimerede anlægsomkostninger på ca. 2,3 mia. kr. for etape 1 (og 9,2 mia. kr. for det samlede projekt/ både etape 1 og etape 2). Estimatet kvalificeres i forbindelse med initiativ 1.

Tilvalg til initiativ 1. Mulighed for byggeri (1,7 mio. kr. i anlæg i 2024-2026)

Borgerrepræsentationen besluttede den 2. marts 2023, at der i foranalysen skulle undersøges muligheden for byggeri på overfladen af Den Grønne Boulevard. I foranalysen vurderede rådgiver, at der er mulighed for byggeri på overfladen på etape 1 på op til to etager, uden at tunnelen forstærkes. Bygges der højere end to etager, skal tunnelen forstærkes derefter. Byggeriet vil kræve plads på overfladen, og der vil dermed være mindre plads til grønt byrum. Foranalysen viste derudover, at det ikke vil give et større økonomisk overskud til projektet at bygge på overfladen. Estimerne er behæftet med stor usikkerhed, men viste indledningsvist, at to etagers byggeri kunne give ca. 110 mio. kr. i overskud til projektet, mens et højere byggeri samlet set vil blive en omkostning, da prisen for at forstærke tunnelen til byggeriet er højere end prisen for byggeretterne.

Det kan i tilvalg til etape 1 arbejdes videre med byggeri på overfladen. Arbejdet vil vise, hvad og hvordan der kan bygges på overfladen og vil kunne undersøge både let bebyggelse, der ikke kræver forstærkning af tunnel, og bebyggelse i samme højde, som det omkringliggende byggeri.

Tilvalget vil indgå i det samlede projekt med ideoplæg og udvidet foranalyse og forventes afsluttet i juni 2026 og forelagt Teknik- og Miljøudvalget medio 2026 forud for forhandlingerne om Budget 2027.

Initiativ 2. Afklaringsfase forud for igangsættelsen af etape 2 (0,5 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Sideløbende med ideoplæg og udvidet foranalyse skal der udarbejdes et fælles beslutningsgrundlag med Frederiksberg Kommune for at kunne igangsætte etape 2. Det kan fx være en fælles indstilling mellem Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune om at igangsætte etape 2 af Den Grønne Boulevard i et samarbejde, og det kunne med fordel ske medio 2025, når Analyse af rørlagte åløb er afrapporteret i primo 2025, og der dermed foreligger en undersøgelse af, hvordan Ladegårdsåen/Ny Ladegårdså vil kunne indgå i et evt. byrum på overfladen af Åboulevarden i det videre arbejde med Den Grønne Boulevard. I medio 2025 vil dialogen mellem København og Frederiksberg og staten være påbegyndt ift. en videre proces for Bispeengbuen. Herefter kan en finansiering af etape 2 indgå i forhandlingerne om Budget 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Initiativ 1. Ideoplæg, borgerdialog og udvidet foranalyse</i>						
Ideoplæg og borgerdialog	Anlæg	1.040	2.260	860		4.160
Udvidet foranalyse for tunnel	Anlæg	1.040	2.760	1.360		5.160
Initiativ 1 i alt		2.080	5.020	2.220	0	9.320
<i>Tilvalg til initiativ 1. Mulighed for byggeri</i>						
Ideoplæg og borgerdialog	Anlæg	150	550	250		950
Udvidet foranalyse for tunnel	Anlæg	150	450	150		750
Tilvalg i alt		300	1000	400	0	1.700

Initiativ 2. Afklaringsfase mod etape 2						
Afklaringsfase mod etape 2	Anlæg	200	300			500
Initiativ 2 i alt		200	300	0	0	500
Udgifter i alt		2580	6320	2620	0	11.520

Klima

Indsatsen i budgetnotatet har ikke sig selv en effekt på CO₂, men det endelige fysiske anlægsprojekt i etape 1 og 2 estimeres pt.at have et CO₂-aftryk på 235-391 tusinde ton CO₂e.

Risikovurdering

Der er tale om ideoplæg og analyser, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevil-ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
Projektering, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	1.000	3.500	1.500		6.000	6.000*
Udgifter til bygherreorganisa- tion, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	1.080	1.520	720		3.320	3.320*
Projektering, tilvalg	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	700	300		1.200	1.200*
Udgifter til bygherreorganisa- tion, tilvalg	TMU	2000 - Ordinær anlæg	100	300	100		500	500*
Udgifter til bygherreorganisa- tion, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	300			500	500*
Anlægsudgifter i alt			2.580	6.320	2.620	0	11.520	11.520*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende							
Bispebjerg	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby		Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse		Amager Vest	
Adresse/lokalitet: Fra Gyldenløvesgade efter søerne til Rysensteensgade							

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID	X	

Tidligere afsatte midler

Med Budget 2021 (BR 1. oktober 2020) blev der afsat i alt 4,5 mio. kr. til en foranalyse af Den Grønne Boulevard, der undersøger mulighederne for at nedgrave strækningen fra Bispeengbuen til Langebro med henblik på at skabe en grøn kile på overfladen, inklusive 0,5 mio. kr. til en efterfølgende dialogproces, der skal give input til en vision for det frigjorte areal på overfladen.

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2020	2021	2022	2023	I alt
Budgetaftale 2021	120	1.860	2.220	620	4.820
Afsatte midler i alt	120	1.860	2.220	620	4.820

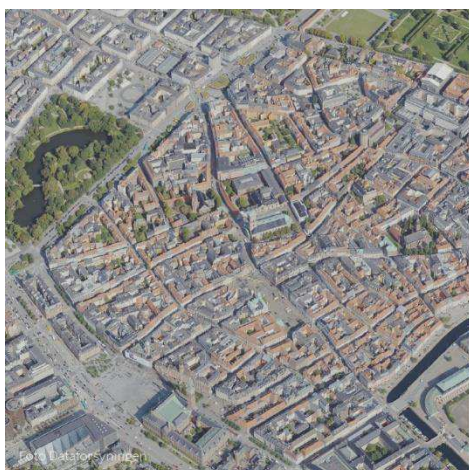
Henvisninger

[Afrapportering af Foranalyse af Den Grønne Boulevard](#), Teknik- og Miljøudvalget den 27. november 2023

Bilag

Bilag 1. [Resumerapport, Foranalyse af Den Grønne Boulevard, COWI 2023.](#)

TM07 Midlertidige byrum i Middelalderbyen

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	x
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en pulje til midlertidige byrumstiltag i Middelalderbyen, hvor de første vej- og pladssomdannelser (Flagskibsprojekterne) fra Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen skal implementeres. Budgetnotatet indeholder flere tilvalg.

- Pulje til midlertidige tiltag i Middelalderbyen
- Tilvalg om midlertidige privatdrevne og finansierede byrumsinitiativer (forudsætter tildeling af midler til puljen)

Baggrund

Borgerrepræsentationen godkendte den 2. februar 2023 Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen. På samme møde henviste Borgerrepræsentationen finansieringen af den videre implementering af planens ni vej- og pladssomdannelser, der benævnes Flagskibsprojekter (A-I) til forhandlingerne om Budget 2024.

I budgetaftalen for 2023 blev afsat midler til at omdanne 600 gadeparkeringspladser og etablere ny cykelparkering i Middelalderbyen. Projektet skal ændre trafikforholdene og skabe plads til bedre cykelparkering. Projektet igangsætter omdannelsen af de første parkeringspladser og etablering af ny cykelparkering på nogle af de omdannede bilparkeringspladser i 2. kvartal 2024. Projektet forventes ibrugtaget i oktober 2026.

I Budget 2024 blev der bevilliget midler til foranalyser af flagskibsprojekt A+B, og derudover blev der vedtaget følgende hensigtserklæring: *"Parterne er enige om, at parterne skal tage stilling til midlertidig brug af de byrum, der opstår i takt med at gadeparkering bliver nedlagt og indtil etablering af flagskibsprojekterne. Finansiering af de midlertidige byrum kan ske løbende i kommende budgetforhandlinger."*

Til forhandlingerne om Budget 2025 forventes udarbejdet et budgetnotat vedr. forbedret intern kapacitet til midlertidighed og anlægslette tiltag, hvor der ansættes arbejdskraft i forvaltningen til at udvikle, vedligeholde og omplacere flytbart byrumsudstyr. Hvor nærværende budgetnotat indeholder konkrete midlertidige byrum koblet til det specifikke projekt i Middelalderbyen, indeholder budgetnotat til Budget 2025 en mere generel udvikling af, hvordan forvaltningen i fremtiden kan håndtere midlertidige byrum.

Indhold

Dette budgetnotat omhandler etablering af midlertidige byrumstiltag i Middelalderbyen på de arealer, hvor gadeparkering omdannes på de vejstrækninger, hvor der i Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen er planlagt, at der kan anlægges Flagskibsprojekter (A-I).

Pulje til midlertidige tiltag i Middelalderbyen (10 mio. kr. i anlæg i 2024-2028)

Med dette initiativ afsættes en pulje til finansiering af midlertidige byrumstiltag på de omdannede bilparkeringspladser, hvor de kommende flagskibsprojekter fra Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen (A-I) forventes anlagt. Placering af de midlertidige tiltag afhænger af, hvor de 600 bilparkeringspladser omdannes. Dette vides, når dette er konkretiseret og er blevet endeligt politisk godkendt i april 2024.

Det skal undersøges, hvilke erfaringer der er fra andre byer, og hvilke muligheder der er for midlertidige byrumselementer på de frigjorte arealer med hjælp fra rådgiver. Udvælgelse og etablering af byrumselementerne sker med forudgående politisk godkendelse. Rådgiver skal udarbejde forskellige løsningsscenarier samt anlægs- og driftsøkonomi for hvert scenarie. Således vil der ifm. behandling af projektforslag være flere muligheder for valg af byrumselementer, og for hvor mange omdannede parkeringspladser der således kan etableres byrumselementer på.

Rammer for de midlertidige byrumstiltag

Udformningen af de midlertidige tiltag afhænger af myndighedsgodkendelse fra vejmyndigheden og politiet, da tiltagene placeres på vejareal. Placeringen på vejareal kan medføre begrænsninger for, hvad der er muligt at etablere. Det er som udgangspunkt muligt at placere bænke, cykelparkering og skraldespande, hvor brugen ikke har konsekvens for trafiksikkerheden og fremkommeligheden.

Etablering af øvrigt inventar på vejareal vil som udgangspunkt betyde, at vejen skal ændre status til en opholds- og legezone, da det giver flere muligheder for, hvilke tiltag der kan placeres på vejareal. Inden vejen kan skifte status, er der en række krav til indretningen af vejen – fx skal kantsten sænkes hver 25. meter, ellers skal fortov og kørebane være i samme niveau. Det kræver dispensation fra politiet at få en godkendelse, hvis vejens fysiske indretning ikke ændres.

En myndighedsgodkendelse til lege- og opholdszoner vil give flere muligheder for, hvilke typer af inventar der kan placeres på ledige arealer på vejareal. Teknik- og Miljøforvaltningen vil lægge vægt på, at elementerne har en vis tyngde og ikke er flytbare, samt at de ikke er over 1,8 meter høje pga. adgang fra redningskøretøjer, da der er tale om Indre By, hvor der er mange besøgende og natteliv.

Forvaltningen vil undersøge i dialog med politiet, hvilke gader der kan ændre vejstatus til opholds- og legezone, hvilket kan give mulighed for, at der kan etableres små interimistiske byhaver, begrønning, plads til leg, træningsredskaber, forbudszoner for kørsel m.m. Teknik- og Miljøforvaltningen vil i udvælgelsen af de midlertidige tiltag lægge vægt på, at tiltagene understøtter Byrums- og Trafikplanens formål for de enkelte gader.

Forvaltningen vil tage udgangspunkt i de ønsker til arealerne, der er fremkommet under borgerinddragelsesprocessen for Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen. Budgetnotatet indeholder derfor ikke midler til yderligere borgerinddragelsesproces.

Anlægsperioden sker løbende fra medio 2025 og frem til ultimo 2026. Tidsperspektivet for, hvor mange år de midlertidige byrumselementer vil være placeret på de omdannede bilparkeringspladser, afhænger af, hvornår der afsættes midler til permanente byrum på disse arealer, som skal erstatte de midlertidige byrum.

Nedtagning af midlertidige byrum

De midlertidige tiltag nedtages løbende fra 2028 og frem, i det omfang de ikke kan driftes forsvarligt indenfor den afsatte driftsramme og i takt med, at de mulige fremtidige Flagskibsprojekter (A-I) etableres. Når tidsplanen for implementering af Byrums- og Trafikplan kendes, periodiseres midler til nedtagning derefter. Hvis der ikke afsættes midler til Flagskibsprojekterne (A-I), nedtages de midlertidige tiltag, når de ikke længere kan driftes forsvarligt.

Der skal som en konsekvens af etablering af de midlertidige byrum afsættes afledte driftsudgifter. Driftsmidlerne går til pleje af beplantning inkl. vanding, øget renhold samt drift og vedligehold af inventar. I projekteringsfasen vurderes det, hvor meget der kan udføres, og hvor længe de midlertidige tiltag kan holde ift. den afledte drift.

De midlertidige tiltag forventes ibrugtaget løbende fra sommeren 2025 frem til ultimo 2026. Anlægsmidler afsat i 2028 anvendes til mulige nødvendige reparationer og til nedtagning af midlertidige byrumselementer samt risikomidler til hele projektet. Byrumselementerne nedtages i takt med, at de permanente byrumselementer etableres.

Initiativet har ikke konsekvenser for antallet af træer og antallet af bilparkeringspladser. Initiativet vil potentielt øge antallet af cykelparkeringspladser. Det vil blive konkretiseret i projekteringsfasen.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges forventeligt i 2. kvartal 2025 indstilling om projektforslag, endelig tidsplan og frigivelse af de resterende anlægsmidler.

Tilvalg 1. Midlertidige privatdrevne og finansierede byrumsinitiativer (1,2 mio. kr. i anlæg i 2028)

Som tilvalg til puljen vil det være muligt for private aktører fx lokaludvalg, borgergrupper, handels- og boligforeninger at søge om tilladelse til opstilling af midlertidigt byrumsinventar/byrumsinitiativer på de omdannede parkeringspladser (de områder vil som udgangspunkt have status af offentligt vejareal). Forvaltningen giver disse tilladelser som en midlertidig råden over vejarealet med hjemmel i vejlovens § 80 stk. 1. Som udgangspunkt gives tilladelse til opstilling i op til seks måneder med mulighed for at søge om forlængelse. Tilvalget indebærer således en politisk beslutning om, at forvaltningen kan give tilladelse til opstilling af de midlertidige byrumsinitiativer i en periode på fx op til to år. Hermed gives beføjelse til, at forvaltningen kan give tilladelser på to år i det konkrete projekt, hvor den normale praksis er seks måneder. Midlerne i tilvalget går til nedtagning af de privatdrevne byrumsinitiativer. Det er først muligt at give tilladelse til privatdrevne midlertidige byrum, når midler til nedtagning er frigivet. Tilvalget kan derfor ibrugtages fra 2025.

Ansøgningen skal ske digitalt via ansøgningsportalen for arrangementer på kommunens hjemmeside. Sagsbehandlingstiden på selve arrangementsdelen tager typisk fire uger. Hvis en tilladelse kræver godkendelse af andre myndigheder fx byggeri, politiet eller lignende, kan sagsbehandlingen være længere.

Tilladelserne vil som udgangspunkt begrænse sig til elementer, der understøtter ikke-kommercielle byrum, jf. Trafik- og Byrumsplan for Middelalderbyen. Det kan fx være midlertidig beplantning, byrumsmøbler, legeredskaber, kunstværker eller tiltag, der understøtter cykelinfrastruktur. Alt sammen efter konkret vurdering og med særlig hensyntagen til fremkommeligheden for fodgængere mv.

Teknik- og Miljøforvaltningen vil i forbindelse med de enkelte ansøgninger vurdere, om byrummene kan driftes kommunalt, eller om ansøger selv skal stå for driften af byrummet frem til nedtagning. Selve nedtagningen håndteres af kommunen.

Der afsættes med tilvalget midler til nedtagning af privatdrevne byrumsinitiativer samt midler til afledt drift og vedligehold af de privatetablerede byrumsinitiativer.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Pulje til midlertidige byrumselementer</i>								
- Midlertidige byrum	Anlæg	1.000	3.900	3.700	200			8.800
- Nedtagning	Anlæg						1.200	1.200
- Afledt drift og vedligehold	Service		97	695	1.000	1.000	1.000	3.792
Initiativ 1 i alt		1.000	3.997	4.395	1.200	1.000	2.200	13.792
<i>Tilvalg 1. Midlertidige privatdrevne og finansierede byrumsinitiativer</i>								
- Nedtagning af byrumselementer	Anlæg						1.150	1.150
- Afledt drift og vedligehold	Service		730	1.058	1.410	1.410	1.410	6.018
Tilvalg 1 i alt		0	730	1.058	1.410	1.410	2.560	7.168
Udgifter i alt		1.000	4.727	5.453	2.610	2.410	4.760	20.960

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	2028	2029	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>										
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	500	600	200				1.300	1.100*
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		3.000	3.200	100		1.100	7.400	
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	500	300	300	100		100	1.300	800*
- Udførsel (nedtagning), tilvalg 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg						1.150	1.150	1.150*
Anlægsudgifter i alt			1.000	3.900	3.700	200	0	2.350	11.150	3.050*
<i>Afledte serviceudgifter</i>										
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000 - Ordinær drift		97	695	1.000	1.000	1.000	3.792	

- Vedligehold og afledt drift, tilvalg 1	TMU	1000 - Ordinær drift		730	1.058	1.410	1.410	1.410	6.018	
Afledte serviceudgifter i alt				827	1.753	2.410	2.410	2.410	9.810	

Klima

Tabel 3 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

LCA-beregningerne omhandler kun puljen, da det ikke er muligt at estimere, hvad der vil blive etableret af private i tilvalget.

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(ton CO ₂ e)
Midlertidige byrum	-	-	3

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg. Der er en risiko for, at politiet ikke vil give myndighedsgodkendelse til etablering af lege- og opholdszoner, uden at vejens fysiske indretning ændres. Det vil begrænse, hvad der er muligt ift. etablering af midlertidige tiltag.

Projektet skal koordineres med de øvrige projekter i Middelalderbyen. Projektet er afhængigt af, at bilparkeringspladser omdannes i regi af det igangværende projekt i Middelalderbyen.

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest
Adresse/lokalitet: Middelalderbyen					

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID	X	

Tidligere afsatte midler

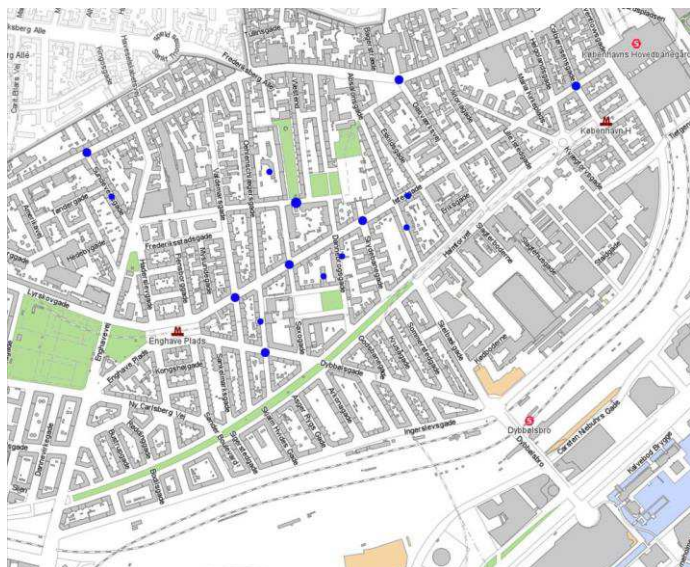
Ved Budget 2021 blev der afsat 9,0 mio. kr. til Mindre biltrafik i Middelalderbyen, herunder byrumsforsøg (5,0 mio. kr.), erhvervsanalyse (1,0 mio. kr.) og udarbejdelse af Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen (3,0 mio. kr.). I Budget 2023 blev der afsat 16,3 mio. kr. til nedlæggelse af 600 bilparkeringspladser, flytning og etablering af cykelparkering, ændring af ensretninger, kommunikationsindsats, før- og eftertrafiktællinger samt cykelparkeringshåndtering. Ved budget 2024 blev der afsat 5,2 mio. kr. til foranalyse og dispositionsforslag for flagskibsprojekterne A og B (4,1 mio.kr.),

anvendelse af private parkeringsanlæg til cykelparkering (0,3 mio. kr.) samt foranalyse for bylivsgade på Hovedvagtsgade (0,8 mio. kr.).

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Budgetaftale 2021	8.500	500			
Budgetaftale 2023			2.150	8.000	6.150
Budgetaftale 2024				3.250	1.950
Afsatte midler i alt	8.500	500	2.150	11.250	8.100

TM11 Markeringer for faldne under Folkestrejken på Vesterbro

Placeringer til de dødssteder, der har været muligt at identificere. De små er ved kendt gadenummer, og de store er ved usikkerheder, hvis der f.eks. står "på hjørnet" eller på nr., der ikke eksisterer længere.

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	X
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet omfatter etablering af markeringer til minde om faldne under Folkestrejken i 1944 på Vesterbro i anledning af 80-års dagen, den 5. juli 2024 samt en markering til minde om alle faldne under besættelsen i perioden 1943-1945.

Budgetnotatet indeholder flere initiativer og scenarier, hvorfor den endelige beslutning og økonomien herpå afhænger af den politiske prioritering.

- Initiativ 1. Op til 22 mindefliser for faldne under Folkestrejken i 1944
 - Scenarie 1. Mille Kalsmoses forslag til mindeflise
 - Scenarie 2. Oskar Kolianders forslag til mindeflise
- Initiativ 2. En samlet mindetavle for faldne under Folkestrejken i 1944
- Initiativ 3. Mindetavle for faldne på Vesterbro i perioden 1943-1945

Scenarierne i initiativ 1 er gensidigt udelukkende. Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Baggrund

Borgerrepræsentationen besluttede pba. medlemsforslag den 30. november 2023, at Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen skulle udarbejde et budgetnotat til Overførselssagen 2023-2024, der muliggør, at der i anledning af 80-året for Folkestrejken i København den 5. juli 2024 opsættes mindeplader på murene, sten i fortovene eller anden tilsvarende markering ved alle de lokaliteter i byen, hvor københavnere blev dræbt af besættelsesmagten i forbindelse med Folkestrejken. Dette med dato og navnet på den/de faldne. Arbejdet skal søges udført i samarbejde med Frihedsmuseet.

Derudover er der bestilt et yderligere initiativ til budgetnotatet, der indeholder en mulighed for at opsætte en samlet mindetavle for alle faldne på Vesterbro i perioden 1943-1945 på bygningen ved siden af Stjerne Radio på Istedgade.

Indhold

Folkestrejken var en af de mest markante markeringer af københavnernes modstand mod den nazistiske besættelsesmagt. Folkestrejken tog sit udspring i københavnske arbejderes modstand mod spærretiden, der forhindrede, at borgerne kunne tilbringe sommeraftenerne i deres hjem og kolonihaver. Særligt fik beboerne på Vesterbro, der i dagene op til den 5. juli 1944 gik på gaden under parolen "Istedgade overgiver sig aldrig!", besættelsesmagts repressalier at føle. Det betød, at op til 22 beboere på Vesterbro blev dræbt under strejken. Under besættelsen blev der i perioden 1943-45 dræbt mellem 86 og 100 mennesker.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen vurderer, at det inden for tidsrammen, såfremt mindemarkeringerne skal være etableret inden den 5. juli 2024, er enten fortovsfliser (initiativ 1) eller en mindetavle (initiativ 2 og 3), der er de mest realistiske modeller for markering. Med budgetnotatets initiativ 1 afsættes midler til udformning og etablering af op til 22 mindefliser. Indsætterne i de to scenarier i initiativ 1 er ens mht. opsætning, men adskiller sig i forhold til kunstneriske udtryk. Mindefliserne informerer om offerets navn og dødstidspunkt sammen med følgende inskription: *Faldt under Folkestrejken i 1944.*

Initiativ 2 indeholder en samlet mindetavle til de faldne under Folkestrejken i 1944 opsat vertikalt på en kommunal husmur. Mindetavlen giver mulighed for at minde alle faldne under Folkestrejken, også dem hvor forvaltningen ikke har kunnet identificere en konkret adresse, hvor den pågældende faldt. Mindetavlerne informerer om offerets navn og dødstidspunkt sammen med følgende inskription: *Faldt under Folkestrejken i 1944.*

Initiativ 3 indeholder en samlet mindetavle til de alle faldne på Vesterbro i perioden 1943-1945 opsat på bygning ved siden af udstillingsstedet Stjerne Radio ved Istedgade nr. 31. Mindetavlerne informerer om offerets navn og dødstidspunkt sammen med følgende inskription: *Faldne i København V i 1943-1945. Under den tyske besættelse af Danmark.* Der forventes afholdt en markering i forbindelse med opsætning af mindetavlen.

Som tillæg til opsætning af mindefliser eller mindetavle vil der blive afholdt en historisk-kulturel indvielse af markeringen. Indvielsen afholdes den 5. juli 2024 i anledningen af 80-året for parolen "Istedgade overgiver sig aldrig!". Indvielsen bliver planlagt og afholdt i samarbejdet mellem Teknik- og Miljøforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Vesterbro Lokaludvalg, Foreningen Stjerne Radio, Københavns Museum og Frihedsmuseet. Indvielserne i initiativ 1 og 2 kan fravælges, såfremt de ikke ønskes.

Initiativ 1. Op til 22 mindefliser for faldne under Folkestrejken i 1944 (0,3-0,5 mio. kr. i anlæg i 2024)

Med initiativet nedsættes kunstnerisk bearbejdede københavnerefliser med dato og navn på den dræbte på alle kendte lokaliteter på Vesterbro, hvor borgere blev dræbt af besættelsesmagten, jf. bilag 1. Oplysninger om hvilke adresser, som er relevante for de op til 22 navngivne faldne, bliver indhentet med hjælp fra relevante samarbejdspartnere såsom Foreningen Stjerne Radio og Rigsarkivet. Det har været vanskeligt at identificere alle adresser i det nuværende bybillede. Derfor kan enkelte fliser skulle nedlægges i tættest mulige kommunale fortov. Ligeledes kan det for enkelte flisers vedkommende ikke garanteres, at de kan være nedlagt den 5. juli 2024, idet den eksakte placering kan være uklar, og der kræves samtykke fra grundejer el.lign.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har med rådgivning fra forpersonen for og et medlem fra Rådet for Visuel Kunst foreslået to kunstnere med erfaring i etablering af fliser i Københavns Kommune, hvorefter opgaven er sendt i tilbudskonkurrence hos to

billedkunstnere. Herefter har Rådet for Visuel Kunst afgivet hørings svar på de indsendte skitseforslag. De to scenarier er udarbejdet på baggrund af indleverede skitseforslag.

I begge scenarier vil fliserne have samme dimensioner som københavnerfliser og blive nedsat i en så vidt muligt offentlig del af fortovet som et naturligt led i belægningen. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer ikke umiddelbart, at fliserne kan opsættes tæt ved husmuren, da dette vil kræve tilladelse fra de private grundejere. Dertil bliver placering langs husmure flere steder vanskeliggjort på grund af lyskasser, brandhaner, plantebede, el-skabe eller for smal afstand mellem mur og eksisterende flisebelægning.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen har desuden vurderet det etiske dilemma med anvendelse af fortovsfliser, som der går på som markering. Forvaltningerne vurderer her, at løsningen fungerer, idet der andre steder i byen findes lignende markeringer i gadebelægningen – fx snublesten, der holder mindet i live om danske ofre for holocaust. Hvis fliserne rykkes tættere på husene, vil der derimod være fare for, at de dækkes af parkerede cykler, nedfaldsblade eller voksende beplantning i nærheden.

Ifølge Teknik- og Miljøforvaltningens administrationsgrundlag for monumentområdet i Københavns Kommune skal alle nye monumenter i det offentlige rum sendes i høring i pågældende Lokaludvalg og Rådet for Visuel Kunst. Rådet for Visuel Kunst er blevet hørt i januar 2024, jf. bilag 2, angående initiativ 1. Forvaltningerne har været i dialog med Vesterbro Lokaludvalg, og Lokaludvalget er blevet orienteret om projektet på mødet den 21. februar 2024. Vesterbro Lokaludvalg støtter i deres brev af den 29. februar 2024 realisering af projektet, men mener ikke, at den planlagte udførelse af mindesmærkerne eller planlagte placering er tilfredsstillende, jf. bilag 4.

Scenarie 1. Mindefliser af Mille Kalsmose (0,3 mio. kr. i anlæg i 2024)

Mille Kalsmose er dansk billedkunstner baseret i København og New York. Kalsmoses bud er inspireret af de materialer, som var til stede under folkestrejken – fortovsfliser af beton og affyrede patronhylstre af messing. Mille Kalsmose har indsendt to forslag til udsmykning med henholdsvis en messingplade og en betonstøbning, jf. bilag 2.

Rådet for Visuel Kunst forholder sig positivt til forslaget, som de har følgende kommentar til:

"Rådet for Visuel Kunst finder, at Mille Kalsmoses forslag er et klart formidlende, let aflæseligt og gennemarbejdet bud på en mindeflise, hvor materialer og udtryk tydeligt er forankret i historien med referencer til folkestrejken i 1944.

Hørings svaret i sin fulde længde kan findes i bilag 2.

Det vurderes, at versionen med messingpladen vil vanskeliggøre vedligeholdelsen i modsætning til en betonflise, fordi snavs vil kunne opsamles i renden mellem de to forskellige materialer og over tid spalte dem fra hinanden. Desuden vil messinget hurtigt blive ridset og kedeligt at se på, når det udgør så stor en del af flisen. Udover fejmaskiner må man også forvente slid fra palleløftere, varebiler, saltning af fortovet i vinterhalvåret og lignende. Til sammenligning er der tidligere set maskinskader og brugsridser i lignende nedlagte plader af både bronze og rustfrit stål. Derfor tager dette scenarie udgangspunkt i betonstøbningen.

Der skal udskiftes op til 22 københavnerfliser for at gøre plads til Karlsmoses mindefliser. Der skal som konsekvens af etableringen af mindefliserne afsættes varige driftsmidler til det efterfølgende vedligehold og udskiftning af knækkede mindefliser.

Scenarie 2. Mindefliser af Oskar Koliander (0,5 mio. kr. i anlæg i 2024)

Oskar Koliander er svensk-dansk billedkunstner baseret i København. Kolianders forslag består af tre dele – plade, kile og sprække, jf. bilag 3. Kilen symboliserer, at de strejkende lykkedes med at slå en kile ind og lave en sprække i besættelsesmagtens greb om Danmark.

Rådet for Visuel Kunst forholder sig positivt til forslaget, som de har følgende kommentar til:

”Rådet for Visuel Kunst finder, at Oskar Kolianders bud på en mindeflise er original og moderne, samt udfordrer konventionerne for, hvordan en mindeflise kan se ud.”

Høringssvaret i sin fulde længde kan findes i bilag 3.

På baggrund af Kolianders udformning af værket, skal der udskiftes op til 44 københavnerfliser for at gøre plads til mindefliserne, idet hans forslag breder sig over to fliser. Der er tale om en kunstflise, der er opbygget af flere dele, som en slags intarsia, der skal lægges i en bestemt rækkefølge. En af delene (en kile) griber ind i naboflisen, hvorfor nabofliser også skal specialudformes og udskiftes.

Der skal som konsekvens af etableringen af mindefliserne afsættes varige driftsmidler til det efterfølgende vedligehold og udskiftning af knækkede mindefliser.

Initiativ 2. En samlet mindetavle for faldne under Folkestrejken i 1944 (0,3 mio. kr. i anlæg i 2024)

Med dette initiativ etableres en samlet mindetavle for alle de navngivne faldne under Folkestrejken på Vesterbro. Tavlen kan være en bearbejdning af enten Mille Kalsmoses eller Oskar Kolianders skitseudkast, der vil kunne sættes op vertikalt på facaden af en kommunal bygning. For Mille Kalsmoses udkast gælder det i denne forbindelse, at muligheden for at indbygge messing i udtrykket vil være muligt. Mindetavlen giver mulighed for at nævne alle faldne, inklusive dem, hvor der ikke findes lokalt dødssted, eller det ikke er muligt at markere stedet med en flise.

Der skal som konsekvens af etablering af mindetavlen afsættes varige driftsmidler til det efterfølgende vedligehold. Mindetavlen forventes at blive opsat senest den 5. juli 2024.

Initiativ 3. Mindetavle for faldne på Vesterbro i perioden 1943-1945 (0,3 mio. kr. i service i 2024)

Med dette initiativ etableres en samlet mindetavle for alle faldne borgere på Vesterbro i perioden 1943-1945. Mindetavlernes kunstnerisk udtryk bliver realiseret på basis af Foreningen Stjerne Radios projektoplæg, jf. bilag 5. Rådet for Visuel Kunst er ikke blevet hørt om forslaget til mindetavlens udformning i initiativ 3, jf. bilag 5. Ligeledes er Vesterbro Lokaludvalg ikke særskilt hørt om projektet.

Forening Stjerne Radio står for indhentning af oplysningerne om de faldne samt udarbejdelse af mindetavlen. Midlerne til Stjerne Radio bliver ydet som et tilskud mod tilskudsansøgning. Teknik- og Miljøforvaltningen varetager opsætning og drift af mindetavlen samt afholdelse af en offentlig indvielse.

Da den kommunale bygning ved siden af Stjerne Radio, som tavlen ønskes opsat på, er fredet, kræver det dispensation fra fredningen at opsætte tavlen på muren. Forvaltningen vil ansøge om dispensation fra fredningen ved Slots- og Kulturstyrelsen. Sagsbehandlingstiden i Slots- og Kulturstyrelsen er ukendt, men forvaltningen vurderer det sandsynligt, at dispensationen kan opnås.

Foreningen Stjerne Radio har ikke ønsket at kvalificere budgettet, før der er indgået en samarbejdsaftale med Teknik- og Miljøforvaltningen om projektet. Derfor er forvaltningens estimat lagt til grund for budgettet. Med hensyn til den videre drift lægges der grund til, at efter udarbejdelsen af mindetavlen, overdrages denne til Københavns Kommune, som kan varetage den løbende drift.

Mindetavlen forventes at blive opsat senest den 5. juli 2024.

Økonomi

Tabel 1. Udgifter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Initiativ 1, Scenarie 1. Mille Kalsmoses Mindesteen</i>						
- Etablering af mindefliserne	Anlæg	272	0	0	0	272
- Indvielse	Service	70	0	0	0	70
- Afledt drift og vedligehold	Service	3	33	33	33	102
Initiativ 1, scenarie 1 i alt		345	33	33	33	444
<i>Initiativ 2. En samlet mindetavle til de faldne under Folkestrejken</i>						
- Etablering af mindetavlen	Anlæg	250	0	0	0	250
- Indvielse	Service	70	0	0	0	70
- Afledt drift og vedligehold	Service	2	3	3	3	11
Initiativ 2, scenarie 1 i alt		322	3	3	3	331
<i>Initiativ 3. Mindetavle for faldne på Vesterbro i perioden 1943-1945</i>						
- Etablering af mindetavlen	Service	240	0	0	0	450
- Opsætning af mindetavlen	Service	10	0	0	0	10
- Indvielse	Service	70	0	0	0	70
- Afledt drift og vedligehold	Service	2	3	3	3	11
Initiativ 3 i alt		322	3	3	3	331
Udgifter i alt		989	39	39	39	1.106

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Initiativ 1, Scenarie 2. Oskar Kolianders Kiler</i>						
- Etablering af mindefliserne	Anlæg	498	0	0	0	498
- Indvielse	Service	70	0	0	0	70
- Afledt drift og vedligehold	Service	4	58	58	58	178
Initiativ 1, scenarie 2 i alt		572	58	58	58	746
<i>Initiativ 2. En samlet mindetavle til de faldne under Folkestrejken</i>						
- Etablering af mindetavlen	Anlæg	250	0	0	0	250
- Indvielse	Service	70	0	0	0	70
- Afledt drift og vedligehold	Service	2	3	3	3	11
Initiativ 2 i alt		322	3	3	3	331

Initiativ 3. Mindetavle for faldne på Vesterbro i perioden 1943-1945						
- Etablering af mindetavlen	Service	240	0	0	0	240
- Opsætning af mindetavlen	Service	10	0	0	0	10
- Indvielse	Service	70	0	0	0	70
- Afledt drift og vedligehold	Service	2	3	3	3	11
Initiativ 3 i alt		322	3	3	3	331
Udgifter i alt		1.216	64	64	64	1.408

Bevillingstekniske oplysninger

Tablet 3. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 1

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering, initiativ 1	KFU	2060 - Anlæg	35	0	0	0	35	35*
- Udførsel, inkl. midler til kunstnerhonorar, produktion, transport og opsætning, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	212	0	0	0	212	212*
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	25	0	0	0	25	25*
- Projektering, inkl. midler til inputkonkurrence, initiativ 2	KFU	2060 Anlæg	30	0	0	0	30	30*
- Udførsel, inkl. midler til kunstnerhonorar, produktion, transport og opsætning, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	0	0	0	200	200*
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	20	0	0	0	20	20*
Anlægsudgifter i alt			522	0	0	0	522	522*
<i>Serviceudgifter</i>								
- Indvielse, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift	70	0	0	0	70	
- Indvielse, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift	70	0	0	0	70	

- Indvielse, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift	70	0	0	0	70	
- Etablering af mindetavlen, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift	240	0	0	0	240	
- Opsætning af mindetavlen, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift	10	0	0	0	10	
Serviceudgifter i alt			460	0	0	0	460	
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Afledt drift og vedligeholde, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift	3	33	33	33	102	
- Afledt drift og vedligeholde, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift	2	3	3	3	11	
- Afledt drift og vedligeholde, initiativ 3			2	3	3	3	11	
Afledte serviceudgifter i alt			7	39	39	39	124	

Tabel 4. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, initiativ 1, scenarie 2

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilgning	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering, inkl. midler til inputkonkurrence, initiativ 1	KFU	2060 - Anlæg	35	0	0	0	35	35*
- Udførsel, inkl. midler til kunstnerhonorar, produktion, transport og opsætning, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	438	0	0	0	438	438*
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	25	0	0	0	25	25*
- Projektering, inkl. midler til inputkonkurrence, initiativ 2	KFU	2060 Anlæg	30	0	0	0	30	30*

- Udførsel, inkl. midler til kunstnerhonorar, produktion, transport og opsætning, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	0	0	0	200	200*
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	20	0	0	0	20	20*
Anlægsudgifter i alt			748	0	0	0	748	748*
<i>Serviceudgifter</i>								
- Indvielse, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift	70	0	0	0	70	
- Indvielse, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift	70	0	0	0	70	
- Indvielse, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift	70	0	0	0	70	
- Etablering af mindetavlen, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift	240	0	0	0	240	
- Opsætning af mindetavlen, initiativ 3	TMU	1000 - Ordinær drift	10	0	0	0	10	
Serviceudgifter i alt			460	0	0	0	460	
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Afledt drift og vedligeholde, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift	4	58	58	58	178	
- Afledt drift og vedligeholde, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift	2	3	3	3	11	
- Afledt drift og vedligeholde, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift	2	3	3	3	11	
Afledte serviceudgifter i alt			8	64	64	64	200	

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet i initiativ 1 og 2 vurderes kompliceret, og der er derfor afsat 15 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. Der kendes ikke det endelige antal fliser og deres placering. Ligesom der er taget højde for eventuelle stigende materialeudgifter og variationer i reelle fysiske forhold ved anlæg.

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	X	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum		Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet: Vesterbro - flere mulige lokaliteter						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Bilag

Bilag 1. De faldne på Vesterbro

Bilag 2. Billedkunstner Mille Kalsmoses forslag til mindefliser

Bilag 3. Billedkunstner Oskar Kolianders forslag til mindefliser

Bilag 4. Bemærkninger fra Vesterbro Lokaludvalg

Bilag 5. Illustration af Mindetavle for FALDNE I KØBENHAVN V 1943-45

De faldne på Vesterbro

† 26.06.44 Thorvald Johannes Andreasen 35 år
Udfor Flensborggade 32

† 26.06.44 Vagn Didriksen 23 år
Hjørnet Istedgade/Skydebanegade

† 26.06.44 Anna Mary Dorthea Hald 27 år
Dannebrogsgade 46 IV sal

† 26.06.44 Lars Henrik Haarsløv 82 år
Dannebrogsgade 41 II sal

† 26.06.44 Ejnar Othar Peter Henriksen 42 år
Hjørnet af Dybbølgade/Oehlenschlägergade

† 26.06.44 Gurli Nielsen 20 år
Dybbølgade 51 III sal

† 27.06.44 Knud Martinus Rasmussen 20 år
Vesterbrogade/Sundevedsgade

† 27.06.44 Carl Albert Møller 23 år
Hjørnet af Istedgade og Saxogade

† 27.06.44 Alfred Pedersen 30 år
Sundevedsgade 16 A i porten

† 29.06.44 Guido Otto Ermano Moretto 25 år
Istedgade, ved Colbjørnsensgade

† 30.06.44 Carlo Frederik Ravnkilde 23 år
Saxogade 39 III sal

† 30.06.44 Niels Peter Bech 53 år
Istedgade

29-01-2024

Sagsnummer i F2
2023 - 17076

Dokumentnummer i F2
116161

Sagsnummer i eDoc
2023-0400732

† 30.06.44 Carl Ejvind Jensen 30 år
Skudt på Gasværksvej v Vesterbrogade

† 30.06.44 Rita Grethe Bruun Rasmussen 19 år
Istedgade/Valdemarsgade

† 01.07.44 Ejnar Frederik Daldorph Nielsen 33 år
Bispebjerg Hospital

† 01.07.44 Christian Jepsen Christiansen 65 år
Skudt ud for Absalonsgade 35

† 01.07.44 Christen Nielsen Østergaard Barret 72 år
Udfor Istedgade 43

† 01.07.44 Carl August Rasmussen 43 år
Matthæusgade 15

† 01.07.44 Robert William Christensen 23 år
Oehlenschlægersgade 64 III sal

MINDESTEEN

FALDT UNDER
FOLKESTREJKEN I 1944
MOD BESÆTTELESMAGTEN

RITA GRETHE
BRUUN RASMUSSEN

D. 30. JUNI 1944
19 ÅR

FALDT UNDER
FOLKESTREJKEN I 1944
MOD BESÆTTELESMAGTEN

RITA GRETHE
BRUUN RASMUSSEN

D. 30. JUNI 1944
19 ÅR

Rita Grethe Bruun Rasmussen
19 år, ramt af tyve millimeter projektil i livmoderen,
på hjørnet af Istedgade ud for Valdemarsgade.
Hun døde 30. Juni 1944

Notat

Høringssvar fra Rådet for Visuel Kunst til 'Mindesten' af Mille Kalsmose

På baggrund af det godkendte medlemsforslag, hvor Borgerrepræsentationen besluttede at opsætte mindesmærker for de faldne under folkestrejken, har forvaltningen inviteret Mille Kalsmose til at indsende et forslag til det kunstneriske udtryk.

Mille Kalsmose har indsendt to forslag til udsmykning med henholdsvis en messingplade og en betonstøbning.

Rådet for Visuel Kunst har den 25. januar 2024 formuleret følgende høringssvar til forslagene:

"Rådet for Visuel Kunst finder, at Mille Kalsmoses forslag er et klart for- midlende, let aflæseligt og gennemarbejdet bud på en mindeflise, hvor materialer og udtryk tydeligt er forankret i historien med referencer til folkestrejken i 1944. Der er indenfor den korte tidsramme foretaget om- fattende research og inddragelse af relevante interessenter. Rådet fin- der især, at den version af flisen, hvor fladerne af messing med indlej- rede projektiler i kontrast til flisematerialet, materialemæssigt er spæn- dende. Bruddet i flisen vil være iøjnefaldende, og den er på en gang både alvorlig og genkendelig at aflæse, da udtrykket henviser til tradi- tionelle mindeplader. Der opfordres generelt til, at der afsættes midler til vedligeholdelse af fliserne.

Rådet henstiller også til, at man ved lignende projekter fremover af- sætter en længere projektperiode, både med henblik på at gennemføre åbne udbud med klare retningslinjer, og så man kan træffe et gennem- arbejdet valg, evt. med udgangspunkt i den forekommende kunststra- tegi."

5. februar 2024

Sagsnummer
2023-0463798

Dokumentnummer
2023-0463798-26

Otto Jensen
1. Juli 1944
Faldt i kamp mod
besættelsesmagten
under folkestrejken 1944

KILER

Oskar Koliander 2024

Notat

Høringssvar fra Rådet for Visuel Kunst - Oskar Koliander

På baggrund af det godkendte medlemsforslag, hvor Borgerrepræsentationen besluttede at opsætte mindesmærker for de faldne på Vesterbro under folkestrejken, har forvaltningen inviteret Oskar Koliander til at indsende et forslag til det kunstneriske udtryk.

Oskar Koliander har indsendt et forslag til udsmykning af mindefliser. Forslaget består af tre dele - plade, kile og sprække. Kilen symboliserer, at de strejkende lykkedes med at slå en kile ind og lave en sprække i besættelsesmagtens greb om Danmark.

Rådet for visuel Kunst har den 25. januar 2024 formuleret følgende høringssvar til forslaget:

"Rådet for Visuel Kunst finder, at Oskar Kolianders bud på en mindeflise er original og moderne, samt udfordrer konventionerne for, hvordan en mindeflise kan se ud. Rådet finder det spændende, at projektet via kilen visuelt fremhæver den aktivistiske bevægelse, som folkestrejken i 1944 var udtryk for, og at den derved formidler en anden historie end traditionelle mindesten. Rådet stiller sig dog tvivlende overfor farvevalget i forbindelse med de røde og grønne kiler, og rådet kunne ønske en større refleksion vedrørende valg af farver i forbindelse med et mere udfoldet projekt. Der opfordres generelt til, at der afsættes midler til vedligeholdelse af fliserne.

Rådet henstiller også til, at man ved lignende projekter fremover afsætter en længere projektperiode, både med henblik på at gennemføre åbne udbud med klare retningslinjer, og så man kan træffe et gennemarbejdet valg, evt. med udgangspunkt i den forekommende kunststrategi."

5. februar 2024

Sagsnummer
2023-0463798

Dokumentnummer
2023-0463798-27

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter
Sekretariat for Kunst og Historie
Stormgade 20
1555 København V

EAN-nummer
5798009781505

Markering på Vesterbro over de dræbte under Folkestrejken i 1944

Kære BR-medlemmer

Den 21. februar 2024 orienterede Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen Vesterbro Lokaludvalg om skitse til det budgetnotat, der skal finansiere medlemsforslaget om markering af Folkestrejkenes ofre.

I Vesterbro Lokaludvalg er vi meget glade for den planlagte markering af 'Istedgade overgiver sig aldrig'-dagene, men blev tilsvarende skuffede over at høre om den planlagte udførelse af mindesmærkerne.

Vi synes, det ligner en halv løsning:

- Ved fejlagtigt at sætte startdatoen for Folkestrejken 1944 til d. 30. juni i stedet for d. 26. juni som alle andre historiske fremstillinger, kommer 10 ofre ikke til at fremgå af markeringen
- Mindefliserne bliver placeret i gangarealet. Det virker ikke gennemtænkt hverken mht. etiske overvejelser, slitage, hærværks- og tyverisikring
- En supplerende mindetavle med ofre uden stedsangivelse kan blive sat op i Lyrskovgade (Istedgade overgiver sig aldrig - i Lyrskovgade..?!)

Placeringen er måske valgt, fordi Lyrskovgade 2-4 er en kommunal bygning (som i øvrigt at facadefredet).

Det ville være mere oplagt at vælge en placering til højre for Stjerne Radio i Istedgade 31. (Denne ejendom er ligeledes ejet af Københavns Kommune og administreres af Københavns Ejendomme. Ejendoms nr. 267709)

Markeringerne og formidlingen af fortællingen om Folkestrejken skal holde i mange år. Derfor er det særlig vigtig, at historiske data, teknisk udførelse og etiske hensyn til placering er i orden.

Vi håber, I vil kvalificere medlemsforslaget, så perioden naturligvis sættes fra d. 26. - 5. juli. Derudover vil vi appellere til at inddrage de lokale erfaringer og ressourcer Foreningen Stjerne Radio allerede har. De er både arkivkyndige og har arbejdet med formidling af kulturhistorie i byrummet på Vesterbro siden 2015.

Venlig hilsen

Thomas Egholm, forperson for Vesterbro Lokaludvalg

29. februar 2024

Sagsnr.
2024-0075127

Dokumentnr.
2024-0075127-1

Sagsbehandler
Rikke Stampe Wesch

Sekretariatet for Vesterbro Lokaludvalg

Lyrskovgade 4
1758 København V

EAN nummer
5798009800473

Bilag 5. Illustration af Mindetavle for FALDNE I KØBENHAVN V 1943-45

Forening Stjerne Radios illustration af Mindetavle for FALDNE I KØBENHAVN V 1943-45. Markering af "åsted" og antal er blot illustrativt. Istedgade ligger vandret i midten af kortet, der både indbefatter Shellhuset, Dagmarhus, Vestre Fængsel og Politigården

TM12 Reduktion i affaldsgebyrerne

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	X
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en hensigtserklæring om, at affaldsgebyrerne for 2026 skal være væsentligt lavere end gebyrerne i 2024 samtidig med, at det høje sorteringsniveau opretholdes med afsæt i den kommende Ressourceplan 2030.

Baggrund

Der blev ved Budget 2024 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Teknik- og Miljøforvaltningen pålægges frem mod Overførselssagen 2023-2024 at fremlægge muligheder for, hvordan husholdningernes affaldsgebyrer kan reduceres, mens det høje sorteringsniveau opretholdes."

Indhold

Indtægterne fra affaldsgebyrerne skal dække alle kommunens omkostninger til håndtering af husholdningsaffald og skal dermed 'hvile i sig selv' over en årrække. I de kommende år forventes affaldsgebyrerne at blive påvirket af bl.a. det udvidede producentansvar på emballage og engangsplastprodukter, en forventet momsrefusion samt kommunens ressourceplan. Det er således sidstnævnte, der er det primære værktøj for kommunen til at påvirke det fremtidige niveau for affaldsgebyrerne.

Udvidet producentansvar på emballage og engangsplastprodukter

Det forventes, at det udvidede producentansvar for emballage og engangsplastprodukter træder i kraft den 1. juli 2025. Miljøministeriet skønner, at producentansvaret i gennemsnit vil medføre en samlet reduktion i affaldsgebyrerne på 600 kr. per husholdning årligt. De endelige rammer for producentansvaret er endnu ikke kendte, men forvaltningens foreløbige beregninger tyder på, at en reduktion på 450 kr. per husholdning årligt er mere sandsynligt i Københavns Kommune. Det bemærkes, at en øget kildesortering af emballageaffaldet forventes at medføre en større reduktion af gebyrerne.

Det udvidede producentansvar og dets forventede påvirkning på affaldsgebyrerne er beskrevet nærmere i bilag 1. Da producentansvaret forventes indført fra 1. juli 2025, forventes en del af reduktionen allerede at kunne ske i gebyrerne for 2025.

Forventet momsrefusion

Borgerrepræsentationen behandler på møde den 14. marts 2024 en indstilling om en mulig refusion af moms opkrævet i forbindelse med affaldsgebyrer i perioden 2012-2023. Refusionen kommer som følge af Landsskatterettens afgørelse fra 21. oktober 2020 om, at affaldsgebyrerne skal opkræves uden moms.

Med Borgerrepræsentationens godkendelse vil Teknik- og Miljøforvaltningen søge refusion af moms hos Skattestyrelsen senest den 3. maj 2024. Som led i behandlingen skal Borgerrepræsentationen også godkende, hvordan en eventuel refusion skal tilgå slutbrugerne, og det anbefales at ske i henhold til Skattestyrelsens styresignal som en reduktion i de fremtidige gebyrer.

Det estimeres, at Københavns Kommunes borgere har ca. 150 mio. kr. til gode ekskl. rentegodtgørelse. Det svarer til en reduktion på i alt ca. 450 kr. per husholdning eller ca. 75 kr. årligt per husholdning i en 6-årig periode.

Ressource- og Affaldsplan

Borgerrepræsentationen har vedtaget, at den nuværende Ressource- og Affaldsplan 2024, Cirkulær København, skal finansieres af affaldsgebyrerne i perioden 2020-2025. I 2025 bliver planen erstattet af en ny plan, Ressourceplan 2030, som forventes primært at skulle finansieres af gebyrerne i perioden 2026-2030.

Da Ressourceplan 2030 endnu ikke er godkendt, kendes det endelige finansieringsbehov ikke, men som Teknik- og Miljøudvalget blev forelagt ved drøftelse den 30. oktober 2023 vil planen forventeligt bestå af et hovedscenarie og et eventuelt udvidet scenarie. Da hovedscenariet i planen primært bygger videre på fundamentet fra Cirkulær København og er en finjustering og konsolidering heraf, vil hovedscenariet medføre en gebyrreduktion fra 2025 til 2026. Indsatserne i det udvidede scenarie forventes primært at være skattefinansierede og har derfor ikke betydning for affaldsgebyrerne.

Forslag til hensigtserklæring om affaldsgebyrerne fra 2026

Affaldsgebyret for en gennemsnitlig husholdning er 3.478 kr. i 2024. Det foreslås, at der med virkning fra 2026 skal ske en væsentlig reduktion i gebyrerne i forhold til niveauet for 2024, mens det høje sorteringsniveau samtidig opretholdes med afsæt i den kommende Ressourceplan 2030. Forslag til hensigtserklæring:

"Parterne er enige om, at der fra 2026 skal ske en væsentlig reduktion i affaldsgebyret for en gennemsnitlig husholdning i forhold til niveauet for 2024 samtidig med, at det høje sorteringsniveau, jf. Ressourceplan 2030, opretholdes."

Hensigtserklæringen omhandler gebyrerne for 2026, da gebyrerne for 2025 skal finansiere en del af udgifterne til Cirkulær København, som allerede er afholdt.

Økonomi

Budgetnotatet har ingen økonomiske konsekvenser i sig selv, da der er tale om en hensigtserklæring, som vil påvirke affaldsgebyrerne fra 2026 og frem samt sætte rammen for Ressourceplan 2030, der skal politisk forelægges i 2024. De konkrete økonomiske konsekvenser fremlægges i forbindelse med vedtagelsen af affaldsgebyrerne for 2026.

Ressourceplan 2030 forelægges Teknik- og Miljøudvalget den 22. april 2024 til drøftelse, hvorefter planen forelægges udvalget den 10. juni med henblik på at blive sendt i høring. Efter endt høring indstilles planen til godkendelse hos Teknik- og Miljøudvalget den 7. oktober 2024 og herefter Borgerrepræsentationen den 7. november 2024.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at budgetnotatet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Bevillingstekniske oplysninger

Budgetnotatet har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i sig selv. De konkrete bevillingsmæssige konsekvenser fremlægges i forbindelse med vedtagelsen af affaldsgebyrerne for 2026.

Affaldsområdet er en bevilling på styringsområdet *Overførsler*, og der er derfor ikke behov for hverken service- eller anlægsmåltal i forbindelse med vedtagelsen af affaldsgebyrerne

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet:					

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

[Teknik- og Miljøudvalgets drøftelse af scenarier for Ressourceplan 2030](#)

[Teknik- og Miljøudvalgets behandling af indstilling om refusion af moms på affaldsgebyrer 2012-2023](#)

Bilag

Bilag 1. Udvidet producentansvar på emballage og engangsplastprodukter

Bilag 1

Udvidet producentansvar på emballage

I henhold til EU-lovgivning (emballage-direktivet) er Danmark, lige som andre EU-medlemslande, forpligtet til at indføre udvidet producentansvar på emballage, som gør producenter økonomisk ansvarlige for deres emballage, når emballagen bliver til affald. Den 30. august 2022 er der indgået en politisk aftale mellem regeringen, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Alternativet om, hvordan EU-kravene skal udmøntes i Danmark. Af aftalen fremgår bl.a. rolle- og ansvarsfordelingen mellem de aktører, som indgår i værdikæden fra indsamling, sortering og behandling af emballagen, når den er blevet til affald samt hvordan kommunerne skal kompenseres for at løse de opgaver, som fremover er producenternes ansvar. Aftalen er ikke udmøntet i et lovforslag eller en bekendtgørelse, så de konkrete konsekvenser af producentansvaret er endnu ikke afklaret.

Det forventes, at producentansvaret skal træde i kraft den 1. juli 2025.

Roller og ansvar under det udvidede producentansvar

For at sikre sammenhæng til den øvrige borgernære indsamling af affald og for at fastholde den nuværende sortering i forskellige materiale-typer, skal kommunerne fortsat være ansvarlige for indsamling af affald fra borgerne i tørre fraktioner med emballage, når producentansvaret indføres. Det vil sige, at papir, pap, metal, glas, plast samt mad- og drikkevarer kartoner fortsat skal sorteres hos borgerne i de samme beholdere, uanset om det er emballageaffald eller ikke-emballageaffald.

Efter indsamlingen overdrages al affaldet til producenterne, som skal stå for den videre behandling. Det betyder, at producenterne skal kompensere kommunerne for omkostninger til indsamling af emballageaffaldet. Omvendt skal kommunerne kompensere producenterne for behandling af den del af affaldet i de omfattede affaldstyper, som ikke er emballageaffald.

Med producentansvaret vil der blive etableret såkaldte kollektive ordninger, som på vegne af producenterne varetager de administrative og praktiske opgaver, som pålægges producenterne. De kollektive ordninger får, af Dansk Producentansvar (DPA), tildelt kommuner ud fra affaldsmængderne, og det er den enkelte kollektive ordning, der bestemmer, hvor kommunerne skal overdrage affaldet. Det er altså op til de kollektive ordninger, om de vil have affaldet transporteret direkte til et behandlingsanlæg eller til et fælles opsamlingssted, hvis de har fået tildelt mere end én kommune. Det er endnu ikke afklaret, om kommunernes nuværende omlastningspladser i den forbindelse kan bringes i spil, og hvordan kommunerne eventuelt bliver kompenseret, hvis affaldet skal transporteres længere end i dag. Det vil fremgå af kommende udkast til

14-02-2024

Sagsnummer i F2
2023 - 17076

Dokumentnummer i F2
116473

Sagsnummer i eDoc
2023-0400732

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

lovforslag samt bekendtgørelse om emballage, som begge forventes sendt i høring i 2. kvartal 2024.

Kompensation for kommunernes fortsatte indsamling af affald

Jf. den politiske aftale blev der i foråret 2023 nedsat et forhandlingsudvalg bestående af KL og enkelte kommuner (herunder Københavns Kommune) samt kollektive ordninger, som repræsentanter for producenterne. Forhandlingsudvalget blev i december 2023 enige om en kompensationsmodel til kommunerne for at indsamle emballageaffaldet. Aftalen er forhandlingsudvalgets forslag og skal efterfølgende godkendes af Miljøministeriet, som har mulighed for at ændre den. Miljøministeriet skal foretage den juridiske vurdering af aftalen og forelægge den for Forligskredsen i foråret 2024.

Miljøministeriet fastlægger fordelingen mellem emballageaffald og ikke-emballageaffald for hver af de omfattede affaldstyper. De fordelingsnøgler vil ligge til grund for, hvor stor en andel af indsamlingsudgifterne som producenterne skal betale, og hvor stor en andel af behandlingsudgifterne som kommunerne skal betale. Fordelingsnøglerne er ens for alle landets kommuner og skal løbende revurderes.

Uanset hvordan den endelige kompensation bliver fastlagt, vil den betyde, at nogle af de omkostninger, som i dag finansieres af affaldsgebyrerne, fremover skal finansieres af producenterne. Så affaldsgebyrerne vil, alt andet lige, skulle reduceres. Miljøministeriet skønner, at producentansvaret i gennemsnit vil medføre en samlet, årlig reduktion i affaldsgebyrerne på 600 kr. per husholdning. Teknik- og Miljøforvaltningens foreløbige beregninger tyder dog på, at en reduktion på 450 kr. er mere sandsynlig for Københavns Kommune, i hvert fald til at starte med. Forvaltningens beregninger tager udgangspunkt i de realiserede udgifter til indsamling, beholdere og behandling i 2023 samt nogle foreløbige fordelingsnøgler for andelen af emballageaffald i de pågældende affaldstyper.

Da kommunerne kun kompenseres for det emballageaffald, der kildesorteres (og ikke den del, som ender i restaffald), vil en øget sortering af de omfattede affaldstyper medføre en stigende profil i kompensationen.

Kommunerne skal fortsat – via affaldsgebyrerne – afholde omkostningerne til den andel af det indsamlede affald, som ikke er emballageaffald. Hvis kommunerne ønsker at fastsætte et højere serviceniveau end det niveau, som betales af producenterne, skal omkostningerne til dette også finansieres af affaldsgebyrerne. Fx forventes det, at pilotprojektet om automatisk tømningregistrering, som Amager Ressourcecenter I/S er i gang med at udføre for Københavns Kommune, ikke kan indgå i kompensationen fra producenterne.

Kompensation for producenternes behandling af affald

Da kommunerne skal overdrage al affald inden for de omfattede affaldstyper til producenterne, vil kommunerne ikke længere skulle udbyde behandlingen af disse typer affald. Det bliver producenternes ansvar, ligesom det også bliver producenternes ansvar at efterleve krav til reel genanvendelse. Kommunerne skal kompensere producenterne for udgifterne til behandling af den andel af affaldet, der ikke er emballageaffald. Det er endnu uvist, hvordan kompensationen skal foregå i praksis, og hvilke økonomiske konsekvenser den vil have for affaldsgebyrerne.

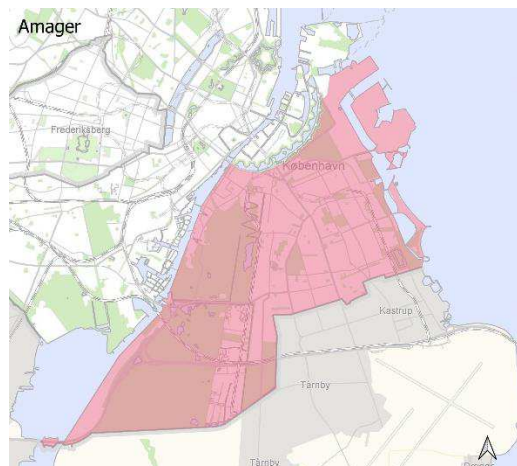
Sorteringsanlæg til restaffald

Det er endnu ikke endeligt afklaret, om det er producenterne eller ARC, som får ansvaret for at håndtere det emballageaffald, som bliver udsorteret på ARCs kommende sorteringsanlæg for restaffald. Miljøstyrelsen har i august 2023 meddelt Teknik- og Miljøforvaltningen følgende:

"Sorteringsanlægget skal ses som et supplement til den særskilte sortering af restaffald fra husstandene. Producenterne får som udgangspunkt ikke noget ansvar ift. den emballage, der er fejlsorteret i restaffaldet. Producenterne og de kollektive ordninger vil således ikke skulle kompensere kommunerne for omkostningerne til udsortering af restaffaldet".

Det vil derfor sandsynligt være ARC, der skal stå for at afsætte det udsorterede (emballage) affald til videre behandling, hvormed omkostningerne skal dækkes af affaldsgebyrerne.

TM13 Byrumsanalyse for Amager

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	x
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder initiativ om udarbejdelse af en byrumsanalyse, som skal samtænkes med udviklingen af trafikplanen for Amager, som blev besluttet med Budget 2024. Byrumsanalysen skal sikre, at planen kan vedtages som en samlet Trafik- og Byrumsplan for Amager medio 2026.

Baggrund

Der blev ved Budget 2024 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Parterne er enige om, at den finansierede løsning kan opfølges af en byrumsanalyse på linje med erfaringerne fra Middelalderbyen. Denne analyse skal blandt andet se på muligheden for at flytte gadeparkering til parkering i konstruktion. Finansiering heraf henvises til kommende forhandlinger om budgettet."

Ved Budget 2024 blev der bevilget 2,5 mio. kr. til at udarbejde en trafikanalyse og -plan for Amager. Det er denne bevilling, der henvises til som "den finansierede løsning" i hensigtserklæringen.

Såfremt der afsættes midler til byrumsanalysen i Overførselssagen 2023-2024, forventes den endelige trafik- og byrumsplan for Amager forelagt Teknik- og Miljøudvalget medio 2026, og finansiering heraf kan således indgå i forhandlingerne om Budget 2027. Såfremt der afsættes midler ved Budget 2025, forventes den endelige trafik- og byrumsplan for Amager forelagt Teknik- og Miljøudvalget ultimo 2026, hvormed finansiering kan indgå i forhandlingerne om Budget 2028.

Afsættes midlerne senere end Budget 2025, vil byrumsanalysen gennemføres som opfølgning på trafikplanen for Amager efter medio 2025, og det vil derfor kræve, at trafikplanen revideres og forelægges igen, hvis byrum skal indgå som tema i planen.

Indhold

Budgetnotatet indeholder et initiativ om at udarbejde en byrumsanalyse, som skal samtænkes med trafikplanen for Amager, så det samlede produkt i stedet ender ud i en trafik- og byrumsplan for Amager.

Den vedtagne trafikanalyse og -plan for Amager er inddelt i to faser. Det bemærkes, at faseopdelingen alene er til illustration af analysens forløb, idet de angivne tidsplaner og økonomiestimer er baseret på en samlet beslutning af begge faser som ét initiativ.

I første fase foretages der analyser og beregninger af de trafikale forhold, og der indsamles viden og input fra lokaludvalg og borgere, og på den baggrund udarbejdes et udkast til en trafikplan. I fase 2 afholdes en dialog- og visionsproces i tæt samarbejde mellem forvaltningen, lokaludvalgene, borgere og andre lokale interessenter, hvor udkastet kvalificeres.

Byrumsanalysen vil af udbudstekniske og tidsmæssige årsager blive udarbejdet som en selvstændig analyse. Den vil blive igangsat sideløbende med trafikplanens fase 1, således at der kan koordineres undervejs, men den afsluttes først efter, at trafikanalysen er udarbejdet. Med finansiering af en byrumsanalyse forskydes tidsplanen dermed for den vedtagne trafikplan, således at arbejdet med en samlet trafik- og byrumsplan afsluttes medio 2026 i stedet for den nuværende planlagte afslutning for trafikplan Amager medio 2025.

Med tilføjelse af en byrumsanalyse for Amager vil fase 2 i stedet bestå af en dialogproces for en samlet trafik- og byrumsplan.

Fase 1 - Byrumsanalyse for Amager

Byrumsanalysens fase 1 forløber medio 2024- primo 2025.

Byrumsanalysen skal koordineres med trafikplanens fase 1 og desuden tage udgangspunkt i en analyse af muligheder for at flytte gadeparkering til parkering i konstruktion for at frigive plads til at forbedre byrumsforholdene.

Selve byrumsanalysen vil indeholde analyse af bydelens arkitektoniske, landskabelige og kulturhistoriske egenart, registrering og analyse af byliv herunder fodgænger- og opholdstællinger samt analyse af potentialer for øget begrønning af bydelens byrum. Derudover vil den indeholde visualiseringer, kort med mere.

På baggrund af analyserne og indsamling af viden om lokale behov og udfordringer laves en beskrivelse af de overordnede muligheder for byrumsforbedringer på Amager, der kan fungere som et udkast til en byrumsplan med konkrete løsningsforslag, hvor byrumsløsninger og trafikale løsninger er tænkt sammen. Resultatet skal danne grundlag for fase 2, hvor en dialogproces skal kvalificere, hvor og hvordan byrummet kan indrettes, udformes og trafikbetjenes, så de konkrete tiltag tænkes sammen i en helhed.

Fase 2 - Dialog- og visionsproces med kvalificering af trafik- og byrumsplan og udarbejdelse af en vision for bydelen

Med udgangspunkt i udkast til henholdsvis en trafikplan og en byrumsplan for Amager gennemføres en dialogproces med det formål at kvalificere planerne yderligere i forhold til de lokale ønsker, samt at samle dem i en trafik- og byrumsplan. Arbejdet tilrettelægges i tæt samarbejde med Amager Øst og Amager Vest Lokaludvalg med inddragelse af borgere og andre relevante interessenter. Fase 2 forløber fra primo 2025-medio 2026.

Udviklingen af trafik- og byrumsplanen tager udgangspunkt i analyserne foretaget i fase 1, samt den viden og input der er indhentet fra lokale interessenter. Trafik- og Byrumsplanen vil indeholde konkrete løsningsforslag med prisoverslag og et forslag til en implementeringsplan. Planen skal give et fælles grundlag for prioritering og koordinering af indsatser og konkrete tiltag i byrummet på både kort og længere sigt.

Analysen vil kunne munde ud i mange forskelligartede indsatser, og det er derfor ikke muligt at angive et meningsfuldt estimat for anlægsomkostninger ved et kommende anlægsprojekt forud for analysens udarbejdelse.

Initiativet forventes afsluttet i juni 2026.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges forventeligt den endelige trafik- og byrumsplan medio 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
Fase 1: Intern løn - projektledelse	Anlæg	350	200			550
Fase 1: Rådgiverydelser - ekstern	Anlæg	500	500			1.000
Fase 2: Intern løn - projektledelse	Anlæg		200	300		500
Fase 2: Rådgiverydelser - ekstern	Anlæg		450	600		1.050
Udgifter i alt		850	1.350	900	0	3.100

Risikovurdering

Der er tale om en analyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
Anlægsudgifter								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	500	950	600		2.050	2.050*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000- Ordinær anlæg	350	400	300		1.050	1.050*
Anlægsudgifter i alt			850	1.350	900	0	3.100	3.100*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		X
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		X
Adresse/lokaltet: Amager						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

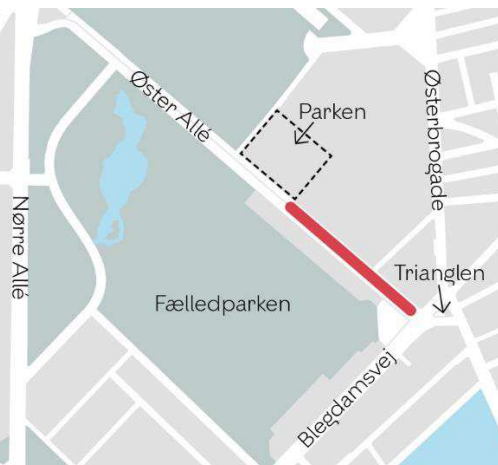

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Budget 2024 afsat 2,5 mio. kr. til en trafikanalyse og -plan for Amager, som dette initiativ skal samtænkes med.

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2024	2025
Budget 2024	1.295	1.195
Afsatte midler i alt	1.295	1.195

TM19 Skrå p-pladser mellem Trianglen og Parken

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder omdannelse af længdeparkering ved Østre Allé mellem Trianglen og Parken til skråparkering, som der i dag ligeledes findes på den resterende del af strækningen nord for Parken.

- Anlægsbevilling på i alt 0,3 mio. kr. i 2024-2025 til opstriking af p-pladser

Baggrund

Der er til Overførelsessagen 2023-2024 bestilt et budgetnotat på omdannelse af længdeparkeringspladser til skråparkeringspladser på Øster Allé mellem Parken og Trianglen.

Indhold

Med dette budgetnotat afsættes der midler til at omdanne 31 længdeparkeringspladser til op til 44 skråparkeringspladser.

På Øster Allé er der på strækningen mellem Parken og Trianglen i dag udlagt 31 pladser længdeparkering på det ensrettede vejstykke ved siden af det primære færdselsareal. På den nordlige side af Parken, fra Per Henrik Lings Allé til Vibenshus Runddel, er der anlagt skråparkering mellem allétræerne.

Projektet indebærer, at der opstribes skråparkeringspladser på det eksisterende asfaltareal i den ene side af den ensrettede vejstrækning mellem allétræerne. Der forventes at kunne etableres op til 13 parkeringspladser mere, end der er i dag.

Der kan være krav til arealets anvendelse eller friholdelse i forbindelse med større events i Parken, og derfor vil det være nødvendigt at gå i dialog med Parken og Beredskabet om den kommende løsning.

Anlæggelse af skråparkering på strækningen mellem Trianglen og Parken har tidligere været drøftet i Teknik- og Miljøudvalget (TMU 25.02.2010). Her oplyste forvaltningen, at omdannelsen ikke ville være i overensstemmelse med visionerne for Øster Allé, da det vil gøre hele promenaden til parkeringsplads og ikke levne plads til ønsket om aktivitet, ophold og gang. Dette er særligt ifm. koncerter og arrangementer i Parken, hvor promenaden er tiltænkt de store mængder af fodgængertrafik, som fortovet ikke har kapacitet til.

Løsningen vil ikke få konsekvenser for antallet af træer eller cykelparkeringspladser.

Initiativet forventes ibrugtaget i februar 2025.

Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal pladser i projektområdet før projekt	Zone	Belægningsprocent	Antal nye pladser, der etableres	Antal pladser i projektområdet efter projekt
31	Blå	Under 80 %	Op til 13	Op til 44

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/1)	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
- Anlæg	Anlæg	260	40	0	0	300
- Parkeringsindtægter	Service	0	-78	-78	-78	-234
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	Finansposter	0	78	78	78	234
Udgifter i alt		260	40	0	0	300

Klima

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(ton CO ₂ e)
Hvilke faser indgår i livscyklusvurderingen? Materialer, byggeproces, brug og/eller afskaffelse?	-	-	0-0,5

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter betyder, at merindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Merindtægterne vil dog påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilgning	I/U	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>									
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	U	30				30	30*
- Udførelse	TMU	2000 - Ordinær anlæg	U	150	10			160	160*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	U	80	30			110	110*
Anlægsudgifter i alt				260	40	0	0	300	300*
<i>Afledte servicemåltalseffekter</i>									
- Parkeringsindtægter	TMU	1010 - Parkering	I		-78	-78	-78	-234	
Afledte servicemåltalseffekter i alt				0	-78	-78	-78	-234	
<i>Finansposter</i>									
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	ØU	2500 - Finansposter	U		78	78	78	234	
Finansposter i alt				0	78	78	78	234	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by		Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	X	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest
Adresse/lokalitet: Øster Allé (strækning mellem Trianglen og Parken)					

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

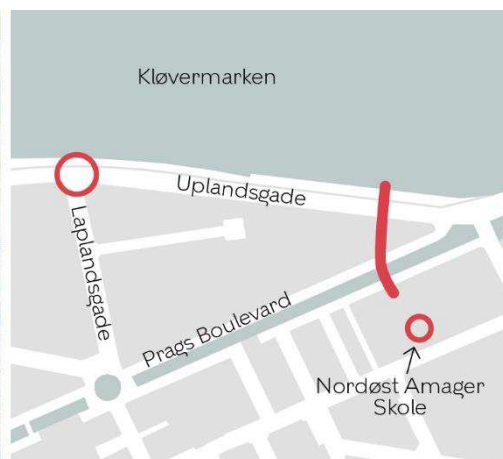
Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

[Drøftelse af ombygning af Øster Allé \(TMU 25.02.2010\)](#)

TM20 Trafiksikker forbindelse mellem Nordøstamager Skole og Kløvermarken

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Dette budgetnotat indeholder to initiativer, der skal hjælpe børn fra Nordøstamager Skole over til Kløvermarken. Initiativerne har fokus på trafiksikkerhed og fremkommelighed.

Budgetnotatet indeholder flere initiativer, hvorfor den endelige beslutning og økonomien herpå afhænger af den politiske prioritering.

- Initiativ 1. Foranalyse af gangbro.
- Initiativ 2. Signalanlæg Uplandsgade/Laplandsgade.

Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om en gangbro fra Nordøstamager Skole til Kløvermarken og/eller anden trafiksikker forbindelse til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024.

Der er efterfølgende bestilt en foranalyse på den samme gangbro (initiativ 1) med mulighed for at kunne tilvælge elevator ved Uplandsgade og cykelramper både ved Prags Boulevard og Uplandsgade.

Indhold

Med dette budgetnotat indføres løsninger til at trafiksure forbindelsen mellem Nordøstamager Skole og Kløvermarken. Uplandsgade er en tosporet vej med ca. 10.600 køretøjer i døgnet – heraf ca. 1.400 tunge køretøjer. Der er mange lastbiler på strækningen, og det forventes, at de kommende jordtransporter til Lynetteholm vil øge antallet af lastbiler.

På grund af cykelruten til Indre By, som går via Inderhavnsbroen og Christiania, forventer forvaltningen et stigende antal cyklister i krydset Uplandsgade/Strandlodsvej. På denne del af Uplandsgade er der tillige en supercykelsti-rute (Københavnerruten).

Siden Nordøstamager Skole blev bygget, har Nordøstamager Skole og Amager Øst Lokaludvalg ønsket en gangbro over Uplandsgade for at sikre en tryk forbindelse for

skolens elever fra skolen til Kløvermarken (initiativ 1). Forvaltningen foreslår som alternativ til en gangbro over Uplandsgade en signalreguleret krydsning af Uplandsgade, som kan forbedre forholdene for trafikken til og fra Nordøstamager Skole (initiativ 2).

Det skal i øvrigt bemærkes, at det eksisterende kryds ved Strandlodsvej er ombygget i 2023 for at tilgodese skolens behov for adgang til Kløvermarken. Der er desuden i Budget 2024 blevet vedtaget et projekt, som er finansieret af Lynetteholm-puljen. Projektet omhandler digitale skoletavler samt etablering af hegn, der ligeledes skal øge trygheden og sikkerheden på stedet.

Initiativ 1. Foranalyse af gangbro (1,3 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Med initiativet udarbejdes en foranalyse af en gangbro fra Nordøstamager Skole til Kløvermarken.

Foranalysen vil indeholde følgende:

- Kvalificering af linjeføring samt de nødvendige anlægstiltag, herunder mulige udfordringer og bindinger i lokalplaner eller kommuneplanen.
- Afdækning af tekniske forudsætninger og krav og vurdering af mulig placering og udformning af en bro og vurdering af tilslutningsmulighederne ved begge landinger. Dertil afdækning af brug af mindre klimabelastende byggematerialer, f.eks. træ.
- Afdækning af risici i anlægsprojektet, fx lednings- og funderingsforhold.
- Udarbejdelse af anlægsoverslag inklusive eventuelle udgifter til den fremtidige drift af en mulig broløsning.
- Afdække muligheder samt fordele og ulemper i forhold til forskellige rampe- og brokonstruktioner samt undersøge mulige tilkørsels-, belægnings- og belysningsforhold på en bro.
- Jordbunds- og grundvandsundersøgelse, herunder miljøundersøgelse, forurening m.v. og eventuel re-infiltration (sikre at forureningen ikke spredes).
- Matrikulære forhold og aftaler, herunder fredninger.
- Økonomi- og risikovurdering. Herunder mulighed for medfinansiering.
- Afklaring af nødvendige ejerforhold og eventuelle ekspropriationer samt gennemførelse af interesseanalyser, herunder nabohøringer m.v.
- Sammenlignelige bæredygtighedsanalyser hvis der i foranalysen bliver udarbejdet forskellige forslag til en broløsning/valg af materialer.
- Undersøgelse af mulighederne for cykelramper til broen fra Prags Boulevard og Uplandsgade.
- Undersøgelse af mulighederne for elevator på Uplandsgade.

Forvaltningen har ikke udarbejdet en egentlig beregning af, hvad et anlæg af en gangbro vil koste, men skønner, at anlægsprisen på standardløsningen kan ligge på ca. 40-50 mio. kr., men ved tilkøb af ramper ligger anlægsprisen mellem 125-175 mio. kr. Tallene er meget usikre.

Foranalysen forventes afsluttet i juni 2025, og resultatet af foranalysen forelægges forventeligt Teknik- og Miljøudvalget medio 2025. Foranalysen vil blive fremlagt med en standardløsning med trapper til Prags Boulevard og Uplandsgade ved Kløvermarken. Foranalysen vil endvidere estimere merudgifterne, såfremt det i stedet er et politisk ønske

at etablere enten en elevator på Uplandsgade ved Kløvermarken eller cykelramper til Prags Boulevard og Uplandsgade.

Initiativ 2. Signalanlæg Uplandsgade/Laplandsgade (6,3 mio. kr. i anlæg i 2024-2026)

Med initiativet etableres trafiksignal i krydset Uplandsgade/Laplandsgade, så det bliver mere sikkert at krydse vejen til og fra Kløvermarken. Såfremt såvel bro som signalanlæg etableres, må det forventes, at skolens elever primært vil benytte broen, mens øvrige borgere i området vil benytte signalanlægget ved krydsning af Uplandsgade.

Fordelingen vil afhænge af, hvordan ramper m.m. til broen tilsluttes det øvrige vej- og stinet i området. Forvaltningens erfaringer fra andre steder i byen viser, at ganske få benytter en gangbro- eller tunnel med trapper over/under et vej- og stinet, hvis det er muligt at krydse i niveau samme sted. Derfor skal der være et øget fokus på broens tilslutning til det øvrige vej- og stinet for at sikre brugen af en gangbro ved valg af begge initiativer.

Forvaltningen anbefaler at etablere signalanlægget, da det vil være placeret et naturligt sted i forhold til den øvrige vej og stinettet på Nordøstamager, og eftersom det vil forbinde videre til stien gennem Kløvermarken. Broforbindelsen vil alene gavne skolen, og som forholdene er i dag, forbinder den ikke til en naturlig forbindelse vest for broen.

For at sikre en lovlig indretning i forbindelse med etableringen af trafiksignalet er det nødvendigt at nedlægge ni parkeringspladser i Laplandsgade udenfor betalings- og p-zone. Projektet har ikke konsekvenser for antallet af træer eller cykelparkeringspladser.

Der kan bestilles budgetnotat, såfremt der er ønske om oprettelse af erstatningsparkeringspladser.

Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal pladser i projektområdet før projekt	Zone/udenfor zone	Belægningsprocent før projekt	Forventet antal pladser, der nedlægges i hver zone	Forventet antal erstatningsparkeringspladser, der anlægges i projektet
118	Udenfor	Ukendt	9	0

Teknik- og Miljøudvalget forelægges forventeligt indstilling om projektforslag samt frigivelse af de resterende anlægsmidler i foråret 2025.

Der skal som konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter til drift af signalanlæg og øget gadebelysning i signalet.

Initiativ 2 forventes ibrugtaget i oktober 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Initiativ 1. Foranalyse af gangbro</i>						
- Udarbejdelse af foranalyse	Anlæg	500	800	0	0	1.300
Initiativ 1 i alt		500	800	0	0	1.300
<i>Initiativ 2. Signalanlæg Uplandsgade/Laplandsgade</i>						
- Anlæg	Anlæg	760	690	4.800	0	6.250
- Afledt drift og vedligehold	Service	0	0	10	63	73
Initiativ 2 i alt		760	690	4.810	63	6.323
Udgifter i alt		1.260	1.490	4.810	63	7.623

Klima

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(ton CO ₂ e)
Initiativ 2 - anlæg	-	-	9,6

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Der er i initiativ 1 tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Initiativ 2 er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	300	600			900	900*
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	200			400	400*
- Projektering, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	330	200	130		660	530*

- Udførsel, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg			4.350		4.350	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	430	490	320		1.240	920*
Anlægsudgifter i alt			1.260	1.490	4.800	0	7.550	2.750*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift			10	63	73	
Afledte serviceudgifter i alt			0	0	10	63	73	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		X
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		
Adresse/lokalitet: Nordøstamager Skole						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM21 Træer på Østerbrogade mellem Jagtvej og Svanemøllebroen

Foto Københavns Kommune

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en bevilling til plantning af træer på Østerbrogade fra Jagtvej til Svanemøllebroen.

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat med ønske om etablering af træer på strækningen af Østerbrogade mellem Jagtvej og Svanemøllebroen til Overførselssagen 2023-2024. Træerne ønskes etableret, så det i videst muligt omfang undgås, at der nedlægges bilparkeringspladser.

Forvaltningen har ikke konkret viden om eksakte placeringer på strækningen, hvor det er fysisk muligt at etablere nye træer. Det skal undersøges, hvor det er muligt at plante træer uden nedlæggelse af parkeringspladser, flytning af ledninger og i forhold til koordinering med igangværende projekter som hastigheds- og genopretningsprojekter, den igangværende klimasikring i området samt ønsker fra Borgersamling om grønt byliv på Indre Østerbro og bedre busfremkommelighed på strækningen. Træplantningerne vil blive koordineret med parkering og øvrige tiltag, som sker på strækningen.

Indhold

Med dette budgetnotat afsættes bevilling til plantning af træer på Østerbrogade mellem Jagtvej/Strandboulevarden og Svanemøllebroen. Bevillingen omfatter midler til undersøgelse af, hvor træplantning er fysisk muligt og til etablering af plantehuller og plantning af ca. 15 nye træer på strækningen.

Østerbrogade er en fordelingsgade, som afvikler en stor mængde trafik. I dag er der dagligt knap 26.000 biler og 7.400 cykler mellem Jagtvej/Strandboulevarden og Svanemøllebroen. Der kører en A-bus (1A) og en almindelig bus (nr. 23) på strækningen. Gaden er kendetegnet ved at være meget bred med fire vejbaner, længdeparkering og fortov i varierende bredder i begge sider. Der er i dag få træer langs strækningen.

Etablering af nye træer på strækningen forudsætter, at der ikke nedlægges parkeringspladser eller flyttes ledninger. Placeringen af de nye træer vil blive udpeget, hvor det er muligt ift. afstandskrav til ledninger i luft og jord, trafiksikkerhed samt Københavns Kommunes retningslinjer for arbejder ved træer "VejPladsPark". Såfremt træplantning vil ændre på eksisterende forhold for busserne, vil Movia blive involveret.

Plantning af træer på strækningen er forbundet med store usikkerheder, da fysiske bindinger begrænser placeringerne af nye træer på strækningen. Derudover er der flere igangværende og kommende anlægsprojekter på strækningen, der kan gøre krav på de få friarealer. Der etableres plantehuller og træer, i den udstrækning puljen rækker.

Sæsonen for plantning af træer løber fra oktober til april. Forvaltningen planter løbende i takt med, at der findes lokationer, men i lyset af de forhold, der skal afklares, er det ikke realistisk at afslutte projektet i løbet af kun én plantesæson. Derfor er forudsat plantning over de to næste sæsoner, frem til april 2026.

Konsekvenser for træer

Scenarie/Initiativ	Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Forventet antal træer, der fældes	Forventet antal nye træer, der plantes	Forventet antal træer i projektområdet efter anlægsprojekt
Plantning af træer	3	0	Op til 15	Op til 18

Anlægsprojektet har ikke konsekvenser for antallet af cykel- eller bilparkeringspladser.

Der skal som følge af projektet afsættes varig bevilling til afledt drift og vedligehold af træerne.

Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til april 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
-Plantning af op til 15 træer	Anlæg	500	850	650	0	2.000
-Afledt drift og vedligehold	Service	0	7	28	30	65
Udgifter i alt		500	857	678	30	2.065

Risikovurdering

Da der etableres træer, i det omfang bevillingen rækker, er der ikke afsat midler til risikotillæg. Der er risiko for, at det ikke vil være muligt at finde hensigtsmæssige lokationer til plantning af træer for den fulde bevilling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering og udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg	350	800	600		1.750	1.750*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	150	50	50		250	250*
Anlægsudgifter i alt			500	850	650	0	2.000	2.000*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Drift og vedligehold	TMU	1000 - Ordinær drift		7	28	30	65	
Afledte serviceudgifter i alt			0	7	28	30	65	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende								
Bispebjerg	Indre by		Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby		Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	X	Brønshøj/Husum	Vanløse		Amager Vest		
Adresse/lokaltet: Østerbrogade mellem Jagtvej/Strandboulevarden og Svanemøllebroen.								

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

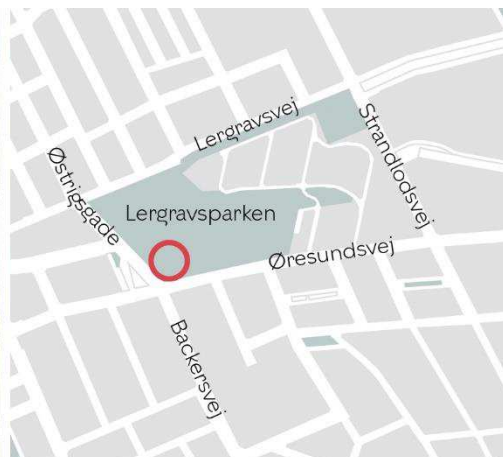
Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM22 Lys i boldburet i Lergravsparken

Foto Dataforsyningen

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Dette budgetnotat indeholder etablering af lys på boldbanen i Lergravsparken, som er uden lys i dag.

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat om etablering af lys i boldburet i Lergravsparken ved Øresundsvej/Østriggade til Overførelsessagen 2023-2024

Indhold

Boldburet i Lergravsparken ligger offentligt tilgængeligt for alle. Der er i dag ingen belysning i boldburet. Projektet indebærer, at der etableres lys på boldbanen. Boldbanebelysningen vil bestå af hvidt lys, som oplyser banen med en jævn belysning, som understøtter boldspil. Belysningen på boldbanen vil være slukket efter kl. 22 for at modvirke ophold om aftenen og derved mindske støjgener for beboere, som bor tæt på boldbanen.

Lergravsparken er en fredet park. Der vil derfor være fokus på, at belysningen udføres så nænsomt som muligt for ikke at overbelyse naturområdet og således minimere unødvendigt spildlys for at værne om dyreliv og biodiversitet, jf. biodiversitetsstrategien (BR 23. marts 2023). Derudover skal belysningen udføres, så blændingsgener minimeres på veje og for bebyggelse tæt på.

En tilføjelse af belysning vil kræve dispensation fra Fredningsnævnet. Der skal derfor udarbejdes en ansøgning til fredningsnævnet om fredningsdispensation. Der skal bl.a. laves en flagermusundersøgelse, som kun kan laves én gang om året.

Anlægsprojektet har ikke konsekvenser for antallet af træer eller bil- og cykelparkeringspladser.

Der skal afsættes midler til driftsaftalen med kommunens driftsentreprenør for drift og vedligehold af belysning samt til elforbrug.

Projektet forventes ibrugtaget september 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
- Anlæg	Anlæg	200	350	1.050		1.600
- Afledt drift og vedligehold	Service			4	8	12
Udgifter i alt		200	350	1.054	8	1.612

Klima

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning (Minimum- maksimum ton CO ₂ e)
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	
Etablering af lys på boldbane	-	-	0,9-2

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg. Dispensation fra Fredningsnævnet indebærer væsentlige økonomiske og tidsmæssige risici. Derudover kan der komme indsigelser i forhold til dispensationsansøgningen for fredningen, hvilket kan påvirke økonomi og tidsplan. Under projekteringen og udførelsen vil det yderligere blive klart, om der er komplikationer i forbindelse med at grave tæt på træerne.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	100	200	100		400	400*
- Udførsel		2000 - Ordinær anlæg			900		900	900*
- Udgifter til bygherreorganisation		2000 - Ordinær anlæg	100	150	50		300	300*
Anlægsudgifter i alt			200	350	1.050	0	1.600	1.600*

Aflødte serviceudgifter								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000 - Ordinær drift			4	8	12	
Aflødte serviceudgifter i alt			0	0	4	8	12	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende							
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		X	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest			
Adresse/lokalitet: Lergravsparken							

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM25 Pulje til etablering af plantehuller til facadebegrønning

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Dette budgetnotat indeholder en pulje til etablering af plantehuller til facadebegrønning. Kommunen etablerer plantehullerne efter ansøgning fra ejendomsejer eller borgere med fuldmagt fra ejendomsejer. Efterfølgende står ejendomsejer selv for drift og vedligehold.

Budgetnotatet indeholder flere scenarier, alt efter ønsket størrelse på pulje, samt om forvaltningen selv skal stå for anlæg, eller opgaven skal sendes i udbud, hvorfor den endelige beslutning og økonomien afhænger af den politiske prioritering.

- Scenarie 1: Udbud af anlægsopgaven med underscenerier på hhv. 0,5 mio. kr., 1,0 mio. kr. og 2,0 mio. kr. pulje
- Scenarie 2: Forvaltningen anlægger med underscenerier på hhv. 0,5 mio. kr. pulje, 1,0 mio. kr. og 2,0 mio. kr. pulje
- Tilvalg til begge scenarier: Beplantning i bedene

Scenarierne er gensidigt udelukkende.

Baggrund

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024 bestilt et budgetnotat om en pulje til finansiering af kommunal etablering af plantehuller til facadebegrønning efter ansøgning fra private ejendomsejere.

Indhold

Med dette budgetnotat oprettes en pulje til etablering af plantehuller til begrønning. Borgerne kan (på vegne af eller med fuldmagt fra ejendomsejer) henvende sig til kommunen med en simpel ansøgning om etablering af plantehuller mod husmuren med henblik på begrønning af en facade eller gavl, som er synlig fra gaden. Kommunen står for etablering af selve plantehullet, og dette betales via puljemidlerne. Når plantehullerne er etableret, overtager borgerne (ejendomsejer/ beboer) ansvaret og betaler derefter løbende vedligehold. Kommunen vil dog i processen indgå faglig dialog med ansøgere og give vejledningsmateriale om robuste plantevalg og deres pasning.

Som en del af etableringen kan der sættes en vandtæt plade op mod fundamentet, og hvis nødvendigt også udføres mindre lokale reparationer eller lignende for at sikre mod indtrængende fugt fra bedet. Hvis større reparationer er nødvendige, finansieres det af

ejendomsejer selv. Anlægsarbejdet er ansvarspådragende for kommunen ved skader på facade/fundament eller fejl i udførelsen og indebærer dermed en risiko for tvist med den private ejendomsejer.

Den endelige størrelse, placering og udformning af plantehullerne besluttet af forvaltningens projektleder i dialog med ejendomsejer for at tage hensyn til bl.a. ledningsforhold, krav til fortovsbredder og samlet omkostningseffektivitet i projektet.

Ansøgninger prioriteres af forvaltningen efter en samlet faglig vurdering, men tager udgangspunkt i kortlægningen "beregning af grønne veje (2016)", hvor byens veje opdeles i fem kategorier efter andelen af grønne områder således, at ansøgere beliggende ud til veje med 0-9,9 % grønt prioriteres højest. Ansøgninger kan blive afslået med baggrund i væsentligt fordyrende ledningsforhold, samt når fortove er for smalle til, at der kan opnås tilladelse til plantehullet. Ansøgere, der udelukkende vil etablere mindre plantehuller til fx roser ved at fjerne brostensbelægning, vejledes i, hvordan de selv kan gøre dette og prioriteres efter ansøgere med større bede eller anlægsarbejde i fx asfalt. Der lægges herudover vægt på, at ansøgere har en realistisk plan for, hvordan plantebedet efterfølgende skal driftes.

Plantehuller kan anlægges af kommunen på offentlig vej med hjemmel i vejloven. Det vil dog kræve yderligere juridisk afklaring, om der også kan anlægges på privat fællesvej eller private arealer, såfremt der afsættes midler til puljen.

I scenarie 1 udbydes anlægsarbejdet til entreprenør i ét samlet projekt. I scenarie 2 står forvaltningen selv for anlægsarbejdet.

Ingen af scenarierne har konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Scenarie 1. Udbud af anlægsopgaven (1,2-2,9 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

På baggrund af erfaringstal estimerer Teknik- og Miljøforvaltningen, at etableringen koster ca. 15.000 kr. per plantehul. Gennemsnitsprisen per plantehul vil afhænge af, om der anlægges mange på én lokation, da en betydelig del af omkostningerne udgøres af entreprenørens opstartsomkostninger. Alle plantehuller forventes udbudt som én samlet opgave og udført af samme entreprenør.

Delscenarie 1.1, 1.2 og 1.3 beskriver en puljestørrelse på hhv. 0,5 mio. kr., 1 mio. kr. og 2 mio. kr. I alle delscenarier afsættes desuden midler til udførsel og administration af puljerne, herunder gennemførelse af udbud mv. samt til kommunikation og facadebegrønning generelt.

Scenarie 1.1. 0,5 mio. kr. pulje (1,2 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Her gennemføres én ansøgningsrunde ultimo 2024, og det forventes, at der kan anlægges ca. 30 plantehuller i alt (fordelt på ca. 5 ansøgere). Arbejdet sendes i samlet udbud med forventet anlægsperiode i foråret 2025.

Anlægsprojektet forventes ibrugtaget i august 2025.

Scenarie 1.2. 1,0 mio. kr. pulje (1,7 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Her gennemføres én ansøgningsrunde ultimo 2024, og det forventes, at der kan anlægges ca. 60 plantehuller (fordelt på ca. 10 ansøgere). Arbejdet sendes i samlet udbud med forventet anlægsperiode frem til medio 2025.

Anlægsprojektet forventes ibrugtaget i august 2025.

Scenarie 1.3. 2,0 mio. kr. pulje (2,9 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Her gennemføres én ansøgningsrunde ultimo 2024, og det forventes, at der kan anlægges ca. 120 plantehuller (fordelt på ca. 20 ansøgere). Arbejdet sendes i samlet udbud med forventet anlægsperiode frem til ultimo 2025.

Anlægsprojektet forventes ibrugtaget i november 2025.

Scenarie 2. Forvaltningen anlægger (1,0-2,9 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Teknik- og Miljøforvaltningen estimerer, at etableringen koster 10-15.000 kr. per plantehul. Prisen indeholder udover udførelsen midler til fugt- og kantsikring.

Teknik- og Miljøforvaltningen udfører ikke denne type opgave i dag, og forvaltningen skal således opbygge kompetencen til opgaven. På den baggrund har forvaltningen ikke erfaringer med prisen per plantehul, hvorfor denne er baseret på et skøn.

I forbindelse med frigivelse af puljen er der behov for at afdække de juridiske forhold vedr. erstatningsansvar, hvis vandet trænger ind i fundamentet/facaden. Forvaltningen afdækker dette og fremlægger redegørelse herfor i forbindelse med indstilling om udmøntning af resterende anlægsmidler, som forventeligt forelægges Teknik- og Miljøudvalget i oktober 2024.

Delscenarie 2.1, 2.2 og 2.3 beskriver en puljestørrelse på hhv. 0,5 mio. kr., 1,0 mio. kr., og 2,0 mio. kr.

I alle delscenarier afsættes endvidere midler til administration af puljerne, herunder dialog med borgere, vejledning om planter, intern projektering og projektledelse. Da denne type anlægsopgave ikke udføres af Teknik- og Miljøforvaltningen i dag, og der derfor skal udvikles en projektorganisation på tværs af afdelinger.

Anlægsprojektet, uanset delscenarie, forventes ibrugtaget i december 2025.

Scenarie 2.1. 0,5 mio. kr. pulje (1,0 mio. kr. i anlæg)

Her gennemføres én ansøgningsrunde ultimo 2024, og det forventes, at der kan anlægges 30-40 plantehuller i alt (fordelt på ca. 5 ansøgere). Forventet anlægsperiode er 2025.

Scenarie 2.2. 1,0 mio. kr. pulje (1,7 mio. kr. i anlæg)

Her gennemføres én ansøgningsrunde ultimo 2024, og det forventes, at der kan anlægges 60-80 plantehuller (fordelt på ca. 10 ansøgere). Forventet anlægsperiode er 2025.

Scenarie 2.3. 2,0 mio. kr. pulje (2,9 mio. kr. i anlæg)

Her gennemføres én ansøgningsrunde ultimo 2024, og det forventes, at der kan anlægges 120-160 plantehuller (fordelt på ca. 20 ansøgere). Forventet anlægsperiode er 2025.

Tilvalg til begge scenarier. Beplantning i bedene (0,5 mio. kr. / 1,0 mio. kr. / 2,0 mio. kr. i anlæg i 2025-2027)

Der er mulighed for at tilvælge beplantning i bedene som del af det kommunalt finansierede arbejde. Beplantningen udvælges i samarbejde med borgerne. Dette vil sikre, at der vælges robust beplantning tilpasset de konkrete forhold. Konkret vil der være tale om, at leverandøren af planter som del af sin leverance typisk vil have ansvaret for vækst og vanding af beplantningen det første år (særligt vigtigt for langsigtet overlevelse i befæstede områder). Herefter er det borgeren/ejendommejereren, der overtager drift mv.

Omkostningerne til beplantningen afhænger af scenarie, der vælges.

Tilvalget har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Ibrugtagningen følger det scenarie, der vælges.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1.1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Udbud af anlægsopgaven, 0,5 mio. kr. pulje</i>						
- Etablering af plantehuller	Anlæg		500			500
- Projektering og administration af pulje (1 ÅV)	Anlæg	345	345			690
- Beplantning i bedene, tilvalg	Anlæg		500			500
Scenarie 1.1 inkl. tilvalg, i alt		345	1.345	0	0	1.690

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1.2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Udbud af anlægsopgaven, 1,0 mio. kr. pulje</i>						
- Etablering af plantehuller	Anlæg		1.000			1.000
- Projektering og administration af pulje (1 ÅV)	Anlæg	345	345			690
- Beplantning i bedene, tilvalg	Anlæg		1.000			1.000
Scenarie 1.2 inkl. tilvalg, i alt		345	2.345	0	0	2.690

Tabel 3. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1.3

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Udbud af anlægsopgaven, 2,0 mio. kr. pulje</i>						
- Etablering af plantehuller	Anlæg		2.000			2.000
- Projektering og administration af pulje (1,25 ÅV)	Anlæg	345	518			863
- Beplantning i bedene, tilvalg	Anlæg		2.000			2.000
Scenarie 1.3 inkl. tilvalg, i alt		345	4.518	0	0	4.863

Tabel 4. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2.1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2023 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Forvaltningen anlægger, 0,5 mio. kr. pulje</i>						
- Etablering af plantehuller	Anlæg		500			500
- Projektering, projektledelse og administration af pulje	Anlæg	345	175			520
- Beplantning i bedene, tilvalg	Anlæg		500			500
Scenarie 2.1 inkl. tilvalg, i alt		345	1.175	0	0	1.520

Tabel 5. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2.2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2023 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Forvaltningen anlægger, 1,0 mio. kr. pulje</i>						
- Etablering af plantehuller	Anlæg		1.000			1.000
- Projektering, projektledelse og administration af pulje	Anlæg	345	345			690
- Beplantning i bedene, tilvalg	Anlæg		1.000			1.000
Scenarie 2.2 inkl. tilvalg, i alt		345	2.345	0	0	2.690

Tabel 6. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2.3

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2023 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Forvaltningen anlægger, 2,0 mio. kr. pulje</i>						
- Etablering af plantehuller	Anlæg		2.000			2.000
- Projektering, projektledelse og administration af pulje	Anlæg	345	520			865
- Beplantning i bedene, tilvalg	Anlæg		2.000			2.000
Scenarie 2.3 inkl. tilvalg, i alt		345	4.520	0	0	4.865

Tabel 7 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(Minimum - maksimum ton CO ₂ e)
0,5 mio. kr. pulje	-	-	3,7 - 12,5
1,0 mio. kr. pulje	-	-	7,4 - 25
2,0 mio. kr. pulje	-	-	14,8 - 50

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet, uanset scenarie, er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Risici består primært af øgede omkostninger grundet uforudsete ledningsmæssige forhold. Den kommunale projektleder vil minimere dette gennem screening af godkendte

ansøgninger og evt. foretage justeringer af plantehullernes placering i samarbejde med ansøger. Ved særligt vanskelige ledningsforhold kan ansøger afvises, med henvisning til de uforholdsmæssigt store omkostninger dette vil medføre.

Derudover er der risiko for skader på facader og fundamenter, som i scenarie 1 søges imødegået gennem entreprenøransvar og i scenarie 2 ved opsætning af plade mod mur.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 8. Udgifter på alle styringsområder, scenarie 1.1

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		500			500	500*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	345	345			690	690*
- Udførsel, tilvalg	TMU	2000 - Ordinær anlæg		500			500	500*
Anlægsudgifter i alt			345	1.345	0	0	1.690	1.690*

Tabel 9. Udgifter på alle styringsområder, scenarie 1.2

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		1.000			1.000	1.000*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	345	345			690	690*
- Udførsel, tilvalg	TMU	2000 - Ordinær anlæg		1.000			1.000	1.000*
Anlægsudgifter i alt			345	2.345	0	0	2.690	2.690*

Tabel 10. Udgifter på alle styringsområder, scenarie 1.3

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		2.000			2.000	2.000*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	345	518			863	863*

- Udførsel, tilvalg	TMU	2000 - Ordinær anlæg		2.000			2.000	2.000*
Anlægsudgifter i alt			345	4.518	0	0	4.863	4.863*

Tabel 11. Udgifter på alle styringsområder, scenarie 2.1

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg		15			15	15*
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		500			500	500*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	345	160			505	505*
- Udførsel, tilvalg	TMU	2000 - Ordinær anlæg		500			500	500*
Anlægsudgifter i alt			345	1.175	0	0	1.520	1.520*

Tabel 12. Udgifter på alle styringsområder scenarie 2.2

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg		30			30	30*
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		1.000			1.000	1.000*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	345	315			660	660*
- Udførsel, tilvalg	TMU	2000 - Ordinær anlæg		1.000			1.000	1.000*
Anlægsudgifter i alt			345	2.345	0	0	2.690	2.690*

Tabel 13. Udgifter på alle styringsområder, scenarie 2.3

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg		45			45	45*
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		2.000			2.000	2.000*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	345	475			820	820*
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg		2.000			2.000	2.000*
Anlægsudgifter i alt			345	4.520	0	0	4.865	4.865*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		
Adresse/lokalitet:						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

- [Inspirationskatalog og vejledning fra miljøpunkter](#)
- [Inspirationskatalog til begrønning af bygninger](#)
- [Vejledning fra tilladelse til vejændringer](#)
- [Vejledning til midlertidige fortovshaver](#)

TM27 En ældrevenlig by

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder to initiativer om at gøre byen mere ældrevenlig. Initiativerne har fokus på bedre fremkommelighed og tryghed for ældre, når de færdes i byrummet, med det formål at få flere ældre til at bruge byen.

Budgetnotatet indeholder flere initiativer, hvorfor den endelige beslutning og økonomien herpå afhænger af den politiske prioritering.

- Initiativ 1. Etablering af belysning
- Initiativ 2. Pulje til etablering af asfaltramper og nedsænkede kantsten

Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Baggrund

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024 blevet bestilt et budgetnotat om ældrevenlig by i form af bedre belysning og niveaufri adgang til fortove.

Indhold

Initiativ 1. Etablering af belysning (0,4 mio. kr. årligt i 2024-2025 i service samt 4,0 mio. kr. i anlæg i 2025-2027)

Initiativet omfatter en screening, hvor ældre borgeres behov for belysning undersøges, herunder hvordan ældre borgere færdes i de mørke timer. Screeningen vil omfatte en kortlægning af tilbud til senior-københavnere og inddrage lokaludvalg, ældre borgere, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Ældrerådet mv. Screeningen forventes færdig medio 2025, og dens resultater vil blive anvendt til at udvælge 1-3 lokationer, hvor der kan udføres belysningsprojekter, der imødekommer ældre borgeres behov. Forvaltningen vil som udgangspunkt udvælge lokaliteter, der ikke er omfattet af fredninger eller lign. Lokaliteter i fredet områder, som fx de fleste parker, vil kræve en fredningsdispensation for at kunne udføres, hvilket vil forlænge projekteringsfasen.

Indsatsen har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Der skal afsættes varige servicemidler til driftsaftalen med kommunens driftsrepræsentant for drift og vedligehold af belysning samt til elforbrug.

Projekterne forventes løbende ibrugtaget frem til juni 2027.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges sag om endelige placeringer og frigivelse af resterende anlægsmidler forventeligt primo 2026.

Initiativ 2. Pulje til etablering af asfaltramper og nedsænkede kantsten (0,4 mio. kr. i anlæg i 2024-2027)

Initiativet omfatter en pulje til at nedbryde barrierer, som f.eks. rollator- og kørestolsbrugere kan møde ved kantstensopspring. Dette i form af asfaltramper, nedsænkede kantsten eller en kombination af disse to modeller. Med en pulje til etablering af asfaltramper og nedsænkede kantsten vil Teknik- og Miljøforvaltningen kunne skabe bedre betingelser for brug af byen for de af byens brugere, der har behov for niveaufri adgang på de offentlige veje og pladser i Københavns Kommune.

De forskellige rampeløsninger har både fordele og ulemper. Asfaltramper kan nemt tilføjes de eksisterende forhold, da de ikke kræver ombygning af vejen, men blot kan lægges i forlængelse af kantstenen. Det kan imidlertid være en udfordring at etablere dem med en passende hældning. Hvis Vejdirektoratets anbefalinger til maksimale rampehældninger skal følges, skal asfaltramper ved et standardkantstensopspring på 10 cm være 100 cm lange. Det begrænser de arealer, de rager ud i, hvilket er særligt problematisk på cykelstier, idet cyklisterne ofte benytter hele cykelstiens bredde.

Det samme hensyn til hældning gælder også ved etablering af nedsænkede kantsten. Idet man punktvis ombygger fortovsarealet, kan nedsænkede kantsten være til generel gene, da fodgængere enten skal bevæge sig udenom det nedsænkede areal eller må passere det punktvis dyk i fortovet. Af den grund etablerer Teknik- og Miljøforvaltningen ofte asfaltramper og nedsænkede kantsten med en større hældning end den maksimalt anbefalede, da generne for de øvrige trafikanter er store ved at følge de anbefalede hældninger.

Ved Budget 2024 blev der tildelt midler til et initiativ med tilsvarende formål (TM085, initiativ 1) inklusive servicemidler til at kortlægge, hvor i byen der er behov for ramper og nedsænkede kantsten. Dette initiativ anvendes derfor til yderligere anlæg på baggrund af kortlægningen, hvorfor der ikke afsættes midler til kortlægning. Herudover anlægges ramper og nedsænkede kantsten på baggrund af relevante henvendelser fra fx borgere og Socialforvaltningen.

Puljen er skalerbar. Det er imidlertid Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering, at midlerne givet ved Budget 2024 er tilstrækkelige til at dække behovet for anlæg af ramper og nedsænkede kantsten frem til og med 2027.

Initiativet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2027.

Initiativet har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
<i>Initiativ 1. Etablering af belysning</i>							
- Etablering af belysning	Anlæg		100	2.000	1.900		4.000
- Screening	Service	400	400				800

- Afledt drift og vedligehold	Service			8	52	60	120
Initiativ 1 i alt		400	500	2.008	1.952	60	4.920
<i>Initiativ 2. Pulje til etablering af asfaltrammer og nedsænkede kantsten</i>							
- Anlæg	Anlæg	40	120	120	120		400
Initiativ 2 i alt		40	120	120	120	0	400
Udgifter i alt		440	620	2.128	2.072	60	5.320

Klima

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	Minimum - Maksimum (ton CO ₂ e)
Initiativ 1	-	-	10,3 - 18,2
Initiativ 2	-	-	3,2-6,5

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

For begge initiativer gælder, at der er tale om puljer eller fast bevilgede beløb, som initiativerne kan tilpasses, for initiativ 1 tillige en screening, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevil-ling	2024	2025	2026	2027	2028	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>									
- Projektering, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg			200	200		400	200*
- Udførsel, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg			1.500	1.500		3.000	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg		100	300	200		600	400*
- Udførsel, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	40	120	120	120		400	400*
Anlægsudgifter i alt			40	220	2.120	2.020	0	4.400	1.000*

Serviceudgifter										
- Screening, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift	400	400					800	
Serviceudgifter i alt			400	400	0	0	0	0	800	
Afledte serviceudgifter										
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift			8	52	60		120	
Afledte serviceudgifter i alt			0	0	8	52	60		120	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		
Adresse/lokalitet:						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der blev ved Budget 2024 afsat 1,3 mio. kr. til bedre fremkommelighed for gangbesværede borgere samt 8,3 mio. kr. til etablering af ramper, nedsænkede kantsten, slowlanes og bænke.

(1.000 kr., løbende p/l)	2024	2025	2026	2027
Budget 2024	1.703	3.733	2.710	1.440
Afsatte midler i alt	1.703	3.733	2.710	1.440

TM29 Foranalyse af ensretning på Øster Søgade

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en foranalyse af ensretning af Øster Søgade, hvor hele eller dele af Øster Søgade ensrettes i nordlig retning ved at fjerne den sydgående trafik langs de indre søer. Det frigjorte areal kan omdannes til et grønt og rekreativt område.

Budgetnotatet indeholder to scenarier, hvorfor den endelige beslutning og økonomien afhænger af den politiske prioritering.

- Scenarie 1. Foranalyse af ensretning af Øster Søgade fra Østerbrogade til Fredensbro
- Scenarie 2. Foranalyse af ensretning af hele Øster Søgade frem til Dronning Louises Bro

Scenarierne er gensidigt udelukkende.

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om en foranalyse af ensretning af Øster Søgade i nordlig retning til Overførselssagen 2023-2024.

Indhold

Øster Søgade løber på den sydøstlige side langs Sortedamssøen, som strækker sig fra Østerbrogade på Østerbro til Dronning Louises Bro på Nørrebro. Søen er opdelt i to søområder, der adskilles af dæmningen/broen Fredensbro på Fredensgade.

En foranalyse af ensretning af den nordlige strækning langs Sortedamssøen fra Østerbrogade til Fredensbro er beskrevet i scenarie 1, og en foranalyse af ensretning af hele strækningen fra Østerbrogade til Dronning Louises Bro er beskrevet i scenarie 2.

Foranalyserne vil uanset scenarie indeholde en trafikanalyse og en byrumsanalyse, der undersøger mulighederne for at udvide det rekreative areal ved Sortedamssøen mod øst ved at inddrage det eksisterende sydgående spor til biltrafik. I den forbindelse undersøges også potentialet og konsekvenserne ved at flytte skrænten ved stien langs søens kant længere væk fra vandkanten, hvilket gør plads til en bredere sti og et potentielt større grønt område. En flytning af skrænten vil dog potentielt også omfatte træerne langs Øster Søgade, der i dag er kategoriseret som ikoniske.

Foranalysen for begge scenarier vil indeholde følgende:

- Registreringer af fysiske forhold, herunder egenartsanalyse, nedsivnings- og vandforhold (regnvand og skybrud), lednings- og geologiske forhold, jordforhold samt vurdering af eksisterende træer og anden bynatur.
- Afdækning af potentialet i at flytte skrænten langs søens kant længere væk fra vandkanten.
- Afklaring af fredningsmæssige forhold og andre planmæssige bindinger.
- Afdækning af konsekvenser for gadebelysningen.
- Afdækning af konsekvenser for biltrafikkens fremkommelighed, bl.a. på Øster Søgade og Øster Farimagsgade, herunder afklaring om evt. ombygning af de to signalanlæg ved Lille Trianglen og Fredensbro samt konsekvenser for bilparkering og fremkommeligheden for cykeltrafikken.
- Vurdering af den optimale færdselsretning for biltrafikkens ensretning, men ud fra den præmis at sporet længst væk fra søerne beholdes til ensrettet færdsel, og det nuværende sydgående spor fjernes.
- Udarbejdelse af løsnings-scenarie for strækningen.
- Udarbejdelse af estimeret tidsplan samt økonomi for løsnings-scenariet.

Begge foranalyser forventes afsluttet i juni 2025, og resultaterne forventes forelagt Teknik- og Miljøudvalget medio 2025 forud for forhandlingerne om Budget 2026.

For begge scenarier gælder, at det først vil være muligt at give et brugbart estimat for omkostningerne ved et kommende anlægsprojekt, når resultaterne af foranalysen foreligger.

Scenarie 1. Foranalyse af ensretning af Øster Søgade ml. Østerbrogade og Fredensbro (1,2 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Den nordlige strækning af Øster Søgade langs Sortedamssøen fra Østerbrogade til Fredensbro er i dag klassificeret som en bydelsgade, der skal sikre afvikling af trafikken inden for den enkelte bydel, men hvor gennemkørende biltrafik søges minimeret. Der kører i dag ca. 4.000 biler om dagen. En ensretning af denne strækning vurderes ikke at give anledning til større trafikale konsekvenser for biltrafikken.

Scenarie 2. Foranalyse af ensretning af hele Øster Søgade til Dronning Louises Bro (1,8 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Scenarie 2 omhandler hele Øster Søgade fra Østerbrogade til Dronning Louises Bro. Den sydlige del af Øster Søgade fra Fredensbro til Dronning Louises Bro er klassificeret som en regional vej med dertilhørende stor andel gennemkørende biltrafik, ca. 24.000 biler om dagen. Det skyldes, at en stor del af den nord-sydgående gennemkørende biltrafik ml. Tagensvej og Lyngbyvej i nord og H.C. Andersens Boulevard i syd kører på denne del af Øster Søgade. Ensretning af denne strækning vil således have større trafikale konsekvenser for biltrafikken, hvilket kan påvirke flere veje i Indre by.

Derfor vil der i foranalysen i scenarie 2 også blive gennemført trafikale beregninger i Compass-trafikmodellen samt krydssimuleringer af trafikken i området ml. søerne, Sølvgade, Nørre Voldgade og H.C. Andersens Boulevard. Gennem krydssimuleringerne undersøges det om ensretningen vil give anledning til trafikale justeringer på andre veje i området for at forbedre fremkommeligheden og trafikikkerheden. Derudover vurderes, hvor langt ensretningen skal forløbe i krydsene ved Dronning Louises Bro, da Frederiksborggade bl.a. er spærret for gennemkørende biltrafik ved Nørreport, og Vendersgade er ombygget til cykelgade.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Scenarie 1. Foranalyse af ensretning af Øster Søgade ml. Østerbrogade og Fredensbro</i>						
- Foranalyse	Anlæg	600	600			1.200
Udgifter i alt, scenarie 1		600	600	0	0	1.200

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Scenarie 2. Foranalyse af ensretning af hele Øster Søgade til Dronning Louises Bro</i>						
- Foranalyse	Anlæg	900	900			1.800
Udgifter i alt, scenarie 2		900	900	0	0	1.800

Klima

CO₂-udledningen ved de endelige projekter kendes ikke, men en indledende vurdering vil være, at udledningen ved scenarie 1 vil være forholdsvis uændret, og at CO₂-udledningen ved scenarie 2 kan forventes at stige fra 0-1.000 tons grundet mulig øget bilkørsel.

Risikovurdering

Der er tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder, Scenarie 1

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	400	400			800	800*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	200			400	400*
Anlægsudgifter i alt			600	600	0	0	1.200	1.200*

Tabel 4. Udgifter på alle styringsområder, Scenarie 2

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	500	500			1.000	1.000*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	400	400			800	800*
Anlægsudgifter i alt			900	900	0	0	1.800	1.800*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest
Adresse	Øster Søgade				

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Ensretningen af den sydlige del af Øster Søgade (samt den nordlige del af Nørre Søgade) indgår som et tiltag til trafiksaneringsplanen for Indre By, der blev udarbejdet i august 2020 for Københavns Kommune (se side 49): [Trafiksaneringsplan for Indre By i København i forbindelse med etablering af Østlig Ringvej, COWI og LYTT 2020](#).

Det er ikke politisk besluttet at realisere trafiksaneringsplanen for Indre By, som led i etableringen af Østlig Ringvej.

TM30 Samarbejde om genbrug af ejerløse cykler på offentligt areal

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder et pilotprojekt vedr. istandsættelse mhp. genbrug af et begrænset antal ejerløse cykler i samarbejde mellem Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF), Socialforvaltningen (SOF) og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF).

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024 om istandsættelse af et begrænset antal ejerløse cykler mhp. genbrug.

Indhold

Dette budgetnotat indeholder et pilotprojekt, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen, Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samarbejder om en løsning, der muliggør istandsættelsen af et begrænset antal ejerløse cykler mhp. genbrug til fordel for borgerrettede initiativer, herunder afklaring om hjemmelsgrundlag.

Hvert år indsamler TMF ca. 15.000 ejerløse cykler fra offentligt areal. Cykler med en anslået værdi på over 500 kr. håndteres af politiet. Cykler med en anslået værdi på under 500 kr. sælger forvaltningen som jernskrot. Teknik- og Miljøforvaltningens erfaring er, at ca. 65 % af de indsamlede cykler (ca. 9.750 cykler) har en anslået værdi på under 500 kr.

En ændring af færdselsloven af 1. januar 2021 har medført nye muligheder for, at Københavns Kommune kan sælge eller bortgive cykler, som er indsamlet på offentligt vejareal.

SOF og BIF har forskellige projekter og indsatser for borgere, hvor opgaver med istandsættelse og genbrug af ejerløse cykler kan indgå som element i det socialfaglige og beskæftigelsesrettede arbejde med borgeren.

Pilotprojekt for samarbejde om istandsættelse af ejerløse cykler på offentligt areal (6,4 mio. kr. i service i perioden 2024-2025)

Der afsættes midler til at gennemføre et pilotprojekt for håndtering og istandsættelse af et begrænset antal cykler til genbrug i relation til projekter og indsatser i SOF og BIF.

Pilotprojektet skal i første omgang endeligt afklare de juridiske rammer for, hvilke muligheder Københavns Kommune har for at istandsætte og anvende ejerløse cykler. TMF, som indsamler cyklerne, skal afklare, hvordan cyklerne kan overdrages til SOF og BIF - bl.a. i relation til bestemmelser i færdselslovens § 123a og hittegodsloven. TMF skal derudover afklare, hvorvidt den gældende aftale mellem Københavns Kommune og

Københavns Politi om håndtering af cykler skal revideres, så den tilpasses færdselslovens § 123a.

SOF og BIF skal lave en endelig afklaring af mulighederne for at istandsætte cyklerne i regi af de social- og beskæftigelsesorienterede projekter og indsatser. Derudover skal SOF lave en juridisk afklaring af, hvad mulighederne er for at anvende cyklerne i socialorienterede projekter og indsatser. Det forventes, at cyklerne kan istandsættes og anvendes i regi af SOF og BIF, men listen over kommunens muligheder for istandsættelse og anvendelse er ikke udtømmende, hvorfor dette skal undersøges nærmere. Det forventes, at pilotprojektet i det første halve år skal afdække de juridiske rammer for overdragelse, istandsættelse og anvendelse af cyklerne.

Når hjemmelsgrundlaget er endeligt afklaret, skal der skabes en administrativ struktur for håndtering af de ejerløse cykler, herunder registrering af stelnummer m.m. samt for processen vedr. istandsættelse og anvendelse af cyklerne. Dette skal ske på tværs af de tre involverede forvaltninger.

I pilotprojektets sidste fase, som håndteres af SOF og BIF, skal der foretages en praktisk istandsættelse af cyklerne. Det er uvist, hvor mange cykler som kan håndteres i regi af SOF og BIF, men det forventes, at der kan drages nytte af allerhøjest 500 cykler om året. I den forbindelse skal en mindre andel af cyklerne udvælges, samtidig med at der skal udvælges nogle specifikke projekter og indsatser i SOF og BIF, hvor istandsættelsen og anvendelsen kan foregå. Ved at istandsætte og anvende en mindre andel af den samlede pulje på allerhøjest 500 cykler, sikres det, at der er et end-to-end-perspektiv, hvor den samlede istandsættelses- og anvendelsesproces reelt kan føres ud i livet.

I BIF vil istandsættelsen af cyklerne ske i regi af nytteindsatsen og organiseres som såkaldte projektpladser. Hensigten er at øge omfanget af nytteopgaver som en konsekvens af *Aftale om en ny arbejdspligt* fra oktober 2023, der skal implementeres fra 1. januar 2025. BIF vurderer, at det vil være nødvendigt at øge værkstedskapaciteten for at kunne håndtere omfanget af cykler, hvorfor der søges midler hertil.

I SOF vil istandsættelsen af cyklerne ske i regi af aktivitets- og samværstilbud på voksenområdet og handicapområdet samt kriminalitetsforebyggende tilbud på ungeområdet. Istansættelsen vil indgå som aktivt element i arbejdet med de udsatte voksne, voksne handicappede og udsatte unge. Såfremt der er hjemmelsgrundlag for at videregive de istandsatte cykler til udsatte borgere i regi af SOF, vil dette også kunne benyttes aktivt i arbejdet med målgrupperne.

Der vurderes behov for særskilt projektledelse og koordinering i både SOF og BIF, hvorfor der søges om særskilte midler til dette. Ligeledes søges midler til de reservedele til istandsættelse af op til 500 cykler om året, som ikke kan findes blandt de indsamlede cykler. I regi af SOF vil der på voksenområdet være behov for at leje lokaler for at etablere et ekstra cykelværksted og ansætte en medarbejder til drift af værkstedet. Dette skyldes, at kapaciteten i cykelværkstedet på Sundholm allerede er fuld. Ved etablering af et cykelværksted mere på Sundholm vil der også være mulighed for at invitere NGO'er, der arbejder med udsatte og brugte cykler, med ind i projektet og evt. lave partnerskaber. Efter pilotprojektet kan det afsøges, om kommunen og NGO'er vil søge fondsmidler til videreførelse og udbygning af projektet. På børne- og handicapområdet kan eksisterende medarbejderressourcer og faciliteter benyttes, da der er kapacitet til at modtage cykler på disse. Det drejer sig om Ny Start Brønshøj-Husum-Vanløse, Københavnerteamet, Idrætsprojektet (Børn- og unge) og Cykelværkstedet på Løvstikkevej (Handicap). Tilbuddene samarbejder også med civilsamfundet, og ved evt. videreførelse/udbygning kan disse evt. også indgå i en ansøgning om fondsmidler.

Pilotprojektet løber forventeligt frem til ultimo 2025, hvorefter indsatsens resultater samt forvaltningernes erfaring med samarbejdet om istandsættelse og anvendelse af cykler evalueres. I evalueringen vil der især være fokus på, hvilke indsatser og projekter der rent juridisk kan håndtere istandsættelsen og anvendelsen samt fokus på omfanget af antal cykler, der kan istandsættes og anvendes. Evalueringen forventes forelagt Teknik- og Miljøudvalget, Socialudvalget samt Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ultimo 2025.

Pilotprojektet kan ikke skaleres. Det forventes dog, at flere indsatser og initiativer kan drage nytte af ejerløse cykler, hvorfor der løbende kan udvikles flere istandsættelsesprojekter eller borgerrettede indsatser.

Initiativet har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
TMF Projektledelse, juridisk bistand og kommunikation	Service	694	790			1.484
SOF Projektledelse, faglig medarbejder, værkstedsleje og reservedele	Service	715	1.225			1.940
BIF Projektledelse, faglig medarbejder og reservedele	Service	1.095	1.875			2.970
Udgifter i alt		2.504	3.890	0	0	6.394

Klima

Pilotprojektet forventes at give en CO₂-besparelse på 9 ton per år ved fuld indfasning, hvor 500 cykler, der tidligere er endt som skrot, i stedet istandsættes og anvendes i kommunen.

Tabel 2 - Oversigt over skønnede CO₂e-effekter af budgetnotatet

Ton CO ₂ e	Årlig reduktion ved fuld indfasning	Pris pr. reduceret ton CO ₂ e (kr. pr. ton CO ₂ e)
Initiativ 1	9 ton CO ₂ e	710.000 kr.
I alt	9 ton CO ₂ e	710.000 kr.

Note: Pris pr. reduceret ton CO₂e medregner alene de budgetøkonomiske omkostninger ved tiltaget. Tiltaget kan have afledte omkostninger for fx borgere eller erhverv, som ikke er medregnet i prisen pr. reduceret ton CO₂e.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet ikke vurderes at være kompliceret, såfremt det vurderes, at Københavns Kommune har muligheder for at istandsætte og anvende cykler med henblik på genbrug i regi af kommunens projekter og indsatser.

Bevillingstekniske oplysninger

Table 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Serviceudgifter</i>							
TMF - Projektledelse, udvikling, implementering, evaluering	TMU	1000 - Ordinær drift	402	690			1.092
TMF - Kommunikation, juridisk bistand mv.	TMU	1000 - Ordinær drift	292				292
TMF - Kommunikation	TMU	1000 - Ordinær drift		100			100
SOF - reservedele	SUD	3000 - Børnefamilier med særlige behov	24	42			66
SOF - reservedele	SUD	3210 - Udsatte voksne	24	42			66
SOF - reservedele	SUD	3220 - Borgere med handicap	24	42			66
SOF - projektledelse	SUD	3000 - Børnefamilier med særlige behov	88	150			238
SOF - husleje til værksted	SUD	3210 - Udsatte voksne	175	300			475
SOF - medarbejder til værksted	SUD	3210 - Udsatte voksne	379	650			1.029
BIF - projektledelse	BIU	35.10- Beskæftigelses indsats	88	150			238
BIF - medarbejdere	BIU	35.10- Beskæftigelses indsats	759	1.300			2.059
BIF - værksted	BIU	35.10- Beskæftigelses indsats	175	300			475
BIF - reservedele	BIU	35.10- Beskæftigelses indsats	73	125			198
Serviceudgifter i alt			2.504	3.890	0	0	6.394

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet:					

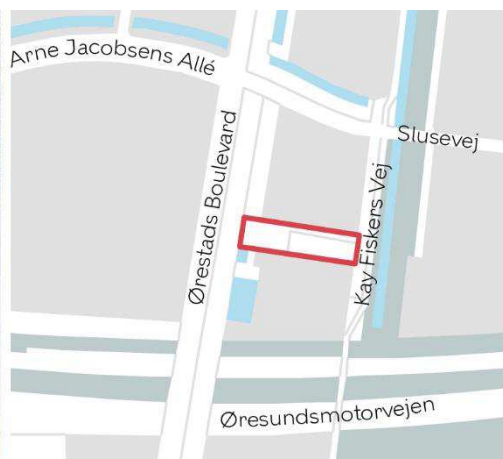
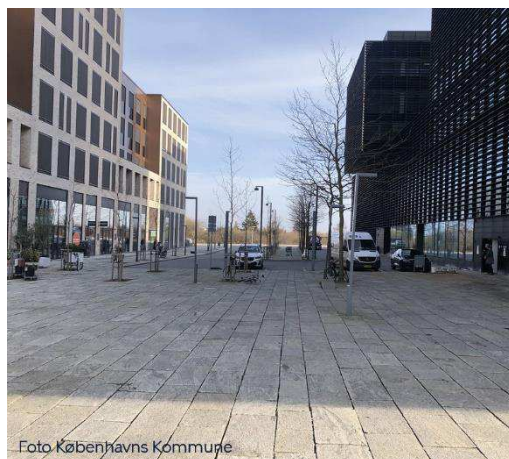
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM31 Omdannelse af Kay Fiskers Plads til et brugbart byrum

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en omdannelse af Kay Fiskers Plads til et brugbart byrum.

Baggrund

Der er til forhandlingerne om Overførelssagen 2023-2024 blevet bestilt et budgetnotat på en omdannelse af Kay Fiskers Plads til et brugbart byrum.

Indhold

Kay Fiskers Plads ligger på Amager mellem Ørestads Boulevard og Kay Fiskers Vej. Pladsen er ca. 3.600 m² og er placeret mellem metrobanen og to store erhvervsbygninger. Pladsen består af en vendeplads for busser med to busstoppesteder, otte korttidsparkeringspladser og to elbil-p-pladser. Området er belagt med asfalt på kørebanen og burdurfliser af granit på pladsen. Der er 34 enkeltstående træer og et par opholdsmuligheder fordelt på arealet. Grundet pladsens placering er den meget vindblæst.

Projektet indeholder:

- Undersøgelse af planmæssige bindinger.
- Registrering af fysiske forhold, herunder egenartsanalyse, vandforhold, (regnvand og skybrud), jordforhold, ledningsforhold og geologiske forhold samt vurdering af eksisterende træer og anden bynatur samt opholdsmuligheder.
- Undersøgelse af mulige løsninger for at skærme for vinden på pladsen indenfor den afsatte økonomiske og tidsmæssige ramme.
- Inddragelse af Amager Vest Lokaludvalg og andre relevante interessenter.
- Forelæggelse af mulige løsninger til politisk behandling.
- Anlæg af bedst mulige løsning.

Anlægsprojektet har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Forventeligt foreligges resultaterne af forprojektet til politisk behandling i Teknik- og Miljøudvalget i september 2025.

Der skal som følge af anlægsprojektet afsættes varige midler til drift og vedligehold af støjskærm og andre byrumselementer.

Projektet forventes ibrugtaget i marts 2027.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
Omdannelse af Kay Fiskers Plads	Anlæg	500	350	2.450	1.700		5.000
Afledt drift og vedligehold	Service			60	180	200	440
Udgifter i alt		500	350	2.510	1.880	200	5.440

Klima

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(ton CO ₂ e Minimum - Maksimum)
Etablering af nye elementer til Kay Fiskers Plads.	Kun for byggeri	Kun for byggeri	4- 10

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Anlægsprojektet vil kunne tilpasses det bevilgede beløb, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	2028	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>									
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	300	150	100	100		650	450*
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg			2.200	1.500		3.700	
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	200	150	100		650	400*
Anlægsudgifter i alt			500	350	2.450	1.700	0	5.000	850*
<i>Afledte serviceudgifter</i>									
- Afledt drift og vedligehold	TMU	1000 - Ordinær drift			60	180	200	440	
Afledte serviceudgifter i alt			0	0	60	180	200	440	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	X	
Adresse/lokalitet: Kay Fiskers Plads						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM32 Naturværksted og bemandet legeplads v. EnergiCenter Voldparken

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en foranalyse af et naturværksted og en bemandet legeplads ved EnergiCenter Voldparken.

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om et naturværksted og en bemandet legeplads ved EnergiCenter Voldparken til Overførselssagen 2023-2024. Budgetnotatet blev også fremlagt til Budget 2024 på grund af et budgetønske fra Brønshøj-Husum Lokaludvalg.

I henhold til lokalplanen for EnergiCenter Voldparken er det vest for hovedbygningen muligt at opføre byggeri til en bemandet legeplads med naturværksteder og indtænke de grønne ubebyggede arealer til rekreative formål. Arealet er på ca. 4.000 m² og er i dag en blanding af grønne initiativer, midlertidig tandlægeklinik, stier, nedslidte legeelementer og grus.

Indhold

Med en bemandet legeplads med naturværksteder bringes københavnere tættere på naturen, og det vil være muligt at skabe rolige, sjove og lærerige naturoplevelser. Arealet, hvor legepladsen etableres, ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Etablering af legepladsen vil derfor forventeligt forudsætte, at der søges om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

EnergiCenter Voldparken etablerer desuden en multibane ved siden af arealet, der kan indtænkes i legepladsens pædagogiske aktiviteter. Ved Volden har non-profitorganisationen Game fået midler til at etablere tre pavilloner til gadeidræt for de lidt større børn og unge. Aktører som Idrætsprojektet, teatergrupper og de boligsociale helhedsplaner holder desuden til i EnergiCenter Voldparken. De er alle oplagte samarbejdspartnere, og den bemandede legeplads kan agere som den samlende faktor, der kan skabe de synergier, der understøtter et oplevelsesrigt miljø for børn og unge. Foranalysen skal undersøge mulighederne for fremtidige synergier og samarbejder.

Arealet er ejet af Københavns Ejendomme. Foranalysen skal afdække mulighederne for, at der kan indgås en areallejftale mellem Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen.

Foranalyse om jordbundsforholdene og den konkrete udformning af legepladsen (0,8 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Forvaltningen har et lavt vidensniveau om jordbundsforholdene og den konkrete udformning af selve naturværkstedet og den bemandede legeplads, hvilket erfaringsmæssigt kan føre til merudgifter. Derfor er det forvaltningens faglige vurdering, at anlægsprojektet bør indledes med en foranalyse, der vil undersøge muligheden for de indendørs og udendørs faciliteter som dyrefolde, formidlingsfaciliteter, opholdszoner og pædagogiske aktiviteter.

Foranalysen vil tage udgangspunkt i, at eksisterende træer kan bevares, og at den oprensning af jorden, der kræves, når der skal etableres en legeplads, vil tage højde for arealets træer. Foranalysen vil undersøge mulighederne for plantning af frugttræer, bærbuske og andet grønt.

Foranalysen vil indeholde:

- Registreringer af fysiske forhold, herunder egenartsanalyse, vandhold (regnvand og skybrud), jordforhold, lednings- og geologiske forhold samt vurdering af eksisterende træer og anden bynatur samt opholdsmuligheder.
- Undersøgelse af mulighederne for indgåelse af areallejeaftale med Økonomiforvaltningen.
- Inddragelse af Brønshøj Husum Lokaludvalg, lokale borgere, foreninger, institutioner, skoler og andre relevante interessenter.
- Undersøgelse af mulige fremtidige synergier og samarbejder med andre aktører i området.
- Udarbejdelse af løsningsscenarier for etablering af en bemanded legeplads.
- Udarbejdelse af estimeret tidsplan samt anlægs- og driftsøkonomi for løsningsscenarierne.

Foranalysen vil give forvaltningen mulighed for at inddrage de lokale aktører og dermed bedre muligheder for at imødekomme Lokaludvalgets ønsker.

Foranalysen forventes afsluttet i juni 2025 og forelagt Teknik- og Miljøudvalget medio 2025 med henblik på, at forslag til den konkrete udformning af selve anlægget kan indgå i kommende budgetforhandlinger.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
- Foranalyse	Anlæg	400	400			800
Udgifter i alt		400	400	0	0	800

Risikovurdering

Der er tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg. Der er risiko for, at de nødvendige dispensationer og godkendelser til etablering af et naturværksted og bemanded legeplads ikke opnås.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Udførsel	TMU	2000 - Ordinær anlæg	250	250			500	500*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	150	150			300	300*
Anlægsudgifter i alt			400	400	0	0	800	800*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	x Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet: EnergiCenter Voldparken					

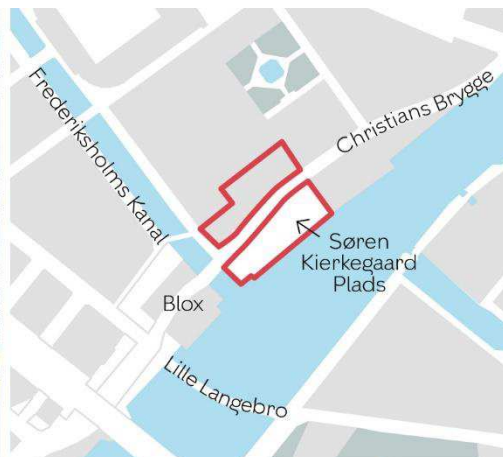
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM33 Omdannelse af Søren Kierkegaards plads til et grønt byrum - foranalyse

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en foranalyse af en omdannelse af Søren Kierkegaards Plads til et grønt byrum.

Baggrund

Der er til forhandlingerne om Overførelssagen 2023-2024 bestilt et budgetnotat om en foranalyse af en omdannelse af Søren Kierkegaards Plads til et grønt byrum.

Indhold

Søren Kirkegaards Plads ligger i Indre By mellem Det Kongelige Bibliotek, Krigsmuseet, Christian IV Bryghus og BLOX. Pladsen er ca. 10.000 m² og deles i to arealer af vejen Christians Brygge, der løber gennem pladsen. Det sydlige areal mod havnefronten er ejet af Det Kongelige Bibliotek, og det nordlige areal er ejet af Slots- og Kulturstyrelsen. På arealet er der i dag 22 træer, der alle er placeret i pladsens nordlige hjørne, mens resten af arealet er belagt med granit, asfalt og skærver. Grundejerne har tilkendegivet, at de er interesseret i at indgå i et samarbejde med Københavns Kommune om en permanent omdannelse af pladsen til et grønt byrum.

Formålet med foranalysen er at afdække, hvilke elementer der skal indgå i et grønt byrum på arealet, så der kan ske en vurdering af, hvilke elementer af et fremtidigt anlægsprojekt, som Københavns Kommune kan yde støtte til. Da Søren Kierkegaards Plads er et areal ejet af staten og dermed et tredjemandsareal, dvs. ikke kommunalt ejet areal, kan kommunen ikke indenfor kommunalfuldmagten anvende midler til at anlægge et grønt byrum. Derfor skal foranalysen klarlægge, hvilke elementer et kommende byrum skal indeholde, og derefter skal kommunen foretage en juridisk vurdering af, hvordan og i hvilket omfang Københavns Kommune kan yde støtte indenfor kommunalfuldmagtsreglerne. Det vil således ikke være kommunen, der anlægges, men kommunen kan muligvis yde støtte til anlæg og/eller drift af enkelte dele.

Foranalysen skal udarbejdes i samarbejde med grundejerne med henblik på, at der udarbejdes et fælles grundlag for det videre arbejde med at omdanne Søren Kirkegårds Plads.

Foranalysen vil indeholde:

- Afklaring af juridiske forhold for et fremtidigt anlægsprojekt i samarbejde med grundejerne (Slots- og Kulturstyrelsen og Det Kongelige Bibliotek), herunder grundejernes interesse i en fremtidig omdannelse af arealet til et grønt byrum

- Afklaring af fremtidig organisering af projektet, herunder afklaring af fremtidigt ejerskab og drift
- Deltagelse i afklaring af mulige finansieringsmodeller, herunder fondsfinansiering for både fremtidigt anlæg og drift i samarbejde med grundejere
- Afklaring af fredningsmæssige forhold og andre planmæssige bindinger, herunder Museumsloven, Kommuneplan 2019, Lokalplan mv.
- Registreringer af fysiske forhold herunder egenartsanalyse, lednings- og geologiske forhold, jordforhold samt vurdering af eksisterende træer og anden bynatur
- Inddragelse af grundejere, lokaludvalg, naboer, omkringliggende institutioner og andre interessenter
- Udarbejdelse af et visionsoplæg og oplæg til fremtidig programmering af det nye grønne byrum inkl. anlægsoverslag og fremtidig drift af arealet
- Juridisk vurdering af hvilke elementer i et kommende grønt byrum som Københavns Kommune vil kunne yde støtte til
- Udarbejdelse af en plan for den videre proces

Foranalysen skal samtænkes med visionerne for Kulturkvarteret og koordineres med øvrige planer og projekter i området, herunder med igangværende og fremtidige arbejder med klimatilpasnings- og skybrudssikring af Slotsholmen samt håndtering af afkoblet hverdagsregn og stormflodssikring.

Foranalysen forventes færdig juni 2025. Foranalysens resultater forelægges Teknik- og Miljøudvalget forventeligt august 2025 forud for forhandlingerne om Budget 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
- Foranalyse	Anlæg	525	500			1.025
Foranalyse i alt		525	500	0	0	1.025

Risikovurdering

Der er tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	300	300			600	600*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000- Ordinær anlæg	225	200			425	425*
Anlægsudgifter i alt			525	500	0	0	1.025	1.025*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet: Søren Kirkegårds Plads						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	X	

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM35 Begrønning og byrumsinventar på Kornblomstvej i synergi med skybrudsprojekt

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet omfatter to initiativer, der tilsammen har fokus på at styrke lokalgaderne i det udsatte byområde omkring Kornblomstvej ved at etablere flere træer og mere beplantning, tryghedsskabende belysning og flere muligheder for ophold.

Budgetnotatet indeholder flere initiativer, hvorfor den endelige beslutning og økonomien herpå afhænger af den politiske prioritering.

- Initiativ 1. Gadetræer og begrønning
- Initiativ 2. Opholdsmuligheder og tryghedsskabende belysning

Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat til Overførselssagen 2023-2024 på byrumstiltag, som kan etableres i synergi til skybruds- og klimatilpasningsprojektet på Kornblomstvej m.fl. (AM28 Kornblomstvej, BR 2. februar 2023). Skybruds- og klimatilpasningsprojektet anlægges som et medfinansieringsprojekt omfattet af overgangsordningen, hvilket betyder, at projektet skal have påbegyndt selve anlægsarbejdet inden 1. januar 2027, hvis det skal finansieres af HOFOR's takster.

Det er ved Overførselssagen 2023-2024 sidste chance for at nå at afsætte midler til skattefinansierede byrumstiltag, der kan etableres i synergi med skybruds- og klimatilpasningsprojektet. Projektet fremgik også i budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2024 (TM043), men fik ikke bevilget midler i aftalen.

Indhold

Projektområdet ligger i et udsat byområde, og der er truffet beslutning om opstart af områdefornyelsen 'Sønderbro' (BR 3.jun 2021), som løber fra 2024-2029. Områdefornyelsens kommende kvarterplan er under udarbejdelse bl.a. på baggrund af en tidlig borgerinddragelse, hvori der efterlyses flere grønne åndehuller i kvarteret. Anlægsprojektet forventes at understøtte områdefornyelsens kommende arbejde og kvarterplanens målsætninger.

Byrumstiltag vil give mulighed for, at skybruds- og klimatilpasningsprojektet kan skabe en helhedsorienteret løsning med forbedret tryghed, større biodiversitet og mulighed for

ophold. Tilkøbet kan indarbejdes i skybruds- og klimatilpasningsprojektet, dog med en forlængelse af anlægsperioden på en måned.

Potentialet i projektet ift. disponering af et samlet skybruds-, klimatilpasnings- og byrumsprojekt kan sammenlignes med fx klimasikring af Bryggervangen på Østerbro.

Budgetnotatet indeholder to initiativer, som udvikles i synergi med skybruds- og klimatilpasningsprojektet.

Initiativ 1. Gadetræer og begrønning (3,8 mio. kr. i anlæg i 2024-2028)

Initiativet omfatter midler til gadetræer, yderligere begrønning af gaderne og vejbede. Træerne etableres i forbindelse med udvidede fortovsarealer på gadehjørner i projektområdet og i forlængelse af vejbede og vil supplere eksisterende træer i området.

Træerne vil styrke det lokale mikroklima og øge fordampning og dermed medvirke til at mindske varmø-effekten lokalt. Beplantningen og træerne vil skabe sammenhængende grønne gaderum, der understøtter indsatsen "fra gråt til grønt".

Konsekvenser for træer, initiativ 1

Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Træer, der fældes (forventet)	Nye træer, der plantes	Træer i projektområdet efter anlægsprojekt
24	0	10	34

Det gælder for begge initiativer, at der ikke fældes træer, og der er ingen konsekvenser for antallet af bil- eller cykelparkeringspladser.

Initiativ 2. Opholdsmuligheder og tryghedsskabende belysning (1,0 mio. kr. i anlæg i 2024-2028)

Initiativet omfatter midler til byrumsinventar som belysning, 4 stk. Københavnerbænke og andet inventar, som skaber aktivitet, f.eks. balance leg og siddekanter til ophold. Initiativet vil være med til at styrke bylivet med flere opholdsmuligheder samt bedre belysning med henblik på, at området fremstår mere trygt at færdes i for både gående og cyklister.

For begge initiativer gælder, at de følger skybruds- og klimatilpasningsprojektets tidsplan, og at Teknik- og Miljøudvalget forventeligt forelægges indstilling om det samlede skybruds- og byrumsprojektforslag samt frigivelse af de resterende anlægsmidler i slutningen af 2025.

Initiativerne forventes ibrugtaget i april 2028.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	I alt
<i>Initiativ 1. Gadetræer og begrønning</i>							
- Anlæg af gadetræer og begrønning	Anlæg	200	400	300	2.050	800	3.750
- Afledt drift og vedligehold	Service				164	328	492
Initiativ 1 i alt		200	400	300	2.214	1.128	4.242
<i>Initiativ 2. Opholdsmuligheder og tryghedsskabende belysning</i>							
- Anlæg af belysning og bænke	Anlæg	50	75	125	350	400	1.000

- Afledt drift og vedligehold	Service					50	50
Initiativ 2 i alt		50	75	125	350	450	1.050
Udgifter i alt		250	475	425	2.564	1.578	5.292

Klima

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(ton CO ₂ e Minimum - maksimum)
Anlæg af byrumstiltag og begrøning	-	-	1,4 - 6,4

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at initiativerne er relativt ukomplicerede, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg.

Initiativerne anlægges i sammenhæng med skybrudsprojektet, og eventuelle ændringer i tidsplanen for skybrudsprojektet vil derfor påvirke tidsplanerne for initiativerne.

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	2028	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>									
- Projektering, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	100	250	200	50	25	625	550*
- Udførsel, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg				1.925	700	2.625	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	100	150	100	75	75	500	350*

- Projektering, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	25	50	75	25	25	200	150*
- Udførelse, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg				350	300	650	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	25	25	50	25	25	150	100*
Anlægsudgifter i alt			250	475	425	2.450	1.150	4.750	1.150*
<i>Afledte serviceudgifter</i>									
Vedligehold og afledt drift, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift				164	328	492	
Vedligehold og afledt drift, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift					50	50	
Afledte serviceudgifter i alt			0	0	0	164	378	542	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	X
Adresse/lokaliitet: Kornblomstvej, Øselsgade, Byglandsgade og Lerfosgade					

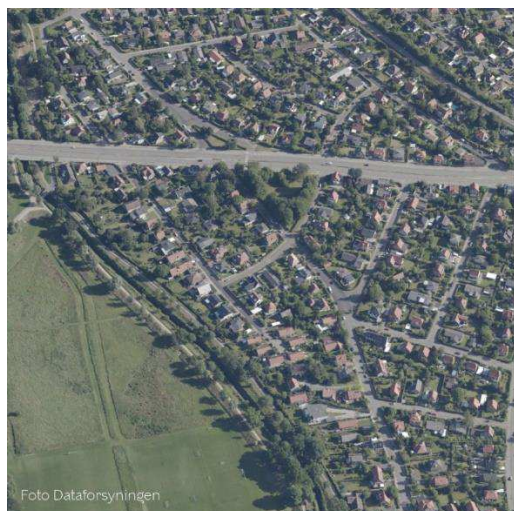
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til byrumstilkøb til skybrudsprojektet. Initiativet planlægges anlagt i synergi med skybrudsprojektet Kornblomstvej (AM28), som blev igangsat med Projektpakke 2023 for skybrudsprojekter (BR 2. februar 2023) med en bevilling på 34,5 mio. kr.

TM37 Trafiksikkerhed og begrønning på Jyllingevej

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder tre initiativer for at forbedre trafiksikkerheden og begrønne Jyllingevej.

Budgetnotatet indeholder flere initiativer, hvorfor den endelige beslutning og økonomien herpå afhænger af den politiske prioritering.

- Initiativ 1. Opgradering og begrønning af igangværende trafiksikkerhedsprojekt på Jyllingevej mellem Rødovre Kommune og Jyllingevej St.
- Initiativ 2. Udvidelse af strækningen for trafiksikkerhedsprojektet og begrønning fra Jyllingevej St. til Ålekistevej
- Initiativ 3. Foranalyse for at sikre øget trafiksikkerhed, tryghed samt en begrønning mellem Ålekistevej og Slotsherrensvej

Initiativ 2 forudsætter, at initiativ 1 vedtages, da det er nødvendigt for at opnå en ensartet strækning.

Baggrund

Der er blevet bestilt budgetnotat til Overførselssagen 2023-2024 på trafiksikkerhed og begrønning på Jyllingevej.

I Budget 2023 (TM119 scenarie 1) blev der bevilget midler til en sænkning af hastighedsgrænsen på Jyllingevej mellem kommunegrænsen mod Rødovre Kommune og Jyllingevej Station.

Indhold

I 2023 har Teknik- og Miljøforvaltningen nedsat hastigheden på Jyllingevej fra 60 km/t til 50 km/t, så der sikres en sammenhængende hastighed på hele Jyllingevej. Tiltaget er led i trafiksikkerhedsprojektet for Jyllingevej på strækningen mellem kommunegrænsen med Rødovre Kommune mod vest og Jyllingevej Station, som blev vedtaget med Budget 2023. Her blev det vedtaget at nedsætte hastigheden ved hjælp af hvid afmærkning, spærreflader, parkering og enkelte midter- og sideheller.

Dette budgetnotat består af tre initiativer. Initiativ 1 er en opgradering og en begrønning af det igangværende trafiksikkerhedsprojekt på Jyllingevej mellem kommunegrænsen og Jyllingevej Station, så det ligner resten af strækningen på Rødovre-siden. Initiativ 2 er en

udvidelse af strækningen for trafiksikkerhedsprojektet fra Jyllingevej Station til Ålekistevej. Initiativ 3 er en foranalyse for Jyllingevej mellem Ålekistevej og Slotsherrensvej, som kræver en nærmere undersøgelse, idet vejens karakter er anderledes end resten af strækningen.

Hvis et eller flere initiativer vedtages, bliver det koordineret med det eksisterende trafiksikkerhedsprojekt på Jyllingevej. Det eksisterende projekt på Jyllingevej forventes ibrugtaget oktober 2025. En vedtagelse af et eller flere anlægsprojekter i dette budgetnotat (initiativ 1 og 2) vil medføre, at der fortsat vil være anlægsarbejde på Jyllingevej frem til 2028.

Initiativ 1. Opgradering og begrønning af igangværende trafiksikkerhedsprojekt på Jyllingevej mellem Rødovre Kommune og Jyllingevej St. (17,4 mio. kr. i anlæg i 2024-2028)

Initiativet omfatter strækningen Jyllingevej mellem kommunegrænsen mod vest og Jyllingevej Station.

Initiativ 1 indebærer større fysiske tiltag, herunder begrønning, udvidelse af midterrabbatter og etablering af sideheller til bl.a. fodgængerkrydsning m.m., som i endnu højre grad vil sikre overholdelse af hastighedsgrænsen. For at nedsætte hastigheden er det nødvendigt at indsnævre kørebanerne, da kørebanerne i dag er for brede til en hastighedsgrænse på 50 km/t, jf. Vejdirektoratets vejregler. Kørebanearealet på de fire spor på Jyllingevej er i dag samlet mellem 17-19 meter bredt. For at sænke hastigheden til 50 km/t indsnævres hver kørebane til 3,25 meter, hvorved midterrabbatten udvides, og der etableres sideheller på vejstrækningen. Ifm. dette er det muligt at plante træer og lave begrønning.

Rødovre Kommune har netop afsluttet et tilsvarende større anlægsprojekt på Jyllingevej op til kommunegrænsen, og en begrønning og fysiske tiltag vil dermed sikre en klar sammenhæng på hele Jyllingevej.

Med de foreslåede ændringer i initiativ 1 forventes det, at vejen ligeledes vil kunne være forberedt til en hastighedsgrænse på 40 km/t. En hastighedsgrænse på 40 km/t bør dog ikke besluttes uden en koordineret ændring af øvrige regionale veje i området, herunder Slotsherrensvej og Roskildevej. Det er desuden usikkert, hvorvidt politiet vil give tilladelse til en hastighedsgrænse på 40 km/t på denne strækning. Dette vil blive afklaret i forbindelse med projekteringen.

Forvaltningen erfarer, at der er ringe muligheder for U-vendinger på Jyllingevej. Noget som medfører omvejskørsel og mere CO₂-udledning. Derfor er der afsat midler i dette initiativ for at forbedre muligheden for trafiksikre U-vendinger mindst ét sted i initiativ 1 – fx ved at åbne den grønne helle på Jyllingevej og tilpasse sidevejstilslutningerne.

I den nye og bredere grønne midterrabat og i sidehellerne kan der forventeligt plantes op til 20 træer, hvilket vil have en indirekte reducerende effekt på bilernes hastighed. Antallet af træer, der kan plantes, afhænger dog af, om der er ledninger i jorden. I den videre projektering fastlægges antal og placering af træer.

Konsekvenser for træer

Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Forventet antal træer, der fældes	Forventet antal nye træer, der plantes	Forventet antal træer i projektområdet efter anlægsprojekt
0	0	Op til 20	Op til 20

Initiativ 1 har ikke konsekvenser for antallet af cykel- eller bilparkeringspladser. I det igangværende projekt på Jyllingevej, som initiativ 1 supplerer, er det vedtaget at etablere 30 parkeringspladser.

Initiativet vil skulle koordineres med forvaltningens renovering af Jyllingevej, hvor asfaltbelægningen skal renoveres mellem kommunegrænsen og Ålekistevej. Forvaltningen vil inddrage Vanløse Lokaludvalg ifm. udarbejdelsen af løsningen med henblik på at aftale den bedste udformning af gaden med fokus på æstetik, parkering, trafiksikkerhed, adgang til og fra sideveje m.m.

Såfremt alene initiativ 1 vedtages, forelægges Teknik- og Miljøudvalget forventeligt indstilling om projektforslag og frigivelse af de resterende anlægsmidler i 2. kvartal 2025.

Initiativ 1 forventes ibrugtaget i oktober 2028.

Initiativ 2. Udvidelse af strækningen for trafiksikkerhedsprojektet og begrønning fra Jyllingevej St. til Ålekistevej (6,2 mio. kr. i anlæg i 2024-2028)

Initiativet omfatter strækningen Jyllingevej mellem Jyllingevej Station og Ålekistevej og på nær indsatsen ift. U-vending, så omfatter dette initiativ samme indsatser som under initiativ 1.

I den nye, bredere, grønne midterrabat og i sidehellerne kan der forventeligt plantes op til otte træer, hvilket vil have en indirekte reducerende effekt på bilernes hastighed. Antallet af træer, der kan plantes, afhænger dog af, om der er ledninger i jorden. I den videre projektering fastlægges antal og placering af træer.

Konsekvenser for træer

Træer i projektområdet før anlægsprojekt	Forventet antal træer, der fældes	Forventet antal nye træer, der plantes	Forventet antal træer i projektområdet efter anlægsprojekt
0	0	Op til 8	Op til 8

Initiativ 2 har ikke konsekvenser for antallet af cykel- eller bilparkeringspladser.

Initiativet skal koordineres med forvaltningens renovering af Jyllingevej, hvor asfaltbelægningen skal renoveres mellem kommunegrænsen og Ålekistevej.

Forvaltningen vil inddrage Vanløse Lokaludvalg ifm. udarbejdelsen af løsningen med henblik på at aftale den bedste udformning af gaden med fokus på æstetik, parkering, adgang til og fra sideveje m.m.

Initiativ 2 forudsætter, at initiativ 1 vedtages, da det er nødvendigt for at opnå en ensartet strækning og ensartede hastighedsnedsættelseeffekter.

Teknik- og Miljøudvalget forelægges forventeligt indstilling om projektforslag og frigivelse af de resterende anlægsmidler for både initiativ 1 og 2 i 2. kvartal 2025.

Initiativ 2 forventes ibrugtaget i oktober 2028, sammen med initiativ 1.

Initiativ 3. Foranalyse for at sikre øget trafiksikkerhed, tryghed samt en begrønning mellem Ålekistevej og Slotsherrensvej (1,5 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Initiativet omfatter en foranalyse af strækningen Jyllingevej mellem krydset Jyllingevej/Ålekistevej og krydset Jyllingevej/Slotsherrensvej/Sallingvej/Bellahøjvej, hvor Adventskirken ligger. Foranalysen skal afklare, hvordan trafiksikkerhed og trygheden kan forbedres på den sidste del af Jyllingevej mellem Ålekistevej og Slotsherrensvej.

Samtidig skal mulighederne for begrønning af strækningen undersøges. Foranalysen skal endvidere belyse mulighederne for ombygning og evt. nedbygning af krydset Slotsherrensvej/Bellahøjvej/Jyllingevej/ Sallingvej.

Foranalysen skal udpege, hvilke tiltag til trafiksikkerhed og tryghed, der kan gennemføres, og derudover skal den afdække konsekvenserne for brandredning, træer og parkering mv.

En af udfordringerne ved strækningen er, at der i dag er etableret længdeparkering på hele strækningen på selve cykelstierne, men hvor parkering ikke er tilladt i myldretiden, hvilket gør cykelstierne meget smalle og utrygge. Denne udfordring kan derudover medføre risiko for ulykker samt blokering af cykelstierne pga. biler, som holder udenfor afmærkningen. En evt. udvidelse af cykelstierne og de tilhørende konsekvenser for øvrig trafik og busfremkommelighed skal også afklares i denne foranalyse.

Foranalysen vil endvidere omfatte en borgerinddragelse, hvor både Vanløse Lokaludvalg og borgere vil blive inddraget. Initiativ 3 skal koordineres med klimatilpasnings- og skybrudsprojekter langs Jyllingevej på Ålekistevej (KV14), Tryggevældevej/Vanløse Skaterpark (KV43) og Bellahøjvej (KV44) (BR den 21. september 2023) og skybrudsprojekt på Sallingvej (KV53) samt eventuelle byrums- og genopretningsmidler, der måtte bevilges ifm. Overførselssagen 2023-2024 pba. budgetnotatet TM34 Begrønning på Sallingvej i synergi med skybrudsprojekt.

Foranalysen forventes færdig juni 2025. Resultaterne af foranalysen forventes forelagt Teknik- og Miljøudvalget i 2. kvartal 2025 forud for forhandlingerne om Budget 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	2029	I alt
<i>Initiativ 1. Opgradering og begrønning af igangværende trafiksikkerhedsprojekt på Jyllingevej mellem Rødovre Kommune og Jyllingevej St.</i>								
- Anlæg	Anlæg	1.070	880	11.560	3.280	560		17.350
- Afledt drift og vedligehold	Service				17	33	33	83
Udgifter i alt, initiativ 1		1.070	880	11.560	3.297	593	33	17.433
<i>Initiativ 2. Udvidelse af strækningen for trafiksikkerhedsprojektet og begrønning fra Jyllingevej St. til Ålekistevej</i>								
- Anlæg	Anlæg	360	330	2.190	3.220	90		6.190
- Afledt drift og vedligehold	Service				13	26	26	65
Udgifter i alt, initiativ 2		360	330	2.190	3.233	116	26	6.255
<i>Initiativ 3. Foranalyse for at sikre øget trafiksikkerhed, tryghed samt en begrønning mellem Ålekistevej og Slotsherrensvej</i>								
- Anlæg (Foranalyse)	Anlæg	800	700					1.500
Udgifter i alt, initiativ 3		800	700	0	0	0	0	1.500
Udgifter i alt		2.230	1.910	13.750	6.530	709	59	25.188

Klima

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(ton CO ₂ e)
Anlæg af initiativ 1	-	-	195
Anlæg af initiativ 2	-	-	61
I alt initiativ 1+2	-	-	256

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet (initiativ 1 og 2) er meget kompliceret, og der er derfor afsat 15 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg. Dette skyldes trafikmængden på Jyllingevej, som kan have en betydning på anlægget. Yderligere kan ledninger og jordbundsforhold m.m. fordyre projektet, hvis disse skal omlægges for at kunne plante træer.

Der er ikke afsat risikotillæg til initiativ 3, da der er tale om en foranalyse.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	2028	2029	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>										
- Projektering, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	610	510	140	280	270		1.810	1.120*
- Udførsel, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg			10.840	2.710			13.550	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 1	TMU	2000 - Ordinær anlæg	460	370	580	290	290		1.990	830*
- Projektering, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	210	220	30	70	70		600	430*
- Udførsel, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg			1.980	2.970			4.950	
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 2	TMU	2000 - Ordinær anlæg	150	110	180	180	20		640	260*

- Projektering, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg	500	500					1.000	1.000*
- Udgifter til bygherreorganisation, initiativ 3	TMU	2000 - Ordinær anlæg	300	200					500	500*
Anlægsudgifter i alt			2.230	1.910	13.750	6.500	650	0	25.040	4.140*
<i>Serviceudgifter</i>										
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 1	TMU	1000 - Ordinær drift				17	33	33	83	
- Vedligehold og afledt drift, initiativ 2	TMU	1000 - Ordinær drift				13	26	26	65	
Afledte serviceudgifter i alt			0	0	0	30	59	59	148	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	X	Amager Vest	
Adresse/lokalitet: Jyllingevej (specifikt: Jyllingevej mellem kommunegrænsen og Jyllingevej Station, Jyllingevej Station til Ålekistevej og Jyllingevej mellem Ålekistevej og Slotsherrensvej).						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ved Budget 2023 afsat 4,0 mio. kr. til at forbedre trafiksikkerheden på Jyllingevej mellem kommunegrænsen og Jyllingevej Station, jf. Bilag 1.

(1.000 kr., løbende p/l)	2023	2024	2025	2026
Budget 2023	770	3.220	5	5
Afsatte midler i alt	770	3.220	5	5

TM38 Flere ladcykelparkeringspladser på vejareal

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Dette budgetnotat omfatter opsætning af 100 ladcykelparkeringspladser på 25 bilparkeringspladser.

Baggrund

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024 bestilt et budgetnotat om opsætning af ladcykelparkeringspladser på vejareal.

Indhold

Med dette initiativ omdannes 25 bilparkeringspladser i gul og blå betalingsparkeringszone til 100 ladcykelparkeringspladser på Østerbro, Vesterbro og Nørrebro.

Teknik- og Miljøforvaltningens erfaringer med ladcykelparkering på bilparkeringspladser viser, at der på en almindelig parkeringsplads (5 m x 2,2 m) kan etableres to ladcykelstativer med mulighed for fastlåsning og plads til fire ladcykler i alt.

Data fra den bydækkende cykelparkeringstælling i 2017 indgår som en del af udpegningen af, hvor der kan etableres ladcykelparkeringspladser.

Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal pladser i projektområdet før projekt	Zone	Forventet antal pladser, der nedlægges	Forventet antal erstatningsparkeringspladser
Ukendt	Blå og Gul betalingszone	25	0

Der kan bestilles budgetnotat, såfremt der ønskes erstatningsparkeringspladser.

Projektet har ikke konsekvenser for antallet af træer.

Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter, der skal dække øget renhold omkring de nye cykelstativer. Projektet forventes ibrugtaget i oktober 2025.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Omdannelse af 25 bilparkeringspladser til 100 ladcykelparkeringspladser</i>						
- Anlæg	Anlæg	355	925			1.280
- Afledt drift og vedligehold	Service		4	8	8	20
- Parkeringsindtægter/ Reduktion af parkeringsindtægter	Service		150	150	150	450
- Statslig modregning af parkeringsindtægter/reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter		-150	-150	-150	-450
Udgifter i alt		355	929	8	8	1.300

Klima

Initiativets effekt på udledningen af CO₂ kan isoleret set ikke estimeres. Det skyldes, at overflytningen fra bil til cykel (CO₂-reduktionen) ikke kan tilskrives et enkelt initiativ, men derimod den systemiske effekt af en generel udbygning af cykelinfrastrukturen, hvortil de enkelte initiativer bidrager. God cykelinfrastruktur understøtter således den samlede cykelindsats og dermed muligheden for at overflytte ture fra bil til cykel. Initiativet er desuden med til at fastholde den høje cykelandel i København, der også bidrager til forbedret sundhed, mindre støj, mindre trængsel, m.m.

Tabel 2 - Skønnet livscyklusvurdering (LCA) af anlægsprojektet

Kilde til udledning	Udledning pr. kvm pr. år	Udledning pr. år	Samlet udledning
	(kg CO ₂ e/kvm/år)	(ton CO ₂ e/år)	(ton CO ₂ e)
Materialer og opbrydning af eksisterende asfalt	-	-	7,9

Note: Udledningen er et beregnet skøn baseret på den forventede klimapåvirkning over projektets livscyklus. Den forventede udledning er forbundet med usikkerhed.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering for projektet er, at anlægsprojektet er kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne i risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter betyder, at mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten, og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mindreindtægterne vil dog påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200				200	200*
- Udførelse		2000 - Ordinær anlæg	25	795			820	820*
- Udgifter til bygherreorganisation		2000 - Ordinær anlæg	130	130			260	260*
Anlægsudgifter i alt			355	925	0	0	1.280	1.280*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000 - Ordinær drift		4	8	8	20	
Afledte serviceudgifter i alt			0	4	8	8	0	
<i>Afledte servicemåltals-effekter</i>								
- Reduktion af parkerings-indtægter	TMU	1010 - Parker- ing		150	150	150	450	
Afledte servicemåltals- effekter i alt			0	150	150	150	450	
<i>Finansposter</i>								
- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	ØU	2500 - Finans- poster		-150	-150	-150	-450	
Finansposter i alt			0	-150	-150	-150	-450	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende								
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/Kgs. Enghave	X	Valby		Amager Øst
Nørrebro	X	Østerbro	X	Brønshøj/Husum		Vanløse		Amager Vest
Adresse/lokalitet:								

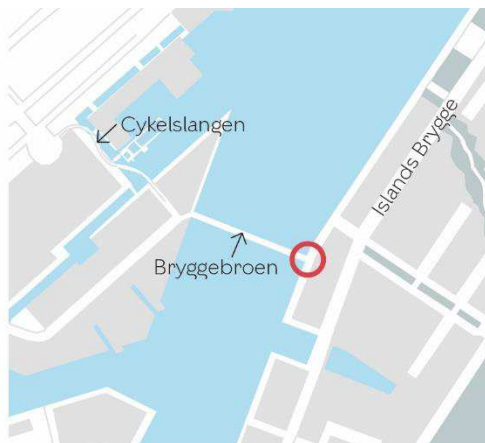
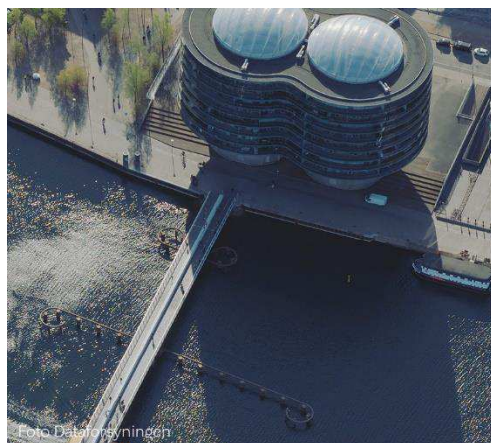
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM40 Markering mellem bryggebroen og Axel Heides Gade

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder en foranalyse af, hvordan forholdene kan forbedres for gående og cyklende på havnepromenaden mellem Bryggebroen og Axel Heides gade.

Budgetnotatet indeholder flere scenarier, hvorfor den endelige beslutning og økonomien afhænger af den politiske prioritering:

- Scenarie 1. Foranalyse af landingsområdet og forbindelsen til Axel Heides Gade
- Scenarie 2. Foranalyse af Bryggebroen, landingsområdet og forbindelsen til Axel Heides Gade

Scenarierne er gensidigt udelukkende.

Baggrund

Der er til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024 blevet bestilt et budgetnotat om markering mellem Bryggebroen og Axel Heides Gade.

Forvaltningen vil i forbindelse med den igangværende reovering af belægningen på broen gennemføre en kommunikationsindsats, herunder skiltning, om at udvise hensyn til andre trafikanter. Dette udføres indenfor Teknik- og miljøudvalgets eksisterende bevillinger.

Teknik- og Miljøforvaltningen besvarede 12. marts 2013 et politikerspørgsmål fra Niels E. Bjerrum (A) om samme emne. Budgetnotatet tager udgangspunkt heri.

Den overordnede udformning af Bryggebroens landing på Islands Brygge er udført ud fra principperne om "Shared Space". Det betyder, at der er lagt op til gensidig hensyntagen til og opmærksomhed trafikanterne i mellem. En sådan løsning kan for nogle trafikanter opleves utryk, hvilket bliver forstærket af, at cyklerne kommer hurtigt ned fra broen.

På baggrund af erfaringerne fra Bryggebroen er forvaltningen opmærksom på vigtigheden af tydeligere markering af, hvor cyklister og fodgængere færdes (adskilt og sammen) i fremtidige tilsvarende brolandinger. Særligt er det vigtigt, at fodgængere kan krydse cyklisternes færdselsretninger i to tempi.

En sådan løsning kan ikke umiddelbart udføres med den nuværende udformning, da det vil kræve en større ombygning af landingsområdet og brokonstruktionen.

En ombygning vil forudsætte en foranalyse. Analysen vil desuden forholde sig til de aktuelle planer om en sydlig metro-linje (M5), der kan medføre ændringer af forholdene i området.

Indhold

Dette budgetnotat indeholder to scenarier. Det første scenarie vil kun analysere landingsområdet ved Bryggebroen og forbindelsen til Axel Heides Gade. Scenarie 2 vil også analysere, hvordan Bryggebroen kan udformes og ombygges for at lave den bedste løsning.

Teknik- og Miljøforvaltningen anbefaler, at scenarie 2 vælges.

Scenarie 1. Foranalyse af landingsområdet og forbindelsen til Axel Heides Gade (0,7 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Der gennemføres en foranalyse, der vurderer mulighederne for en ændring af forholdene fra "Shared Space" som i dag til en klar prioritering og anvisning for cyklister og fodgængere på stedet.

Udformningen med "Shared Space" i landingsområdet betyder, at cyklisterne sænker farten. Et dedikeret cykelområde vil formodentlig øge hastigheden for cyklisterne, hvilket kan have en betydning for trafiksikkerheden.

Analysen i scenarie 1 forventes afsluttet i april 2025, og resultaterne forventes forelagt Teknik- og Miljøudvalget i foråret 2025 forud for forhandlingerne om Budget 2026.

Scenarie 2. Foranalyse af Bryggebroen, landingsområdet og forbindelsen til Axel Heides Gade (1,2 mio. kr. i anlæg i 2024-2025)

Udover analyserne for scenarie 1 analyseres i dette scenarie også, hvordan Bryggebroen kan udformes mod landingsområdet på Islands brygge. Dette vil formentlig skabe den bedst mulige løsning for cyklister og fodgængere.

Analysen i scenarie 2 forventes afsluttet i april 2025, og resultaterne forventes forelagt Teknik- og Miljøudvalget i foråret 2025 forud for forhandlingerne om Budget 2026.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 1

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
- Foranalyse	Anlæg	360	360			720
Udgifter i alt, scenarie 1		360	360	0	0	720

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder, scenarie 2

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
- Foranalyse	Anlæg	610	610			1.220
Udgifter i alt, scenarie 2		610	610	0	0	1.220

Risikovurdering

Der er tale om en foranalyse, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3. Udgifter på alle styringsområder, scenarie 1

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	200	200			400	400*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	160	160			320	320*
Anlægsudgifter i alt			360	360	0	0	720	720*

Tabel 4. Udgifter på alle styringsområder, scenarie 2

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevil- ling	2024	2025	2026	2027	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	TMU	2000 - Ordinær anlæg	325	325			650	650*
- Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	285	285			570	570*
Anlægsudgifter i alt			610	610	0	0	1.220	1.220*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	X
Adresse/lokalitet: Havnepromenaden mellem Bryggebroen og Axel Heides Gade					

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Henvisninger

[12.03.24 - svar til Niels E. Bjerrum \(A\) om den trafikale situation ved Bryggebroen.pdf \(kk.dk\)](#)

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TM41 Indbydende indretning på Christianshavns Torv, tekst (HÆ)

Resumé

Budgetnotatet indeholder en hensigtserklæring om, at finansiering af en mere indbydende indretning af Christianshavns Torv henvises til forhandlingerne om Budget 2025.

Baggrund

Der er politisk bestilt et budgetnotat med en hensigtserklæring om en ny og indbydende indretning af Christianshavns Torv med henblik på at skabe et rart og indbydende miljø, der inviterer til flere aktiviteter. Hensigtserklæringen skal henvise til en løsning i Budget 2025.

Indhold

Forslag til hensigtserklæring:

“Parterne er enige om at fremme en ny og indbydende indretning af Christianshavns Torv med henblik på at skabe et rart og indbydende miljø, der inviterer til flere aktiviteter. Tiltaget skal koordineres med det vedtagne projekt om forbedret cykelfremkommelighed på Torvegade, så der sikres en helhedsorienteret løsning for områdets beboere. Finansiering henvises til forhandlingerne om Budget 2025.”

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	x
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

TM18 Overførsel af uforbrugte midler til etablering af elbilparkering

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	x
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet omfatter overførsel af midler fra to forskellige bevillinger til at fortsætte arbejdet med at etablere grønne parkeringspladser i byen. Initiativerne har fokus på at tilvejebringe tilstrækkelig ladeinfrastruktur til fremtidens øgede andel af elbiler og indgår i CO2-regnskaberne bag Budget 2022 og Budget 2023.

Budgetnotatet indeholder flere initiativer, hvorfor den endelige beslutning og økonomien herpå afhænger af den politiske prioritering.

- Initiativ 1: Overførsel af midler til 800 elkøretøjspladser med ladestandere, afsat i Budget 2022 (TM015/TM264/TM145 - 5.000 grønne parkeringspladser)
- Initiativ 2: Overførsel af midler til 591 elkøretøjspladser uden ladestandere, afsat i Budget 2023 (TM126 Initiativer vedrørende ladeinfrastruktur).

Initiativerne kan vælges uafhængigt af hinanden.

Baggrund

Borgerrepræsentationen afsatte i Budget 2022 i alt 12,4 mio. kr. til konvertering af 4.100 almindelige parkeringspladser til el-køretøjspladser med tilhørende ladestandere, og i budget 2023 yderligere 8,2 mio. kr. til skiltning af el-køretøjspladser (dertil kom afledt drift). Etableringen af pladserne og skiltning af pladserne er forsinkede, hvorfor det er nødvendigt at overføre midler til budget 2024 og budget 2025 for at sikre etablering af pladserne. Teknik- og Miljøudvalget har derfor besluttet at henvise overførslen til forhandlingerne om Overførselssagen 2023-2024. Implementeringen af de øvrige besluttede indsatser indenfor el- og delebilshandleplanerne forløber planmæssigt.

Forsinkelsen er primært begrundet i, at retsgrundlaget på området for etablering af parkeringspladser med ladestandere undervejs har ændret sig. Tidligere kunne de private ladeoperatører løbende ansøge om tilladelse til opsætning og drift af ladestandere, hvor kommunen nu løbende kan udbyde retten til at opstille og drifte ladestandere på offentlige arealer. Det fremgår af den nye lov om infrastruktur for alternative drivmidler til transport (AFI-loven), at kommunerne skal anvende udbudslovens bestemmelser, når der udbydes nye arealer til opsætning af ladestandere.

Ændringerne i retsgrundlaget medførte, at der var behov for politisk stillingtagen til den fremtidige udbudsmodel, før udbuddene og derved også etableringen af pladserne kunne igangsættes. Den 10. oktober 2022 vedtog Teknik- og Miljøudvalget model for udbud af opstilling og drift af ladestandere på offentlige veje.

På grund af ændringen i retsgrundlaget for opstilling og drift af ladestandere har forvaltningen ikke haft mulighed for at udmønte hele rammen for el-køretøjspladser med tilhørende ladestandere i 2023. Forvaltningen har skulle udarbejde udbudsmateriale til formålet og har ikke kunne nå at indhente forsinkelsen fra 2022.

Derudover har forvaltningen blandt andet pga. rekrutteringsvanskeligheder ikke kunne udmønte den del af rammen fra Budget 2023, som blev afsat til skiltning af 2.000 el-køretøjspladser uden ladeinfrastruktur.

Indhold

Initiativ 1. Overførelse af midler til 800 el-køretøjspladser med ladestandere, afsat i Budget 2022 (TM015/TM264/TM145 - 5.000 grønne parkeringspladser) (2,1 mio. kr. i service i 2024 og 2025).

Det var ved budgetlægningen af initiativet forudsat, at der ved udgangen af 2023 skulle være etableret 2.500 ud af de 4.100 pladser. Ultimo 2023 har forvaltningen oprettet eller udstedt tilladelse til private ladeoperatører til opstilling og drift af i alt ca. 1.700 pladser, hvorfor der er en forsinkelse på 800 pladser.

Initiativet indeholder derfor en overførelse af uforbrugte midler til 800 pladser svarende til 2,1 mio. kr. Midlerne søges overført i Budget 2025 af hensyn til forvaltningens eksekveringskapacitet.

Overføres de uforbrugte midler ikke i forbindelse med Overførelssagen 2023-2024, vil der mangle finansiering til 800 ud af de 4.100 besluttede el-køretøjspladser, hvorfor der i alt kun vil blive oprettet 3.300 ud af de 4.100 pladser. Det bemærkes, at der i overførelssagen 2022-2023 blev overført 2,0 mio. kr. i dette projekt grundet forsinkelsen. Problematikken har dog forskubbet sig, hvorfor en lignende overførelse er nødvendig i år.

Overføres midlerne skal der i alt oprettes 1.400 pladser i 2025. Det bemærkes, at forvaltningen aktuelt forventer, at der i marts 2024 vil blive indgået aftale om 970 pladser. Af tabel 1 fremgår en tabel med den justerede profil for oprettelse af de 4.100 pladser.

Tabel 1. Justeret profil for etablering af 4.100 elbilspladser med ladestandere

	2022	2023	2024	2025	I alt
Oprindelig ramme, Budget 2022	1.500	1.000	1.000	600	4.100
Justeret ramme	700	1.000	1000	1400	4.100

Det bemærkes, at priserne i det hidtidige udbud viste sig at være lidt lavere end forudsat. Der er dog indtil nu kun gennemført et udbud, og priserne forventes at variere afhængigt af forholdene på stedet for oprettelse af pladser, og derfor er det ikke sikkert, at de lavere etableringsomkostninger kan fastholdes fremover. Overførelsen på 2,1 mio. kr. er derfor baseret på en pl-regulering af den oprindelige pladspris.

Initiativ 2. Overførelse af midler til 591 el-køretøjspladser uden ladestandere, afsat i Budget 2023 (TM126 Initiativer vedrørende ladeinfrastruktur) (2,2 mio. kr. i service i 2024).

I Budget 2023 blev det besluttet, at der skal oprettes 2.000 el-køretøjspladser uden ladestandere i perioden 2023-2025 med 667 pladser pr. år.

I forbindelse med budgetaftalen blev det besluttet, at Teknik- og Miljøudvalget skulle godkende den endelige udrulningsmodel til fordeling og placering af pladserne. Den proces var der ikke taget højde for i periodiseringen af økonomien i budgetnotatet og den

endelige budgetaftale. Model for placering og fordeling af pladserne blev vedtaget af TMU d. 19. juni 2023.

Forvaltningen har først kunne påbegynde udmøntningen efter den politiske behandling i juni 2023. Derudover har der været rekrutteringsvanskeligheder til projektet i 2023. Derfor har forvaltningen ikke kunne udmønte og oprette alle 667 pladser i 2023. Ultimo 2023 har forvaltningen oprettet 76 ud af de 667 elkøretøjspladser.

Overføres de uforbrugte midler ikke i forbindelse med Overførselssagen 2023-2024, vil der mangle finansiering til 591 ud af de 2.000 besluttede elkøretøjspladser, hvorfor disse pladser ikke vil blive oprettet. Overføres midlerne, forventes forsinkelsen indhentet i løbet af 2024.

Initiativerne har ikke konsekvenser for antallet af træer eller antallet af parkeringspladser eller cykelparkeringspladser.

Økonomi

Tabel 2. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Initiativ 1. Overførsel af midler til 800 elkøretøjspladser med ladestandere, afsat i Budget 2022</i>						
Skiltning ved elkøretøjspladser med ladeinfrastruktur	Service		2.146			2.146
Initiativ 1 i alt		0	2.146	0	0	2.146
<i>Initiativ 2. Overførsel af midler til 591 elkøretøjspladser uden ladestandere, afsat i Budget 2023</i>						
Skiltning ved elkøretøjspladser uden ladeinfrastruktur	Service	2.153				2.153
Initiativ 2 i alt		2.153				2.153
Udgifter i alt		2.153	2.146	0	0	4.299

Risiko

Generelt er udbud og opstilling af ladestandere og implementering heraf en ny og ikke standardiseret opgave for TMF. Dertil kommer, at eksekveringen afhænger delvist af eksterne leverandører. Dette betyder, at økonomien i projektet er forbundet med usikkerhed.

Klima

Konvertering af konventionelle parkeringspladser til elkøretøjspladser indgik i de respektive bidrag til CO₂-effekter i budget 2022 og 2023. Hvis det fulde antal planlagte pladser ikke konverteres, vil det have betydning for de oprindeligt angivne bidrag. Tallene i tabellen er baseret på de beregninger der lå til grund for de oprindelige budgetnotater.

Tabel 3 - Oversigt over skønnede CO₂e-effekter af budgetnotatet

Ton CO ₂ e	Skønnet årlig reduktion ved fuld indfasning	Årlig manglende reduktion hvis midlerne ikke overføres
Initiativ 1	Ikke beregnet særskilt	-
Initiativ 2	0-440	0-130
I alt	-	-

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 4. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Serviceudgifter</i>							
Skiltning ved elkøretøjspladser med ladeinfrastruktur, initiativ 1	TMU	1000 Ordinær drift		2.146			2.146
Skiltning ved elkøretøjspladser uden ladeinfrastruktur, initiativ 2	TMU	1000 Ordinær drift	2.153				2.153
Serviceudgifter i alt			2.153	2.146	0	0	4.299

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende					x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet:					

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

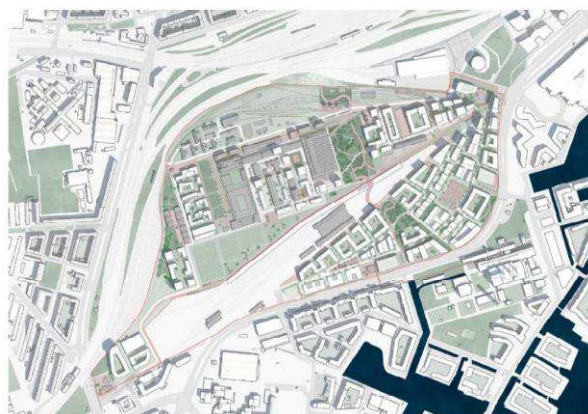
Tidligere afsatte midler

(1.000 kr., løbende p/l)	2022	2023	2024	2025	2026
Budget 2022*	6.100	5.100	5.400	4.300	1.100
Budget 2023**		3.600	3.100	2.800	
OFS 2022-2023		3.400			
Afsatte midler i alt	6.100	12.100	8.500	7.100	1.100

*Midlerne afsat i Budget 2022 dækker både udgiften til etablering og drift af 4.100 elbilpladser med ladeinfrastruktur og 900 delebilpladser.

**Midlerne afsat i Budget 2023 indeholder også midler til juridisk vurdering af om arealerne til etablering af ladestanderne skal i udbud.

TM28 Overførelse af uforbrugte midler til høringsproces for lokalplan Jernbanebyen

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	
Bestilt af fagudvalg	X
Bestilt administrativt	

Resumé

Budgetnotatet indeholder overførelse af uforbrugte midler til anden fase af udvidet høringsproces for lokalplan Jernbanebyen fra 2023 til 2024.

Baggrund

Borgerrepræsentationen afsatte i budget 2023 i alt 1,5 mio. kr. på service til en udvidet høringsproces og borgerdialog for lokalplan Godsbaneterrænet (herefter Jernbanebyen).

Efter Borgerrepræsentationens vedtagelse af budget 2023 er lokalplanens tidsplan blevet ændret. Lokalplanens størrelse og kompleksitet har betydet længere sagsbehandlingstid i relation til udarbejdelse af lokalplansforslaget i forhold til en række problemstillinger (herunder støjproblematikken). Det har betydet, at den offentlige høring af lokalplansforslaget er rykket fra 2023 til 2024.

På grund af udskydelsen af den offentlige høring har det ikke været muligt for Teknik- og Miljøforvaltningen at afvikle hele den udvidede høringsproces i 2023. Konkret udestår anden fase af høringsprocessen, der først kan afvikles i forbindelse med den lovpligtige høringsperiode. Afvikling af anden fase forudsætter, at lokalplansforslaget er offentligt tilgængeligt, så borgerne har mulighed for at læse og reagere herpå.

Indhold

Med dette budgetnotat overføres 0,7 mio. kr. i mindreforbrug fra regnskab 2023 til budget 2024. Dette med henblik på at gennemføre anden fase af høringsprocessen.

Der blev i budget 2023 afsat midler til en udvidet høringsproces. Den udvidede høringsproces skal sikre inddragelse af københavnernes i et bredere perspektiv, end hvad der normalt forventes i forbindelse med en lokalplanhøring, både hvad angår tematikker, formater og målgrupper. Den skal således sikre lokal forankring samt indflydelse for og samarbejde med københavnernes i forhold til byens videre udvikling. En tilgang til byens udvikling der er reflekteret i og indgår som et selvstændigt pejlemærke for Teknik- og Miljøforvaltningens vision, Vores København, vedtaget på TMU d. 29. januar 2024.

Den udvidede inddragelsesproces er planlagt i to faser. Første fase, der løb frem til offentliggørelsen af lokalplansforslaget, er stort set færdiggjort i 2023. Afrapporteringen herfra vil indgå som bilag til den politiske behandling af lokalplansforslaget.

Overførelse af midler til gennemførelse af anden fase af høringsproces

Anden fase centrerer sig om lokalplansforslaget og afvikles derfor i samme periode som den offentlige høring af lokalplansforslaget. Forventeligt i tredje kvartal 2024. I denne fase vil københavnere mere konkret blive bedt om at forholde sig til elementer og forslag i lokalplansforslaget. Aktiviteter vil fx være borgermøder og workshops med fokus på bydelens parker, biodiversitet, bevaring og den sunde by. Aktiviteterne tilrettelægges med fokus på at nå ud til flere samt at sikre bredde i inddragelsen. For at nå målgrupper (fx børnefamilier og unge), som normalvis ikke er stærkt repræsenteret ved det enkelte borgermøde, der afholdes i forbindelse med en mere vanlig høringsperiode.

Da den offentlige høring først ligger i 2024 grundet forsinkelsen, har forvaltningen ikke haft mulighed for at gennemføre anden fase i 2023. Budgetnotatet indeholder derfor en overførelse af de uforbrugte midler fra 2023 til anden fase af den udvidede høringsproces for lokalplansforslag Jernbanebyen til budget 2024.

Overføres midlerne ikke til Budget 2024, vil der mangle finansiering til anden fase af inddragelsesprocessen, og til at gennemføre aktiviteterne for 2024. I forhold til Jernbanebyen vil en reduceret høringsproces betyde, at færre københavnere får indflydelse på lokalplanen og områdets videre udvikling. Ligesom det betyder, at Københavns Kommune ikke leverer på løfterne om mere vidtgående borgerinddragelse, der ellers var stillet borgerne i udsigt.

Initiativet har ikke konsekvenser for antallet af træer eller antallet af parkeringspladser eller cykelparkeringspladser.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
- Projektledelse	Service	150				150
- Rådgiverydelser og arrangementer	Service	450				450
- Kommunikation	Service	100				100
Udgifter i alt		700				700

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Ud- valg	Bevilling	I/U	2024	2025	2026	2027	I alt
Serviceudgifter								
- Projektledelse	TMU	1000 - Ordinær drift	U	150				150
- Rådgiverydelser og arrangementer	TMU	1000 - Ordinær drift	U	450				450
- Kommunikation	TMU	1000 - Ordinær drift	U	100				100
Serviceudgifter i alt				700				700

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	X	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum		Vanløse	Amager Vest	
Adresse/lokalitet: Jernbanebyen						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der blev i 2022 afsat 0,1 på service til projektledelse og i 2023 afsat 1,5 i service til projektledelse, rådgiverydelser, arrangementer og kommunikation.

(1.000 kr., løbende p/l)	2022	2023
Budget 2022	0,1	
Budget 2023		1,5
Afsatte midler i alt	0,1	1,5

Henvisninger

[En ny retning for København \(kk.dk\)](#)

[Startredegørelse for Godsbaneterrænet](#)

Optimering af materielvedligehold

Kort resumé: Optimering af materielvedligehold i TMF ved hjemtagning af vedligeholdelsesopgaver på bl.a. entreprenørmateriel og dæk for store køretøjer, kraneftersyn og eftersyn af feje- og sugemaskiner.

Fremstillende forvaltning: Teknik- og Miljøforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at forvaltningens materielvedligehold kan optimeres ved at implementere en række initiativer, der skal reducere udgifterne til vedligeholdelse af forvaltningens materiel og øge materiellets effektivitet ("oppetid").

Materielvedligehold foretages i dag dels af egne mekanikere i de enheder, der har ansat egne mekanikere og dels ved eksterne leverandører. Vedligehold foretages ofte som afhjælpende vedligehold, dvs. reparationer, når materiellet har fået driftsstop. Ved nedbrud udtages materiellet af driften til reparation, hvilket både er til gene for driften, da materiellet ikke er til rådighed, og medfører en økonomisk omkostning for forvaltningen.

Med dette forslag vil forvaltningen øge fokus på forebyggende vedligehold. Erfaringsmæssigt vil forebyggende indsatser medføre, at en del reparationer undgås, hvorved materiellet vil være mere driftsstabilt og billigere at vedligeholde. Hertil ønsker forvaltningen at hjemtage flere materielvedligeholdelsesopgaver til egne mekanikere. Konkret foreslås det at hjemtage alle opgaver vedr. forebyggende vedligehold, herunder afhjælpende vedligehold for bruger- og værkstedsniveau. Opgaver på fabriksniveau vil fortsat blive løst eksternt.

Forvaltningen opnår reducerede udgifter, da en ansat mekaniker er billigere end en ekstern leverandør. Dette gælder f.eks. entreprenørmateriel på Kraftværksvej og dækservice. En del af de opgaver, som forvaltningen ønsker at hjemtage, er de lovpligtige sikkerhedseftersyn af kraner og tippelad. Dette kræver dog, at mekanikerne bliver autoriseret til at lave de nødvendige eftersyn.

Forslaget har taget udgangspunkt i anbefalinger fra TMF-mekanikere efter gennemførelse af to workshops.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

Her angives om forslaget udspringer af arbejdsprogrammet for administrativ forenkling og effektivisering

- Ja
 Nej

2. Økonomi

Med dette forslag vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen, at der er et samlet effektiviseringspotentiale på -450 t. kr. i 2025 og -1.000 t. kr. ved at hjemtage vedligeholdelsesopgaven med en del af forvaltningens materiel.

Effektivisering:

Øget vægt på forebyggende materielvedligehold:

Med dette forslag vil forvaltningen øge fokus og vægt på forebyggende materielvedligehold, hvilket reducerer antallet af reparationer og dermed reparationsudgifter. Samtidig reduceres "nedetid" på materiellet. Forvaltningen vurderer, at dette initiativ har et effektiviseringspotentiale på -50 t. kr. i 2025 og -100 t. kr. varigt.

Hjemtagelse af materielvedligehold (særligt entreprenørmateriel, feje- og sugemaskiner og kraneftersyn):

Forvaltningen vil med dette forslag hjemtage forebyggende vedligehold og afhjælpende vedligehold på bruger- og værkstedsniveau for entreprenørmateriel og dæk for enhederne på Kraftværksvej, feje- og sugemaskiner på tværs af enheder og kran- og tippeladseftersyn for alle enheder i PKR. Afhjælpende vedligehold på fabriksniveau og skader vil fortsat blive udført eksternt.

Hjemtagning vil reducere udgifterne, da interne mekanikertimer er billigere end eksterne. Samtidig vil gennemløbstiderne ved egenvedligehold være kortere end ved eksterne leverandører, hvilket vil øge materiellets "opetid".

Investeringsbehov:

Øget forebyggende vedligehold kræver investering i bedre værkstedsfaciliteter, særligt på Vestre Kirkegård, og investering i nødvendigt udstyr (4-søjlede lifte, specialværktøj, testudstyr mm.)

Hjemtagelse af vedligehold af entreprenørmateriel og kraneftersyn forudsætter ansættelse af to ekstra mekanikere, en på Kraftværksvej og en på Herjedalgade, investering i særligt udstyr (dæk- og kranværktøj mm.). Derudover skal mekanikerne kompetenceudvikles og certificeres, så de som "særlig sagkyndig" kan foretage lovpligtige kraneftersyn, tippeladseftersyn mv.

Effektivisering af vedligeholdsp processen forudsætter endvidere digitalisering af vedligeholdsp processen, så mekanikerne via tablets har adgang til elektronisk dokumentation, eftersynslistes og en brugervenlig App til vedligehold, bl.a. med tæller/datostyret "opkaldsfunktion", scan-funktion (f.eks. QR-kode eller maskinnummer), tjekskema, beskrivelse af udført service mm.

Teknik- og Miljøforvaltningen har tidligere, med overførselssagen 2018-2019, implementeret investeringsforslaget Fælles Materielstyring i TMF, hvor der er opnået en årligt netto effektivisering på ca. 4 mio.kr. årligt. Materielområdet har desuden i regi af Københavns Kommunes indkøbseffektiviseringsprogram opnået reducerede priser på indkøbsaftaler på 2,2 mio.kr. fra og med 2024. Dette forslag bygger på erfaringen fra de tidligere forslag og omfatter muligheden for at øge effektiviseringerne på området.

Implementering:

Til implementering af projektet kræves en projektleder, som skal stå for at planlægge og tilvejebringe de nødvendige forudsætninger (ansættelser, værkstedsudstyr mv.) i tæt samarbejde med de berørte enhedschefer. Implementeringsomkostningerne er lagt delvist i 2024, da implementeringen opstartes der og fortsættes ind i 2025. Projektlederen skal således starte planlægningen op i slutningen af 2024 og fortsætte planlægning og implementering i 2025. Der er afsat implementeringsomkostninger til 1 års ansættelse af projektlederen.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Øget forebyggende vedligehold	Service	0	-50	-100	-100	-100	-100
Hjemtagelse af entreprenørmateriel	Service	0	-250	-500	-500	-500	-500
Hjemtagelse af kran- og tippeladseftersyn	Service	0	-150	-300	-300	-300	-300
Hjemtagelse af dækservice (Kraftværksvej)	Service	0	-200	-400	-400	-400	-400
Hjemtagelse af fejmaskiner (Herjedalsgade)	Service	0	-900	-900	-900	-900	-900
Ansættelse af mekaniker (Kraftværksvej)	Service	0	550	550	550	550	550
Ansættelse af mekaniker (Herjedalsgade)	Service	0	550	550	550	550	550
Drift af værkstedsudstyr Kraftværksvej	Service	0	0	50	50	50	50
Drift af værkstedsudstyr Herjedalsgade	Service	0	0	50	50	50	50

Samlet varig ændring,	Service	0	-450	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Ansættelse af projektleder	Anlæg	175	525	0	0	0	0
Værkstedslifte to værksteder	Anlæg	0	300	0	0	0	0
IT App og tablets, indkøb og licenser	Anlæg	0	75	0	0	0	0
Uddannelse af certificering af mekanikere til kraneftersyn	Anlæg	0	200	0	0	0	0
Udstyr til dækservice Kraftværksvej	Anlæg	0	300	0	0	0	0
Indretning af værksted, Vestre Kirkegård og Herjedalsgade	Anlæg	1.200	0	0	0	0	0
Samlede implementeringsomkostninger, anlæg		1.375	1.400	0	0	0	0
Samlet økonomisk påvirkning		1.375	950	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	5 år						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	5 år						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2024 p/l, men udmøntes i overførselssagen i 2023 p/l. Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

Personalemæssige konsekvenser

Forslaget medfører en opnormering med to mekanikere.

3. Implementering og opfølgning

Forslaget implementeres i TMF-PKR driftsenheder af de enheder, der har mekanikere og værksteder.

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Ansættelse af mekanikere	Mekanikere er ansat	Enhedschef TMF-PKR Kørsel- og Vintertjeneste og Renhold City Middelalderbyen	Tre måneder efter projektstart.
Indkøb og installation af værkstedslifte to værksteder	Lifte er indkøbt, leveret og installeret	Enhedschef TMF-PKR Kørsel- og Vintertjeneste og Renhold City Middelalderbyen	Tre måneder efter projektstart.
IT, App og licenser	Standard App er indkøbt eller udviklet og ibrugtaget	Enhedschef TMF Digitalisering	Ved projektinitiering.
Uddannelse og certificering af mekanikere til kraneftersyn	Mekanikere er uddannet og certificeret.	Enhedschefer TMF-PKR Renhold City Middelalderbyen, Østerbro og Renhold Syd	Tre måneder efter projektstart.
Udstyr til dækservice Kraftværksvej	Indkøb og installation af udstyr	Enhedschef TMF-PKR Kørsel- og Vintertjeneste	Tre måneder efter projektstart.
Indretning af værkstedsfaciliteter Vestre Kirkegård	Opgørelse af projektgrundlag (behov, inventar mv.) Indhente nødvendige ansøgninger. Indkøb og installere udstyr.	Enhedschef TMF-PKR Kirkegårde Syd	Ved projektstart og projektinitiering.
Realisering af effektiviseringer			
Øget forebyggende vedligehold	Opfølgning på antal forebyggende vedligeholdelseseftersyn og reparationer.	Enhedschefer med mekanikere.	Ved projektstart og årligt.

Hjemtagelse af entreprenørmateriel	Opgaver hjemtages og eventuelle aftaler opsiges	Enhedschef Kørsel- og Vintertjeneste	Tre måneder efter projektstart.
Hjemtagelse af kran- og tippeladseftersyn	Opgaver hjemtages	Enhedschefer med materiel, der er omfattet af lovpligtigt kran- og tippeladseftersyn.	Tre måneder efter projektstart.
Hjemtagelse af dækservice (Kraftværksvej)	Materiel hjemtages	Enhedschef Kørsel- og Vintertjeneste	Tre måneder efter projektstart.
Hjemtagelse af feje- og sugemaskiner	Opgaver hjemtages	Enhedschef TMF-PKR Renhold City Middelalderbyen	Tre måneder efter projektstart.

4. Risikovurdering

Forvaltningen vurderer, at der er mellem risiko for forsinkelse forbundet med implementeringen af forslaget. Risikoen omhandler mulighederne for rekruttering af mekanikere med de rette kompetencer. Risikoen består derfor i, om forvaltningen kan ansætte mekanikere som forudsat i tidsplanen for implementering af forslaget. Risikovurdering omhandler ikke den varige realisering af effektiviseringen, men blot forsinkelse i implementeringen, hvis der opstår rekrutteringsudfordringer.

ADMINISTRATIVT BILAG TIL INVESTERINGSFORSLAG

5. Effektivisering på administration

Forslaget har ingen effektivisering på administration.

Tabel 2. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2025 p/l					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Effekt på administrative udgifter	0	0	0	0	0	0
Varige ændringer totalt, administration	0	0	0	0	0	0

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt (+) fortegn.

6. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Godkendt af Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen den 24. januar 2024

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget

Der har ikke været inddraget samarbejdspartnere i andre forvaltninger.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	PKR MED 12. december 2024 TMF MED 19. januar 2024

Hjemtagelse af graffitirenhold

Kort resumé: Opgaven med graffitirenhold på kommunens ejendomme og elementer er udliciteret til eksterne leverandører. Med dette forslag vil Teknik- og Miljøforvaltningen hjemtage arbejdsopgaven.

Fremstillende forvaltning: Teknik- og Miljøforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) er i dag ansvarlig for opgaven med at renholde byen for graffiti. Opgaven løses ved hjælp af eksterne leverandører, hvor TMF, som kontraktstyrer, administrerer opgaven og fører tilsyn med leverandørernes udførsel. En foreløbig beregning med udgangspunkt i de nuværende priser viser, at der på sigt, ved hjemtagelse af opgaven, kan realiseres en effektivisering.

Opgaven er i dag opdelt i tre kontrakter, der løbende udbydes. Udbuddet af de seneste to kontrakter har vist et fald i prisen på kontrakten, hvormed det har været muligt at effektivisere på opgaven tidligere, dette er blandt andet sket i forbindelse med effektiviseringer til budget 2023. Det vurderes ikke umiddelbart, at prisen ved genudbud vil falde med samme værdi som hidtil set. Derimod vurderes det, at der vil være gode muligheder for tværgående opgaveløsning ved at hjemtagelse af opgaven.

Med investeringscasen vil forvaltningen gradvist hjemtage opgaven, indtil forslaget og effektiviseringen er fuldt indfaset i år 2027. Hjemtagelsen vil forudsætte ansættelse af mandskab, som skal organiseres i den nuværende organisering i TMF, indkøb af materiel samt ressourcer til medarbejdere/konsulent, der kan forestå planlægning og implementering af opgaven i den indledende fase. Organisering af opgaven skal afklares og det skal undersøges, hvordan opgaven bedst implementeres i forvaltningens nuværende drift. Forvaltningen vurderer, at der skal ansættes ca. 13 årsværk, inkl. 1 administrativt årsværk, indkøbes materiel, værktøj og findes faciliteter eller en driftsplads, alt efter hvordan opgaven organiseres.

Det forudsættes, at forvaltningen selv vil kunne løfte de ekstraopgaver, der for nuværende indkøbes udover kontrakterne. Ekstraopgaver er ikke en del af det almindelige abonnement, og tilkøbes hos den relevante leverandør. Det er f.eks. når en leverandør skal reagere særligt hurtigt på anstødelig graffiti, anti-graffitibehandle bygninger og elementer eller graffitiafrensning steder, der ikke er indeholdt i kontrakten og som skal indgå i aftalen.

Hjemtagning af opgaveløsningen skal understøttes digitalt og datadrevet. Det vil bl.a. ske ved at opgavestyring og tidsregistrering skal foregå via PUMA. PUMA skal give et overblik over elementer i byen, der ofte er udsat for graffiti og kunne koble opgaveløsning med tidsregistrering, så man kan få et overblik over, hvad der bruges mest tid på i forhold til renhold af graffiti. Det skal desuden give mulighed for at trække rapporter på typen af graffiti og bruges som dokumentation ved evt. erstatningssager.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

Her angives om forslaget udspringer af arbejdsprogrammet for administrativ forenkling og effektivisering

- Ja
 Nej

2. Økonomi

Forvaltningen skønner, at der samlet set vil kunne opnås en effektivisering på 0,6 mio. kr. i 2025 og 1,6 mio. kr. ved fuld effekt. Omkostninger til leverandører (kontrakter) og medarbejdere, der håndterer de nuværende aftaler, er højere end det der vurderes at være behov for, hvis forvaltningen hjemtager opgaven og i stedet ansætter egne medarbejdere til opgaveløsningen. Det er forvaltningens vurdering, at der med hjemtagelsen spares 5,9 mio. kr. på kontrakten til graffitihold og 0,3 mio. kr. til lønudgifter i 2025 og 2026 og ca. 8 mio. kr. til kontrakten og 1 mio. kr. til lønudgifter varigt fra 2027 og frem. Med hjemtagelsen af opgaven vil der være driftsudgifter for samlet 5,6 mio. kr. i 2025 og 2026 og 7,4 mio. kr. varigt til at drive opgaven. Hjemtagelse af opgaveløsningen vil på den baggrund give et effektiviseringspotentiale på -610 t. kr. i 2025 og 2026 og -1.620 varigt fra 2027 og frem.

Implementering af forslaget forudsætter, at der indkøbes materiel til løsning af opgaven, findes og klargøres en driftsplads/faciliteter. Forvaltningen forventer, at der kan findes driftsplads/faciliteter på de nuværende pladser, hvis pladserne klargøres til dette, hvorfor forslaget forudsætter investeringsmidler til klargøring. Ydermere skal opgaven forberedes til implementering og der skal rekrutteres medarbejdere til at løfte opgaven. Forvaltningen vurderer, at der er et investeringsbehov på samlet ca. 4,6 mio. kr.

Hjemtagelse af opgaven kræver en investering i køretøjer på samlet 3 mio. kr., hvor ca. 1 mio. kr. investeres i indkøb af køretøjer i 2024, ca. 1,3 mio. kr. i 2025 og de resterende ca. 725 t. kr. i 2026. Køretøjerne er en blanding af køretøjer og cykler, som medarbejderne anvender til at komme rundt i byen.

For at sikre en stabil drift af opgaveløsningen efter hjemtagelsen, kræver forslaget implementeringsomkostninger til projektledelse, organisering og idriftsættelse. Forvaltningen vurderer, at der kræves 1 ÅV til at sørge for, at hjemtagelsen af opgaven bliver implementeret optimalt i forvaltningens nuværende drift. Implementeringsomkostningerne til projektledelse ligger med 0,5 ÅV i 2024 og 0,5 ÅV i 2025. Når forslaget er implementeret, er der desuden afsat varige driftsmidler til 1 administrativt ÅV, der skal sikre fortsat stabil drift af opgaveløsningen efter implementering. Derudover kræver forslaget implementeringsomkostninger på 400 t. kr. til etablering af en ny driftsplads og 500 t. kr. til den digitale understøttelse af opgaven, som skal sikre datadrevet styring af opgaven via PUMA.

Dertil kommer varige driftsudgifter på 7,4 mio. kr. ved fuld implementering. De varige driftsudgifter udgøres af løn til de medarbejdere, der skal varetage opgaven samt løbende udgifter til udskiftning og vedligeholdelse af maskiner og materiel. De 7,4 mio. kr. udgøres af varige driftsudgifter til 12 service-medarbejdere, med en ÅV-pris på 450 t. kr., ved fuld indfasning til at drifte opgaven efter hjemtagelsen. Der forudsættes desuden ét ÅV af 690 t. kr. til en administrativ medarbejder, der skal sikre stabil drift af opgaveløsningen. Ydermere forudsætter implementering af forslaget varige driftsudgifter for samlet 1,3 mio. kr. til materieldrift, materielindkøb og løbende omkostninger til driftspladsen.

Grundinvestering i teknologi

Forudsætningen for at kunne styrke arbejdet med datadrevet løsning af opgaver ude i byrummet i KK og konkret med graffiti-afrensning i dette forslag, afhænger af en grundinvestering i en platform som teknisk kan bearbejde store mængder billedmateriale og hvorpå forvaltningen kan udvikle, træne og afvikle algoritmer med fokus på billedgenkendelse i byrummet. Grundinvesteringen understøtter i dette forslag et behov for at kunne opsamle, analysere og dokumentere billedmateriale til brug for erstatningsager, afrensningsomfang, tilsyn og risikobaserede afrensningsruter og vil som case bidrage med en teknisk platform som kan bruges til arbejdet med mange forskelligartede datakilder fra byrummet, store data-mængder og udvikling og vedligehold af algoritmer.

For at kunne arbejde med kunstig intelligens kræver det, at der er styr på, hvordan Kommunen opbevarer, sammenstiller og arbejder med de forskellige datatyper. Det er en forudsætning, at der er styr på data, såfremt der skal arbejdes med kunstig intelligens.

Grundinvesteringen muliggør, at KK på sigt vil være i stand til at kunne udnytte kunstig intelligens til at skabe en dataunderstøttet indsigt i fx drifts- og tilsynsopgaver, med fx byinventar, sportsarealer, legepladser, parkeringskældre, kritiske anlæg etc. som kan danne grundlag for en række nye investeringsforslag.

Teknik- og Miljøforvaltningen ser et potentiale i at kunne bruge en platform til billedgenkendelse især i forhold til forvaltningens mangeartede tilsynsopgaver.

Et scenarie kan være brug af billedgenkendelse til fx skiltning i byen med henblik på at identificere problemer såsom ødelagte, dækkede eller ikke synlige skilte i forhold til formålet. Kunstig intelligens vil her skulle screene billedmateriale med henblik på at automatisere opgaveløsningen- fx automatisk i forbindelse med Giv et Praj. Forvaltningen planlægger et fremtidigt investeringsforslag på dette område på baggrund af grundinvesteringen.

Et andet scenarie for brug af billedgenkendelsesteknologi kan være til besigtigelse med containere i forhold til, om de er opstillet korrekt i henhold til tilladelserne, der er givet for råden over vej. Fx vil et billede af containerens placering sammenholdt med tilladelsen kunne bidrage med beslutningsstøtte til, hvor der er udfordringer (fx afstand til fortov, parkeringspladser etc.) og på den baggrund udpege, hvor der er behov for at gå i dialog med ejeren af tilladelse. Forvaltningen arbejder på en foranalyse og modning af et investeringsforslag på tilsynsområdet, hvor billedgenkendelsesteknologi skal indgå som et værktøj til at understøtte og optimere tilsyn med råden over vej, herunder eksempelvis besigtigelse af containere. Forvaltningen forventer at forelægge et investeringsforslag på baggrund af grundinvesteringen til Budget 2026.

Konkret skal der investeres i en platform til at udvikle og arbejde med kunstig intelligens, samt til håndtering af de store datamængder, det kræver for at træne algoritmer til fx billedgenkendelse. Desuden skal der investeres i den nødvendige teknologi og værktøjer, der skal til for at opbevare, sammenstille og arbejde med de forskellige datatyper, så fx relevante algoritmer på sigt kan udvikles, trænes, valideres og testes.

Platformen skal drives i tæt samarbejde med Koncern IT, så det sikres, at de opøvede kompetencer og indkøbte teknologier kan bringes i spil på tværs af KK's opgaveportefølje med henblik på at styrke brugen af kunstig intelligens.

Til brug for at implementere platformen forventes et samarbejde med en ekstern part, der har den nødvendige ekspertise i at etablere det rette setup til at arbejde med kunstig intelligens i et eksisterende it- og datamiljø.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2025 p/l	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Hjemtagelse af graffitikontrakt	Service	0	-6.200	-6.200	-9.010	-9.010	-9.010
Lønudgifter	Service	0	4.290	4.290	6.090	6.090	6.090
Vedligeholdelse af, geninvestering af maskiner og mandskabsfaciliteter	Service	0	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
Samlet varig ændring	Service	0	-610	-610	-1.620	-1.620	-1.620
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Midlertidig finansiering af lønudgifter	Service	345					
Midlertidig finansiering af vedligeholdelse	Service	200					
Indkøb af 8 køretøjer* (Biler og cykler)	Anlæg	1.000	1.275	725			
Projektledelse, organisering og idriftsættelse	Anlæg	345	345				
Etablering af driftsplads	Anlæg	400					
Digital understøttelse af opgaven. Herunder tilføjelser og implementering af PUMA tilpasninger til den specifikke opgave, brugerflade, opgavebokse mv.	Anlæg	300	200				
Grundinvestering i billedgenkendelsesteknologi*	Anlæg	400	500				
Samlede implementeringsomkostninger, anlæg		2.445	2.320	725			
Samlede implementeringsomkostninger, service		545	0				
Samlede implementeringsomkostninger	Anlæg	2.990	2.320	725			
Samlet økonomisk påvirkning		2.990	1.710	115	-1.620	-1.620	-1.620

Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

*) Grundinvesteringer i IT er ikke medtaget i beregningen af tilbagebetalingstiden.

Personalemæssige konsekvenser

Forvaltningen forventer, at forslaget medfører en opnormering på 12 servicemedarbejdere i forbindelse med hjemtagelse af graffiti kontrakten. Forslaget vil medføre en reduktion af ressourcerne til 1 ÅV til projektledelse og 2 ÅV til studentermedhjælpere. Forvaltningen forventer, at de personalemæssige konsekvenser håndteres gennem naturlig afgang.

3. Implementering og opfølgning

Der vil blive fulgt op på nedenstående nedslagspunkter i implementering af forslaget.

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Indkøb af materiel	Materiel og køretøjer modtaget	Projektleder	Slutningen af 1. halvår 2024
Rekruttering af medarbejdere og oplæring	Medarbejdere er ansat og oplæring er gennemført	Relevante enhedschefer	Slutningen af 1. halvår 2024
Indretning af personale og driftsfaciliteter	Faciliteter er klargjort	Projektleder	Slutningen af 1. halvår 2024
Tilpasning af PUMA	Puma er tilpasset og klar til drift af opgaven	Projektleder	Slutningen af 1. halvår 2024
Samme eller færre Praj (mængden af graffiti i byen)	Mængden af graffiti praj måles via app'en giv et praj.	TMF Enhedschefer der har overtaget opgaven sammen med f.eks. analyse enhed	Hvert år. (forslag)
Kvalitets måling efter Kvalitetshåndbogen	Måles ved årlige kvalitetsmålinger	TMF Enhedschef med ansvar for Kvalitetsmålinger	Hvert år
Borgermåling	Måles ved årlige borgermålinger	TMF Enhedschef med ansvar for borgermålinger	Hvert år
Realisering af effektiviseringer			
Antal af medarbejdere og omkostninger stemmer overens med forventninger og de kan løfte opgaven uden yderligere ressourcer	Budget opfølgning	TMF Enhedschefer der har overtaget opgaven og roller	Hvert år

4. Risikovurdering

Prisen på den senest udbudte kontrakt er faldet med 1 mio. kr. Det er forvaltningens formodning, at det kan skyldes, at den nyeste kontrakt er blevet skarpere i sin formulering af opgavens omfang, samt at der er stillet mildere krav til, hvor ofte leverandøren skal holde tilsyn med området.

De tre graffiti renholds kontrakter der, pt. er på området, har forskellig løbetid. Investeringsforslaget er derfor udarbejdet som en trinvis overgang til hjemtagelse af opgaven, hvor den sidste af de tre kontrakter ophører med udgangen af 2026. Alternativt kan forvaltningen kontakte leverandøren og undersøge, hvad det vil koste, hvis forvaltningen skal ud af kontrakten før tid. Der kan være en meromkostning ved tidlig udtræden af kontrakten, hvis hjemtagelsens af opgaven betinges af, at alle områder hjemtages på samme tid.

Det er uvist om der vil ske serviceforringelse. Da opgaven løses af ekstern leverandør til fastsatte minimumskrav, har forvaltningen ikke præcise tal på, hvor mange medarbejdere der skal til for at løse opgaven. Ud fra leverandørernes nuværende varetagelse af opgaven anvendes omkring 3-4 medarbejdere pr. kontrakt. Forvaltningen har taget højde for, at det præcise antal medarbejdere leverandøren bruger til at løse opgaven ikke kendes, ved at bruge to årsværk i seks mdr. af 2024 til at forberede opgaven sammen med en tværgående medarbejder, der også skal deltage i forberedelse og kan sikre implementering. Beregningen af omkostninger til køretøjer bygger på en kombination af både køretøjer og cykler. Desuden bygger beregningen på, at der enten køres skiftehold, eller to mandshold på nogle køretøjer, da der er indregnet 8 køretøjer totalt til 12 medarbejdere. Markedet for køretøjer er ustabil for øjeblikket og der kan være leveringsproblemer.

Forvaltningen vurderer, at risikovurderingen for økonomien er mellem, mens risikovurderingen for serviceforringelser er lav.

ADMINISTRATIVT BILAG TIL INVESTERINGSFORSLAG

5. Effektivisering på administration

Forslaget har ingen effektivisering på administration.

Tabel 2. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2025 p/l					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Effekt på administrative udgifter	0	0	0	0	0	0
Varige ændringer totalt, administration	0	0	0	0	0	0

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt (+) fortegn.

6. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Forslaget er godkendt af Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen, den 7. februar 2024.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	PKR MED 12. december 2023 TMF MED 19. januar 2024
It-kredsen	Ja	Forelagt IT-kredsen den 2. februar 2024 med pipeline til Overførselssagen.

Bedre fastholdelse og mindre nedslidning i forbindelse med opgaveløsningen i Teknik- og Miljøforvaltningen

Kort resumé: Forslaget skal understøtte arbejdet med at nedbringe sygefraværet - herunder udfordringer med fysisk nedslidning af medarbejdere i afdelingen Parker, Kirkegårde og Renhold (PKR) i Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) samt fremadrettet øge mulighederne for fastholdelse i PKR og arbejdsmarkedet.

Fremstillende forvaltning: Teknik- og Miljøforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Teknik- og Miljøforvaltningens vision for arbejdsmiljø indeholder tre overordnede mål: 1) I TMF kommer vi ikke til skade fysisk eller psykisk, 2) I TMF bliver vi ikke nedslidt fysisk eller psykisk, og 3) I TMF har vi Københavns Kommunes bedste trivsel.

Forvaltningens driftsafdeling PKR beskæftiger knap 700 medarbejdere, hvor størstedelen udfører hårdt fysisk arbejde fx i forbindelse med renhold af byen og pleje af byens grønne områder. Det er kerneopgaver, der forudsætter et højt niveau af driftssikkerhed i alle døgnets timer hele året rundt, hvis københavnerlivets mange facetter skal fungere optimalt.

PKR er afdelingen med den højeste gennemsnitsalder i TMF (48,7 år pr. oktober 2023) og beskæftiger 50 pct. af samtlige medarbejdere i forvaltningen over 60 år. En markant andel af medarbejderne har derfor et langt arbejdsliv bag sig, hvor det fysiske arbejde giver udfordringer bl.a. i form af nedslidning, mens der samtidig ses en tendens hos de driftsstøttende enheder til flere længerevarende stressforløb. Begge dele medvirker til, at PKR har et højt sygefravær, der ligger væsentligt over måltallet på 9 sygefraværsdagsværk årligt. Sygefraværet fordeler sig på enhedsniveau med store udsving fra 5,8 til 28,1 sygefraværsdagsværk for 2023. Det gennemsnitlige sygefravær i PKR i 2023 lå på 15,9 fraværsdagsværk, hvoraf knap 53 pct. var langtidsfravær. Hensigten med denne case er gennem analyse og målrettede indsatser (se nærmere beskrivelse under punkt 2. Økonomi) at nedbringe sygefraværet mærkbart med henblik på, at flere hænder bidrager til udførelsen af kerneopgaverne end i dag.

Det høje sygefravær har store konsekvenser for medarbejdernes håndtering af de daglige arbejdsopgaver, arbejdsmiljøforhold og trivsel:

- Det øger arbejdspresset og dermed risikoen for nedslidning af de tilbageværende medarbejdere, der potentielt medvirker til yderligere risiko for længerevarende sygefravær.
- Det vanskeliggør opretholdelsen af de forventede kvalitetskrav og servicestandarder til kerneopgaverne, fordi der løbende er færre hænder til rådighed til opgaveløsningen.
- De tilbageværende medarbejdere bliver mindre effektive i deres opgaveløsning, når de i forbindelse med sygdom skal dække flere eller andre arbejdsopgaver, end de er vant til.
- De administrative rammer for lønrefusion ved længerevarende sygdom og job på særlige vilkår samt den efterfølgende lange indbetalingstid, vanskeliggør muligheden for at indregne refusionsmidlerne i budgetlægning til ansættelse af det nødvendige antal medarbejdere til at opretholde effektiviteten i arbejdsopgaverne.

Derfor ønsker forvaltningen gennem en tæt opfølgning på årsager og sammenhænge mellem arbejdsskader, sygefravær og potentielt nedslidende arbejdsvilkår at skabe de nødvendige forudsætninger for effektskabende justeringer af eksisterende arbejdsgange, arbejdsmetoder, virksomhedskulturer og administrative rammer mv., der kan føre til mindre fysisk eller psykisk nedslidning, mindre sygefravær og dermed bedre fastholdelse.

Nøglen til denne indsats er en tæt og tillidsfuld dialog mellem den enkelte medarbejder og nærmeste personaleledende chef om medarbejderens sygefraværsituation og fokus på afdækningen og tiltag til at nedbringe årsager til sygefraværet fx sammenhængen mellem sygefravær og arbejdsskader. Det kræver forandringsledelse med afsæt i TMF's retningslinjer for sygefravær og en fælles praksis i organisationen for dialog og opfølgning på sygefravær. Det kræver følgende organisatoriske tiltag i PKR:

- Etablering af en projektorganisation, der skal varetage udvikling og implementering af varige forandringstiltag i PKR-organisationen (se nærmere beskrivelse under punkt 2. Økonomi). Det kræver kompetencer i forandringsledelse, dataanalyse, arbejdsmiljøforhold, rammer for beskæftigelse på særlige vilkår og refusion.
- I projektorganiseringen indgår bl.a. en følgegruppe med deltagelse af medarbejderrepræsentanter med MED-forankring og lokale arbejdsmiljørepræsentanter med relevant driftsviden og kendskab til PKR-organisationens arbejdsmiljøforhold med henblik på kvalificering af projektets leverancer. Følgegruppens sammensætning aftales i afdelingens MED-udvalg (PKR MED).
- Etablering af et stramt organisatorisk fokus på den løbende udvikling i sygefraværet på enhedsniveau med inddragelse af afdelingens MED-udvalg og arbejdsmiljøorganisation bl.a. med henblik på et bredt ejerskab til arbejdet med nedbringelse af sygefraværet.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

Her angives om forslaget udspringer af arbejdsprogrammet for administrativ forenkling og effektivisering

- Ja
 Nej

2. Økonomi

Forvaltningen vurderer, at effekten af indsatserne vil medvirke til, at flere langtidssygemeldte medarbejdere fremover kan fastholdes i arbejde, hvor perspektivet i dag er afskedigelser af hensyn til arbejdspladsens tarv. Sygefraværet fordeler sig på enhedsniveau med store udsving fra 5,8 til 28,1 sygefraværsdagsværk for 2023. Med udgangspunkt i spændet mellem det højeste og laveste sygefraværsniveau har forvaltningen estimeret, at sygefraværet kan nedbringes med en samlet minimumseffekt på 1,59 sygefraværsdagsværk i forhold til det gennemsnitlige niveau i PKR på 15,9 sygefraværdsdage i 2023, når forslagets indsatser er endeligt implementeret i 2028.

Nedbringelsen af sygefraværet skaber dermed forudsætningerne for, at PKR kan levere en effektivisering på lønsummen med en solidarisk fordeling mellem enhederne (uden forventning om personaletilpasning) med en stigende profil fra 2025 og en varig effekt på 2,7 mio. kr. fra 2028 og frem. Effektiviseringen tilvejebringes gennem en kombination af følgende elementer:

- Mere lønrefusion/tilskud ved overgang til andre jobordninger.
- Reduktion af lønudgifter som følge af jobordninger med nedsat arbejdstid.
- Reduktion i omkostningerne til vikar og sæsonansatte som følge af bedre fastholdelse af medarbejdere med høj erfaring og arbejds effektivitet i ordinære ansættelser og/eller jobordninger.
- Mere lønrefusion som følge af systematisk opfølgning i forbindelse med langtidssygefravær.

For at ovenstående grundlag for effektivisering kan tilvejebringes, er der behov for investering i følgende indsatser:

- Der skal opbygges en databaseret struktur, der gør det muligt at sammenligne og analysere på arbejdsskadedata og sygefraværdsdata på tværs af afdelingen, så der kan etableres konkrete og målrettede forebyggelsesindsatser på strukturelle arbejdsmiljøforhold og på den konkrete sygefraværdsindsats på enhedsniveau. Arbejdet skal ske i tæt samarbejde med PKR MED- og Arbejdsmiljøorganisation.
- Der skal udvikles varige koncepter og arbejdsgange til konkrete justeringer af arbejdsmetoder, arbejdsgange, virksomhedskulturer, administrative rammer mv., der på varig basis bidrager til mindre nedslidning og dermed mindre sygefravær. Det kan fx være øget brug af jobrotation og identifikation af mulige skånejobfunktioner. Arbejdet skal ske i tæt samarbejde med PKR MED- og Arbejdsmiljøorganisation.

- Der skal gennemføres en beskæftigelsesfaglig screening og efterfølgende visitering af medarbejdere med fremskreden nedslidning til jobordninger, der understøtter en fastholdelse af medarbejderen i beskæftigelse og nedbringer sygefraværet. Der skal i den forbindelse ydes den nødvendige beskæftigelsesfaglige rådgivning af den involverede medarbejder.
- I forlængelse heraf skal der udarbejdes og implementeres arbejdsgange for gennemførelse af professionaliserede sagsbehandlingsforløb med de involverede medarbejders bopælskommuner om indgåelse af jobordninger, hvilket forventeligt vil blive omfattende, da medarbejders bopælskommuner er spredt over hele Sjælland.
- Der skal implementeres varige koncepter og arbejdsgange for struktureret opfølgning på- og ledelsesunderstøttelse i forbindelse med indhentning af lønrefusion ved langtidssygefravær.
- Der skal implementeres en fælles praksis i PKR for en styrket, generel ledelsesmæssig opfølgning på sygefravær i henhold til AMK's anbefalinger med "Kom i hus med sygefraværet" og TMF's retningslinjer for opfølgning på sygefravær med fokus på "indsigt og tillidsfuld dialog".

Implementeringen af forslaget forudsætter implementeringsomkostninger for 4,2 mio. kr. i perioden 2024-2027 til udvikling af varige koncepter og arbejdsgange for både på strukturelle arbejdsmiljøforhold og på den konkrete sygefraværsindsats, og den løbende opfølgning på ledelsesniveau i tæt samarbejde med PKR MED- og Arbejdsmiljøorganisation, beskæftigelsesfaglig screening og indhentning af refusion. Forvaltningen vurderer, at forslaget forudsætter investeringsmidler til 1 ÅV til udvikling og implementering og 1 ÅV til en beskæftigelsesfaglig screening og implementering af systematiske arbejdsgange for indhentning af refusion med indfasning fra 2024, hvor der er afsat 1/3 del ÅV, da implementeringen af forslaget forventes igangsat i september 2024. Fra 2025 og frem til 2027 er der afsat to fulde ÅV. Implementering af forslaget løber fra medio 2024 til og med 2027 for at sikre, at alle initiativer i forslaget implementeres med den ønskede effekt, både i forhold til nedbringelse af sygefraværet og medarbejdernes trivsel, samtidig med opretholdelse af en stabil drift i forvaltningen under implementeringen. Forvaltningen vurderer derfor, at implementeringen af forslaget forudsætter, at initiativerne implementeres løbende i 21 enheder for at undgå risici vedrørende medarbejdertrivsel, sikre effekten af forslaget og opretholde stabil drift. Effektiviseringspotentialet i forslaget er stigende som følge af den løbende implementering fra 2025 frem til 2028, hvor forslaget forventes fuldt implementeret. Forslaget forudsætter desuden implementeringsomkostninger for 2,3 mio. kr. i perioden 2025-2027 til etablering af databaseret forebyggelsesindsatser. Implementeringen af databaseret styring sker sideløbende med implementering af initiativerne i forslag, hvorfor implementeringsperioden følger den generelle implementering af forslaget. Databaseret styring sker på baggrund af kortlægning af sammenhænge mellem sygefraværet og arbejdsskader, så der kan etableres løsninger på problematikker, der øger sygefraværet og nedslidningen. For at sikre varig effekt af arbejdet med de etablerede initiativer og ensartede arbejdsgange, som både rummer en fortsat opfølgning på de etablerede arbejdsgange og målrettede forebyggelsesindsatser i tæt samarbejde med PKR MED- og Arbejdsmiljøorganisation, er der afsat 1/2 ÅV til arbejdet i 2026 og 2027. Når forslaget er fuldt implementeret, er der behov for et fuldt ÅV til varig drift af de etablerede initiativer. Ligeledes skal der på baggrund af de implementerede arbejdsgange ske en løbende indhentning af refusion og understøttelse i det beskæftigelsesfaglige arbejde med henblik på rådgivning ift. mulighederne for andre jobordninger.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2025 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Reduktion af omkostninger til vikarer og sæsonansatte	Service		-400	-1.000	-2.000	-2.700	-2.700
Fastholdelse af etablerede initiativer	Service			345	345	690	690
Samlet varig ændring, service			-400	-655	-1.655	-2.010	-2.010
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Udvikling og implementering af ensartede koncepter og arbejdsgange for opfølgning på tværs af 21 enheder	Service	230	690	690	690		

Beskæftigelsesfaglig screening og implementering af systematiske arbejdsgange til indhentning af refusion på tværs af 21 enheder	Service	190	572	572	572		
Etablering af konkrete forebyggelsesindsatser	Service	0	750	750	750		
Samlede implementeringsomkostninger, service		420	2.012	2.012	2.012		
Samlet økonomisk påvirkning		420	1.612	1.357	357	-2.010	-2.010
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2025 p/l, men udmøntes i overførselssagen i 2024 p/l. Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

Personalemæssige konsekvenser

Forslaget medfører en reduktion i ressourcerne til antallet af vikarer og sæsonansatte på 2,7 mio. kr. Forvaltningen forventer, at forslaget vil medføre en højere grad fastholde ordinært ansatte medarbejdere med implementeringen. Forvaltningen vil håndtere reduktionen med naturlig afgang eller omplacering.

3. Implementering og opfølgning

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Databaseret forebyggelsesindsatser	Forvaltningen har implementeret databaseret forebyggelsesindsatser	Projektleder	Årligt
Ensartede koncepter og arbejdsgange for opfølgning på sygefraværet	Forvaltningen har implementeret ensartede koncepter og arbejdsgange for opfølgning på sygefraværet	Projektleder	Løbende
Indhentning af refusion	Forvaltningen har implementeret en systematisk arbejdsgang, der sikrer indhentning af de refusionsberettigede tilfælde	Projektleder	Løbende
Enhederne oplever en nedgang i nedslidning af medarbejdere og tilhørende sygefravær	Måles løbende	PKR	løbende
Realisering af effektiviseringer			
Sagsbehandlingstiden og udbetalingstiden på lønrefusionssager er reduceret til max 1 måned	Måles løbende	PKR	løbende
Sygefraværet er reduceret	Måles årligt	PKR	I forbindelse med de løbende opgørelser af sygefravær

4. Risikovurdering

Forvaltningen vurderer, at forslaget har lav risiko i forhold til gennemførelse. Der er et stort potentiale for at nedbringe sygefraværet og fastholde nedslidte medarbejdere i beskæftigelse samt sikre gode ar-

bejdsmiljøforhold. Effekten af forslaget's indsatser er imidlertid afhængig af gunstige mulighedsafklaringer hos de berørte medarbejdere med langtidssygefravær. Der er derfor en potentiel risiko for, at sygefraværet ikke kan nedbringes i tilstrækkeligt omfang til, at der bliver flere hænder til opgaveløsningen end i dag, når forslaget's effektivisering er fuldt implementeret.

ADMINISTRATIVT BILAG TIL INVESTERINGSFORSLAG

5. Effektivisering på administration

Forslaget har ingen effektivisering på administration.

Tabel 2. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2025 p/l					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Effekt på administrative udgifter	0	0	0	0	0	0
Varige ændringer totalt, administration	0	0	0	0	0	0

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt (+) fortegn.

6. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Godkendt af Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen den 29. januar 2024.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	PKR MED 12. januar 2024 TMF MED 19. januar 2024

Omlægning af batteriindsamling

Kort resumé: Indsamling af batterier fra husholdninger håndteres i dag ved, at næsten samtlige etageejendomme i København har en beholder til batterier, der tømmes med en fast frekvens. Det foreslås at omlægge indsamlingen af batterier ved at samkøre denne med indsamlingen af farligt affald. Hermed kan udgifterne til indsamling af batteri reduceres samtidig med, at det nuværende serviceniveau fastholdes.

Fremstillende forvaltning: Teknik- og Miljøforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

I dag har de fleste etageejendomme i København en eller flere batteribeholdere ved deres øvrige affaldsbeholdere. Disse batteribeholdere tømmes af en privat renovatør med et fast interval, fx hver 4. eller hver 8. uge, afhængigt af behov. Der er ca. 6.000 batteribeholdere i København.

I forbindelse med batteriordningen for etageejendomme i København er der udgifter forbundet med både indsamling af batterier og beholdere til batterier.

Udgifter til batteriindsamling har hidtil været finansieret af DUT-midler, men grundet omlægning til elskraldebiler i København i 2022-2024, kan DUT-midlerne ikke længere dække omkostningerne til batteriindsamlingen. Hidtil er batteriindsamlingen således sket sammen med indsamlingen af papir, hvorfor udgifterne til batteriindsamlingen var meget lave. Efter at man er overgået til elskraldebiler i Københavns Kommune, er der ikke længere plads til at indsamle batterier sammen med en anden indsamlingsordning. Indsamlingen af batterier sker derfor nu i særskilte biler, hvilket har medført øgede driftsomkostninger. Den årlige udgift til indsamlingen af batterier beløber sig i dag til godt 2,1 mio. kr., mens den årlige udgift til beholdere er på ca. 1 mio. kr. Den samlede årlige udgift til indsamling af batterier udgør i dag således 3,1 mio. kr.

Forvaltningen foreslår med dette investeringsforslag at samkøre indsamlingen af batterier fra batteribeholdere og indsamlingen af affald fra skabe til farligt affald i etageejendomme. Hermed kan opnås en besparelse på både indsamlingsudgifter og udgifter til nye beholdere til batterier. Besparelsen beløber sig til 1,03 mio. kr. årligt fra 2025 og frem.

Effektiviseringen sker ved, at indsamlingen af farligt affald og batterier fremover skal håndteres samtidig i modsætning til i dag, hvor disse to affaldstyper indsamles af to forskellige biler og på to forskellige tidspunkter. Batteribeholderen står i dag typisk placeret tæt ved beholderne til de såkaldte hverdagsfraktioner (pap, plast, restaffald, madaffald, m.v.). Batteribeholderne vil fremover blive placeret ved siden af skabet til farligt affald, så disse to affaldstyper kan tømmes på samme tid. Borgerne i etageejendomme skal fremover gå et andet sted hen i deres gård med deres udtjente batterier, end de gør i dag.

I dag har ca. 3.500 kundeforhold på etageejendomme både et skab til farligt affald og en eller flere beholdere til batterier. Der kan således spares 3.500 kørsler hver 4./8. uge ved at samkøre indsamlingen af batterier med indsamlingen af farligt affald. Tømningen af farligt affald sker på bestilling fra ejendommen, når der er behov for det. Ved at samkøre tømningen af batterier med tømningen af farligt affald, vil batteribeholderne ligeledes kun blive tømt, når der er behov for det. Endelig kan antallet af beholdere til batterier reduceres, da ejendommen blot bestiller tømning af disse, når der er behov. I dag har en del etageejendomme flere batteribeholdere på ejendommen for at imødekomme behovet for kapacitet.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

- Ja
 Nej

Her angives om forslaget udspringer af arbejdsprogrammet for administrativ forenkling og effektivisering

- Ja
 Nej

2. Økonomi

Ved at samkøre batteriindsamlingen med indsamlingen af farligt affald, kan der spares på såvel indsamling som beholderbudget i forbindelse med batteriordningen.

I forbindelse med omlægningen er det ARC's vurdering, at der vil være implementeringsomkostninger til flytning af beholdere fra deres nuværende placering og hen i nærheden af skabet til farligt affald, der beløber sig til 1,4 mio. kr. i 2024. Implementeringsomkostninger indbefatter desuden hjemtagelse af et antal batteribeholdere, der kan fjernes i forbindelse med denne effektivisering. I den forbindelse er der udgifter til mandskab og biler til at køre ud på de fleste etageejendomme og hjemtage et antal batteribeholdere. Derudover vil der være udgifter til kommunikation til borgere om ændringen af ordningen, der beløber sig til 0,2 mio. kr. i 2024.

Når samkøringen af batteriindsamlingen med ordningen for farligt affald er gennemført, forventes det, at udgifterne til indsamlingen kan reduceres fra godt 2,1 mio. kr. årligt til ca. 1,7 mio. kr. årligt. Herudover forventes det, at de årlige udgifter til beholderindkøb- og reparationer på ca. 1 mio. kr. om året kan reduceres til ca. 0,4 mio. kr. om året fra 2025 og frem.

Tabel 1: Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2025 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Besparelse på indsamling af batterier	Service	0	-380	-380	-380	-380	-380
Beholderindkøb- og reparationer	Service	0	-650	-650	-650	-650	-650
Samlet varig ændring	Service	0	-1.030	-1.030	-1.030	-1.030	-1.030
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Flytning og hjemtagning af batteribeholdere	Anlæg	1.400	0	0	0	0	0
Kommunikation til borgerne om ændringen	Anlæg	200					
Samlede implementeringsomkostninger	Anlæg	1.600					
Samlet økonomisk påvirkning		1.600	-1.030	-1.030	-1.030	-1.030	-1.030
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	3						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	3						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2025 p/l, men udmøntes i overførselssagen i 2024 p/l. Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

Personalemæssige konsekvenser

Forslaget har ingen personalemæssige konsekvenser.

3. Implementering og opfølgning

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Flytning og hjemtagelse af batteribeholdere	Dialog med ARC og opfølgning i AffaldsSystemKøbenhavn (ASK)	Teknik- og Miljøforvaltningen, Klima og Byudvikling,	Løbende fra april 2024 til december 2024

		Affalds- og Ressourceområdet	
Realisering af effektiviseringer			
Reduktion i antallet af tømninger af batteribeholdere	Data på antal tømninger i AffaldsSystemKøbenhavn (ASK) og lavere afregning for indsamling af batterier fra ARC	Teknik- og Miljøforvaltningen, Klima og Byudvikling, Affalds- og Ressourceområdet	Løbende fra 2025
Reduktion i udgifter til batteribeholdere	Data på antal udskiftninger og reparationer af beholdere i ASK og lavere afregning for indkøb og udrulning af batteribeholdere fra ARC	Teknik- og Miljøforvaltningen, Klima og Byudvikling, Affalds- og Ressourceområdet	Løbende fra 2025

4. Risikovurdering

Forvaltningen vurderer, at der er lille risiko ved implementering af forslaget, da københavnere i etageejendomme vil have den samme adgang til at aflevere batterier på matriklen, som de har i dag. Dog skal de vænne sig til at aflevere batterier på en anden placering, end de gør i dag, hvilket de vil blive informeret om via forskellige kommunikationskanaler. Samkøringen af batteriindsamlingen med indsamlingen af farligt affald kan have den positive sideeffekt, at flere københavnere bliver opmærksomme på muligheden for at aflevere farligt affald i miljøskabet, da disse to affaldstyper fremover skal afleveres i nærheden af hinanden.

ADMINISTRATIVT BILAG TIL INVESTERINGSFORSLAG

5. Effektivisering på administration

Forslaget har ingen effektivisering på administration.

Tabel 2. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2025 p/l					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Effekt på administrative udgifter	0	0	0	0	0	0
Varige ændringer totalt, administration	0	0	0	0	0	0

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt (+) fortegn.

6. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Godkendt af Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen, den 18. januar 2024.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
MED-udvalg	Ja	Klima og Byudvikling MED den 13. december. TMF MED den 19. januar 2024.

Digitalisering af høringer og brug af kunstig intelligens (AI)

Kort resumé: Med dette forslag vil Kommunen få en ny samlet høringsportal, som skal ensrette, optimere og standardisere kommunens mange lovpligtige høringer, så datadreven styring muliggøres, ressourcer spares og kvaliteten øges. Forslaget indeholder desuden implementering af AI teknologi, som assisterer delprocesser for at lette sagsbehandling.

Fremstillende forvaltning: Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) og Økonomiforvaltningen (ØKF)

Berørte forvaltninger:

Økonomiforvaltningen
Kultur- og Fritidsforvaltningen
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Socialforvaltningen
Teknik- og Miljøforvaltningen

 Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Forslaget omhandler en udskiftning af Københavns Kommunes høringsportal, fordi den nuværende løsning med høringer er gammel og lever ikke op til behovene i forhold til løsninger, f.eks. brug af Digital Post. Den skal desuden udfases inden d. 25. november 2024 af sikkerhedsårsager. Udskiftningen af høringsportalen vil bidrage til effektiviserede arbejdsgange for de medarbejdere, der beskæftiger sig med høringer.

I en lovpligtig høring kan borgere, virksomheder, myndigheder og andre interessenter komme med bemærkninger og indsigelser i form af høringssvar. I Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) gennemføres høringer inden for lokalplaner, byggesager, parkering, miljø, byliv, trafik, anlæg og affald i forbindelse med myndighedsbehandling. I Økonomiforvaltningen (ØKF) gennemføres der store høringer på kommuneplans-, metroudbygning- og busdriftsområdet. Høringer kan kategoriseres efter, om de er brede og offentlige eller partshøringer, der kun omfatter et udsnit af befolkningen inden for et bestemt geografisk område. Fra 2010-2023 har TMF gennemført 800 offentlige høringer i kommunens tværgående høringssystem, 'Bliv Hørt'. ØKF har stået for 50 offentlige høringer, mens kommunens øvrige forvaltninger har stået for 150 offentlige høringer i 'Bliv Hørt'.

Størstedelen af partshøringssagerne i TMF, er ikke digitalt understøttet af et fagsystem. Antallet af interessenter ved offentlige høringer og på partshøringssager består i gennemsnit af flere tusinde, ligesom en høringssag kan generere mange tusinde siders høringssvar.

Med indførelsen af lov om obligatorisk digital selvbetjening fra 2012 og nye digitale muligheder, afgiver flere borgere, virksomheder og andre interessenter høringssvar. Digitale høringssvar gør det muligt for omverdenen at indsende store mængder billedfiler og datatekst. De offentlige høringssvar er synlige på 'Bliv Hørt'. I tillæg modtages høringssvar fra partshøringer i forskellige systemer uden for høringssystemet. Behandlingen af høringssvarene er tidskrævende for TMF og ØKF, der bruger mange administrative ressourcer på indsamling, fortolkning og besvarelse til ledelsesgrundlag og videre politisk behandling.

Fælles for de offentlige høringer og partshøringerne er mange lovkrav til frister for sagsbehandlingen og dokumentationskrav, der løbende skal opfyldes og sikres. I TMF sagsbehandles offentlige høringer og partshøringer på forskellige måder og i forskellige systemer. Det betyder, at borgere og virksomheder tilbydes et varieret serviceniveau. De forskellige kommunikationsindgange for høringsinteressenter og veje til at indgive høringssvar samt forskelligartede interne processer kalder på optimering og ensretning samt på at lette kommunikationen med eksterne. På partshøringsområdet er der mange manuelle procestrin, idet der ikke findes et it-system til understøttelse af processerne.

Forvaltningernes vurdering er, at der er et stort digitaliseringspotentiale i en ny tværgående høringsportal, der sikrer, at høringsprocesser understøttes digitalt, ensrettes, optimeres og standardiseres. Med en samlet høringsportal bliver det muligt at arbejde på et mere datadrevet styringsgrundlag, der også muliggør brugen af AI-teknologi til håndtering af hørings svar. Forvaltningerne foreslår derfor i projektet en investering i AI-teknolog til genkendelse og opsummering af hørings svar til at assistere sagsbehandlingen.

For at reducere det administrative ressourceforbrug og forbedre kvaliteten i serviceniveauet ønsker TMF og ØKF at få udviklet et skalerbart hørings system samt at implementere løsningen bredt i begge forvaltninger.

Overordnet set kan forslaget inddeles i tre spor for potentielle digitaliseringsinitiativer, der skal understøtte og styrke høringsarbejdet. Spor 1 skal implementeres i 2024 og analysearbejdet i Spor 2 og 3 kan iværksættes parallelt med Spor 1. Færdiggørelse af Spor 1 er dog en forudsætning for færdiggørelse af de øvrige spor:

- 1) Anskaffelse af system til erstatning for 'Bliv Hørt'
- 2) Kunstig intelligens (AI) til håndtering af hørings henvendelser
- 3) Integrationer til relevant fælles infrastruktur og fagsystemer

Spor 1 – Anskaffelse af system til erstatning for 'Bliv Hørt' omfatter anskaffelsen af en ny høringsportal, der skal erstatte den nuværende portal 'Bliv Hørt'. Den nye høringsportal skal styrke brugeroplevelsen i høringsprocesser og forvaltningernes opgaveløsning. I tråd med det styrkede fokus på brugervenlighed i KK's nye digitaliseringsstrategi skal ny høringsportal digitalt understøtte, ensrette og standardisere interne arbejdsgange på en effektiv og sammenhængende måde for sagsbehandlere. Frem for at arbejde med forskellige systemer til høringsopgaver skal der indføres et system, der kan rumme parts høringer, mens offentlige høringsprocesser med fordel kan effektiviseres og styrkes yderligere. Hvis størstedelen af TMF's høringsprocesser foregår på en fælles portal, bliver det muligt at generere relevant ledelsesdata til statistik, planlægning og styringsformål.

Ny høringsportal skal understøtte den demokratiske indflydelse for borgere, virksomheder og andre interessenter samt forbedre kommunikationen på høringsområdet og gøre indgangen mere ensrettet. KK's digitaliseringsstrategi og fokusområde om brugervenlighed skal danne ramme for udviklingen. Brugervenlighed skal understøttes ved bl.a. automatisk udsendelse af ensartede bekræftelsessvar ved indsendelse af hørings svar. Det vil forkorte afdækningstiden, før sagsbehandlingen kan begynde, og forkorte den oplevede sagsbehandlingstid. Ny høringsportal fremtidssikres i forhold til it-sikkerhed og fællesoffentlige it-standarder, så tilliden til Københavns Kommune kontinuerligt sikres.

Spor 2 – Kunstig intelligens (AI) til håndtering af hørings henvendelser omfatter udvikling af modeller inden for kunstig intelligens (AI) til assistance i sagsbehandlingen af store hørings sager på f.eks. lokalplanområdet og til kommuneplan høringer. TMF, ØKF og Data Science-teamet i KIT har identificeret et potentiale for at effektivisere processen med håndtering af hørings svar ved hjælp af AI. Ved hver høring er der en omfattende manuel proces, der involverer kategorisering, kondensering og besvarelse af hørings svar. AI-teknologi forventes at kunne komme med forslag til kategorier, som hørings svarene kan inddeles i og ved at lave udkast til en rapport, hvor der gives forslag til struktur og opsummerende pointer samt tekst på tværs af hørings svar. Implementeringen vil muliggøre, at der igennem øget indsigt i sagsbehandlingsprocesserne skabes synergi mellem AI-teknologi og sagsbehandlingspraksis på høringsområdet. AI skal således hjælpe med fortolkning og visuel sammenstilling af svar på hørings henvendelser. Initiativet kræver, at der opbygges modeller, som trænes på store mængder af tekst. Modellerne kan trænes i at kategorisere hørings svar i positive/negative holdninger og i systematisering af kategorierne i forhold til f.eks. miljøpåvirkning, støj, trafikforhold mv. Herefter skal modellerne desuden udvikles til at skabe ny tekst, der opsummerer hørings svar og fremhæver relevante data. Sagsbehandlere kan bede modellen om (prompte) at skabe et forslag til f.eks. besvarelse af en høring. AI-modellerne vil dermed lette sagsbehandlerens arbejde med at få overblik over indholdet af høringsindlæg på store hørings sager og med udformning af dataoversigt over høringsindlæg til videre behandling.

Hørings svar på store offentlige høringer er offentligt tilgængelige, og initiativet kan være med til at skabe øget gennemsigtighed i vores vindue ud mod borgere og virksomheder. Der er et stort potentiale i at anvende AI på høringsområdet, idet der er et stort ressourceforbrug på sammenstilling af data og udformningen af hørings svar. Det er derfor oplagt at arbejde med analyse af datamønstre og sammen-

stilling af data ved hjælp af AI på offentlige data, og det er et vigtigt aspekt af digitaliseringen af sagsbehandling. Løsningen vil ved hjælp af AI-teknologi forkorte afdækningstiden og særligt frigive mere tid til sagsbehandling ved komplekse høringer.

Spor 3 - Integrationer til relevant fælles infrastruktur og fagsystemer omfatter relevante integrationer til andre systemer og fællesoffentlig infrastruktur. Der skal være en tæt sammenhæng til relevante fagsystemer på planlægningsområdet og KK-kortet samt til relevante offentlige dataregistre. Herudover skal delprocesser i sagsbehandlingen kobles tættere sammen til nyt høringssystem, så sagsbehandlingen kan ske sammenhængende og nedbringe manuelt tidsforbrug. En ny høringsportal med integrationer kan sikre en bedre understøttelse af de administrative arbejdsgange, skabe en nemmere opgaveløsning samt danne grundlag for et bedre og mere ensartet serviceniveau.

Forslaget bidrager til en mere moderne og nemmere skalerbar løsning af opgaven og sikrer, at forvaltningernes borgere, virksomheder og interesseorganisationer oplever samme og i nogle tilfælde et bedre serviceniveau end tidligere, da der kan forventes en mere forudsigelig proces med mere standardiserede forløb.

Projektet vil understøtte en øget medarbejdertilfredshed, fastholdelse og tiltrækning af nye medarbejdere, eftersom sagsbehandlingen i øget grad vil blive understøttet af standardiserede processer.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

Ja

Nej

2. Økonomi

Løsningen kommer til at bestå af flere forskellige teknologiske elementer og herved er der også afledte driftsudgifter på samlet 595 t. kr. fra 2026 og frem. Der er afsat 345 t. kr. fra 2025 til driftsudgifter. Da forslaget ikke leverer effektiviseringer i 2024, søger forslaget varig drift til systemejerskab midlertidigt finansieret af investeringspuljen i 2024. Derudover er der afsat 250 t. kr. til tilpasning af arbejdsgange fra 2026 og frem. Driftsudgifterne omfatter hosting, serverudgifter, ekstern serviceaftale, vedligeholdelse, træning og gentræning af mønstre og algoritmer. Der er afsat 0,5 ÅV til systemejerskab til varetagelse af opgaver i overensstemmelse med kommunens cirkulærer for drift og vedligehold af it-systemer. Driftsudgifterne er baseret på de samlede udviklingsomkostninger og erfaringer fra tidligere projekter på området.

Udvikling og design af løsningen

Der skal anvendes mange forskellige kompetencer både internt og eksternt til design og udvikling af løsningen.

Spor 1 - Anskaffelse af system til erstatning for 'Bliv Hørt'

Forvaltningerne forventer at videreudvikle på et system udviklet i andre kommuner og tilpasse det til København Kommunes behov. Spor 1 skal sikre udfasningen af 'Bliv Hørt' og implementeringen af en ny løsning, der kan understøtte kommunens standard i høringsprocesser. Der skal anvendes ressourcer til ekstern bistand til bl.a. udbudsrådgivning arkitekturrådgivning, leverancekoordination, teknisk opsætning og testmanagement. Der skal anvendes eksterne kompetencer hos et it-udviklingshus til videreudvikling af systemet, tilpasning, design, migrering og implementering.

Udgifterne til udvikling i Spor 1 forventes at ligge på ca. 1.9 mio. kr., hvoraf størstedelen anvendes til udvikling af it-systemet, mens den anden del er udviklingsomkostninger til ekstern bistand. Der skal anvendes ca. 600 timer til ekstern bistand svarende til 400 t. kr. og 1500 timer svarende til 1.500 t. kr. til udvikling af it-systemet i Spor 1. Effektiviseringspotentialet ved udskiftning af høringsportalen ligger i, at det nye høringssystem i væsentlig højere grad vil understøtte kommunens behov i forhold til opgaveløsningen. Forvaltningerne forventer derfor, at implementeringen af det nye høringssystem vil reducere ressourceforbruget i forbindelse med opgaveløsningen med håndtering af hørings svar.

Spor 2 - Kunstig intelligens (AI) til håndtering af høringshenvendelser

I forbindelse med høringer modtager kommunen store mængder materiale og mange hørings svar, og der anvendes derfor i dag betydelige ressourcer til at gennemgå og strukturere information. Derfor er implementering af AI en væsentlig forudsætning for at effektivisere processerne i tilknytning til et nyt

høringsmodul. Her er der behov for kompetencer fra Data Science-teamet i KIT, herunder proceskonsulenter og data-specialister til procesforståelse og udvikling af AI-modeller.

Fremgangsmåden i udviklingsprocessen vil være at validere indledende hypoteser om et potentiale, ved at udvikle et proof of concept. I første omgang skal der proces- og behovsafdækkes for at sikre, at en AI-løsning implementeres med mest mulig effekt. Herefter bliver der kigget i mindre skala ift. data og niveau af løsning, hvor det undersøges, hvor der er mønstre i data, der kan danne grundlag for at bringe AI i spil. Sagsbehandlere skal inddrages tæt, så det sikres, at udviklingen er behovsdrevet og til vurdering af de resultater, som de indledende machine learning-modeller kommer med. Der kan være behov for at arbejde videre med modellerne bl.a. ved at tilføje mere data eller skrue på nogle parametre for at øge modellernes præstationer. Udviklingen af et proof of concept, der kun er på modelniveau og dermed uden dataintegrationer og udstilling, er ikke afhængig af udviklingen af en færdig høringsportal, hvormed Spor 2-arbejdet vil kunne finde sted parallelt med Spor 1.

Når ny høringsportal er etableret, og velafprøvet datamodel er udviklet, er der behov for kompetencer til infrastruktur, integrationer, webapplikation til udstilling af modelresultater og implementering i KIT i relation til AI-initiativerne.

Der er også behov for interne ressourcer i TMF til analyse og implementering af AI-modeller.

Udgifterne i sporet består af udviklingsomkostninger til Koncern IT (KIT), der forventes at ligge på ca. 1 mio. kr., fordelt med 500 t. kr. i 2024 og 500 t. kr. i 2025. Implementeringen forudsætter desuden investeringsmidler til intern analyse og implementering på 345 t. kr. i 2024 og 2025, svarende til 0,5 ÅV.

Effektiviseringspotentialer ved brug af kunstig intelligens ligger i automatisering af de mange manuelle processer i opgaveløsningen med håndtering af hørings svar. Forvaltningerne forventer, at integrationen af kunstig intelligens i det nye hørings system vil effektivisere opgaveløsningen, da ressourcerne til blandt andet gennemgang og strukturering af information kan reduceres efter implementeringen.

Spor 3 - Integrationer til relevant fælles infrastruktur og fagsystemer

Sporet er drevet af, at integrationerne skal fastlægges og bygges ind i høringsportalen, så der skabes standardiserede og sammenhængende høringsprocesser. Der er derfor behov for kompetencer inden for leverancekoordination, arkitekturrådgivning og testmanagement samt udviklingstimer til tilpasninger og integrationer hos et eksternt it-udviklingshus.

Samlet set forventes, at der skal anvendes 1.350 t. kr. i udgifter til udvikling til eksternt bistand og til udvikling af it-systemet eksternt it-udviklingshus, hvoraf størstedelen er udgifter til udvikling af it-systemet. Forventningen er, at der skal anvendes 450 timer til eksternt bistand svarende til 300 t. kr. og 1000 timer til udvikling af it-systemet svarende til 1 mio. kr. i sporet.

Effektiviseringspotentialer i dette spor ligger i bedre understøttelse af de administrative arbejdsgange i forbindelse med håndtering af hørings svar. Med implementeringen af dette spor vil det nye hørings system blive koblet til relevant infrastruktur og fagsystemer, så sagsbehandlingen understøttes i højere grad end tidligere og det manuelle tidsforbrug reduceres. Udover effektiviseringspotentialer forventer forvaltningerne en mere ensartet opgaveløsning, der både vil bidrage positivt til opgaveløsningen i kommunen, men også til en mere ensartet og professionel service af borgerne.

Ressourcer til implementering

På tværs af alle tre spor er der behov for it-projektledelse samt ressourcer til fastlæggelse og ændring af arbejdsgange. IT-projektledelse skal sikre koordinering af leverancer fra KIT og eksternt leverandør. IT-projektledelse skal sikre styring af projektet, og at den nye høringsportal etableres i overensstemmelse med cirkulæret og forretningsgangene for IT-anskaffelser i Københavns Kommune. Projektet har en stor interessentgruppe og berører mange forskellige processer og medarbejdere. Ressourcer til analyse og fastlæggelse af arbejdsgange omhandler den organisatoriske implementering af høringsportalen. For at sikre en effektivisering, er der desuden behov for at gennemgå arbejdsgange i de forskellige faglige enheder i forhold til den nye høringsportal og ændre processer. Implementeringen af den nye høringsportal forudsætter derfor 1/2 ÅV i 2024 og 1 ÅV i 2025 til projektledelse for at sikre, at den nye høringsportal bliver implementeret, så den understøtter opgaveløsningen på tværs af alle forvaltninger.

I forbindelse med udskiftningen af høringsportalen, vil TMF ændre arbejdsgangen omkring opgaveløsningen med høringer. Implementeringen forudsætter der 1 ÅV til projektledelse i 2024 og 2025, som skal sikre en tilstrækkelig tilpasning af opgaveløsningen for at kunne realisere effektiviseringspotentialer i TMF.

Implementeringen af AI i forbindelse med høringer giver behov for at etablere nye arbejdsgange, når der sker en høring. Den organisatoriske implementering har stor betydning for, at man i de konkrete høringsprocesser i de faglige enheder kan omlægge arbejdsgange og sikre mere effektive høringer med færre ressourcer.

Der er i forslaget afsat varige driftsudgifter på 1/2 ÅV, svarende til 645 t. kr. fra 2025 og frem til at vedligeholde driften af den nye høringsportal, heraf 300 t. kr. i et bevillingsflyt fra KIT til TMF i forbindelse med, at TMF overtager driften, når den nye høringsportal implementeres. Der er ydermere afsat varige driftsudgifter på 250 t. kr. fra 2026 og frem til at sikre løbende tilpasning af arbejdsgange, således opgaveløsningen hele tiden opdateres for at forblive effektiv.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2025 p/l	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektivisering	Service	0	-910	-2.455	-2.455	-2.455	-2.455
Drift af system	Service	0	645	645	645	645	645
Tilpasning til arbejdsgange	Service	0	0	250	250	250	250
Samlet varig ændring		0	-265	-1.560	-1.560	-1.560	-1.560
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Midlertidig finansiering af drift af system	Service	345					
Udvikling af IT-system	Anlæg	1.500	1.050				
Ekstern bistand	Anlæg	400	300				
IT-projektledelse	Service	345	690				
Ændrede arbejdsgange	Service	690	690				
Projektledelse og teknisk integration KIT	Anlæg	500	500				
Implementering	Anlæg	345	345				
Samlede implementeringsomkostninger	Anlæg	2.745	2.195				
Samlede implementeringsomkostninger	Service	1.380	1.380				
Samlede implementeringsomkostninger		4.125	3.575				
Samlet økonomisk påvirkning		4.125	3.310	-1560	-1560	-1560	-1560
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	8						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	8						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2025 p/l, men udmøntes i overførselssagen i 2024 p/l.
Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

Personalemæssige konsekvenser

Forslaget medfører en reduktion i ressourcerne til opgaveløsningen på -2.455 t. kr. ved fuld indfasning, svarende til ca. 3,5 administrative ÅV. Både TMF og ØKF forventer at håndtere de personalemæssige konsekvenser ved naturlig afgang.

2.1 Fordeling på udvalg

TMF og ØKF vurderer, at udskiftningen af høringsportalen har et grundlæggende effektiviseringspotentiale på -910 t. kr. på grund af mere effektiv opgaveløsning som følge af opgraderingen fra den nuværende høringsportal. Forslaget baseres derfor på et grundlæggende effektiviseringspotentiale på -910 t. kr., hvor ØKF og TMF deler effekten ligeligt, hvilket giver en effektivisering på -455 t. kr. til hver af forvaltningerne. Effektiviseringspotentialet er vurderet ud fra implementeringen af de tre spor og ligger derfor i både udskiftningen af høringsportalen til en ny høringsportal, der i højere grad understøtter forvaltningernes behov i forhold til opgaveløsningen, implementeringen af kunstig intelligens i den nye høringsportal, som forvaltningerne forventer giver et reduceret ressourceforbrug til de mange manuelle processer og integrationerne til relevant infrastruktur og fagsystemer, som skaber en mere standardiseret og effektiv opgaveløsning.

På grund af mængden af høringer i TMF, vurderer forvaltningen, at der ligger et yderligere effektiviseringspotentiale i TMF. TMF vil desuden tilpasse arbejdsgangen i forbindelse med udskiftning af systemet, hvilket ligeledes skaber en effektivisering på grund af mængden af høringer i forvaltningen. TMF foretager i dag høringer i forskellige systemer og på forskellig vis. Med udskiftningen af høringsportalen vil TMF få et samlet system til høringer, hvilket vil effektivisere de administrative processer. Derudover vil TMF ensrette arbejdsgange, så opgaveløsningen på tværs af forvaltningen bliver ensrettet og mere effektiv. Forvaltningen vurderer, at der ligger et yderligere effektiviseringspotentiale på -1.545 t. kr. værdigt fra 2026 og frem. Effektiviseringspotentialet i TMF kræver implementering, hvorfor den yderligere effekt først er realiserbar fra 2026.

3. Implementering og opfølgning

Investeringen i AI er forankret i TMF med KIT som leverandør og ØKF som samarbejdspartner.

Projektledelse af projektet placeres i Stab Digitalisering i TMF i samarbejde med ØKF alle afdelingerne. Der nedsættes en tværgående styregruppe i forvaltningerne (TMF og ØKF) med vicedirektører repræsenteret. Styregruppen og TMF's IT-Råd vil løbende følge op på forslagets effekt.

Projektet bliver udført i tæt samarbejde med KIT, der skal bistå med teknisk assistance i samarbejde med en ekstern leverandør. Ny høringsportal forventes at blive hostet på en ekstern cloudløsning og støttes særskilt på serviceaftale.

Tidsplanen for projektet er samlet set tre år med opstart primo 2024. Projektet vil bestå af tre større lanceringer og mindre lanceringer af delløsninger, hvor de grundlæggende funktioner udvikles i Spor 1, og mest værdifulde prioriteres løbende derefter i en agil udviklingsproces.

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Ansættelse af it-projektleder/udviklingskonsulent	Der er ansat/allokeret projektleder/udviklingskonsulent til analyse, kortlægning, udvikling og implementering i område for Digitalisering i TMF primo 2024	TMF, Stab	Primo 2024
Ansættelse af teknisk systemejer	Der er ansat/allokeret teknisk systemejer til drift af systemet i område for Digitalisering i TMF Q2 2024	TMF, Stab	Primo 2024
Overholdelse af projektplan	Der skal løbende følges op på fremdrift af projektet i TMF og ØKF tværgående styregruppe	TMF projektledelse og projektejer	Ca. 8-10 gange årligt i forbindelse med styregruppemøder og 4 gange ifm. TMF IT-råds-møder
Idriftsættelse af ny høringsportal ifølge tidsplan (Spor 1)	Projektet afrapporterer status til TMF og ØKF tværgående styregruppe og TMF IT-råd	TMF projektledelse og projektejer	Udgangen af Q2 2024
Succesfuld organisatorisk implementering (Spor 1)	Centrale behov er identificeret, løsningen er idriftsat og medarbejderne er involveret i udviklingen	TMF projektledelse og projektejer	Ultimo 2024

Proof of concept AI model udvalgt på forretningsområde (Spor 2)	Der er udviklet velafprøvede AI-modeller, som skal implementeres og udbredes til flere høringsområder	KIT Data Science Team	Primo 2025
Integrationer er udviklet til optimering af sagsgange (Spor 3)	Løsningens vigtigste integrationer er implementeret	TMF projektledelse og projektejer/KIT	Q4 2025
Løsningen er implementeret i bund i TMF (Spor 3)	Løsningen er implementeret og arbejdsgange ændret	TMF og ØKF projektledelse og projektejer	Q2 2026
Realisering af effektiviseringer			
Mere effektiv opgaveløsning	Er opgaveløsningen med høringer blevet mere effektiv	TMF og ØKF	Årligt

4. Risikovurdering

Der er en risiko forbundet med, om den nye arbejdsproces opleves sammenhængende og tilstrækkelig effektiv for sagsbehandlere. Herudover er der en risiko for, om løsningen bliver implementeret i bund og dermed benyttet i fuld udstrækning.

TMF og ØKF har været i tæt dialog med eksterne leverandører og KIT om den tekniske løsning, der vurderer, at løsningen vil kunne løse opgaverne. I projektet vil der blive trukket på mange ressourcer i KIT, og det skal sikres, at de rette kompetencer kan anvendes i de rette perioder i projektets levetid.

Der er en risiko forbundet med Spor 2, der handler om, at der er meget læring og usikkerhed i, hvor langt projektet kan komme med udvikling af AI-teknologien, og samtidig er der stor teknologisk udvikling på markedet på området.

Forvaltningerne vurderer, at risikoen er mellem. Det vurderes, at effektiviseringen kan realiseres, da forslaget i hovedtræk indeholder afprøvede digitale løsninger. Der er dog usikkerhed forbundet med omkostninger for udviklingsestimaterne, da den endelige løsning endnu ikke er fastlagt. Grundet effektiviseringsens størrelse og andel af digitaliseringsinitiativer vurderes risikoen dog mellem.

ADMINISTRATIVT BILAG TIL TVÆRGÅENDE INVESTERINGSFORSLAG

5. Effektivisering på administration

Effektiviseringspotentialet i dette forslag ligger på hovedkonto 6.

Tabel 2. Varige ændringer, administration

Nettoeffekt på administrative udgifter	1.000 kr. 2025 p/l					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Effekt på lønudgifter på hovedkonto 6 og øvrige adm. udgifter på hovedfunktion 6.45	0	-565	-1.860	-1.860	-1.860	-1.860
Effekt på øvrige administrative udgifter	0	0	0	0	0	0
Varige ændringer totalt, administration	0	-565	-1.860	-1.860	-1.860	-1.860

6. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Godkendt af Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen, den 13. februar 2024

Relevante samarbejdspartnere i kommunen, der er inddraget

KIT er inddraget.

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
IT-kredsen	Ja	IT-Kredsen er orienteret med oversigten over investerings- og innovationsforslag til Overførselssagen
Koncern-IT	Nej	Høres på næstkommende møde
MED-udvalg	Ja	TMF MED januar 2024. ØKF-Rådhus MED 26. februar 2024

7. Tekniske tabeller til korrektioner i Kvantum

Tabel A. Måltalseffekt - hvis forslaget indarbejdes (nettoeffektivisering)

Udvalg	1.000 kr. 2025 p/l						
	Bevilling, profitcenter mv.*	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Økonomiudvalget	Økonomisk forvaltning, service	0	-369	-369	-369	-369	-369
Teknik- og Miljøudvalget	Ordinær drift	0	-196	-1.491	-1.491	-1.491	-1.491
Koncern IT	KS, fællesordninger	0	0	0	0	0	0
Total		0	-565	-1.860	-1.860	-1.860	-1.860

Tabel B. Bevillingsmæssig effekt - varig drift

Udvalg	1.000 kr. 2025 p/l						
	Bevilling, profitcenter mv.**	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Økonomiudvalget	Økonomisk forvaltning, service	0	-86	-86	-86	-86	-86
Teknik- og Miljøudvalget	Ordinær drift	0	386	386	386	386	386
Koncern IT	KS, fællesordninger	0	-300	-300	-300	-300	-300
Total		0	0	0	0	0	0

Tabel C. Bevillingsmæssig effekt - hvis forslaget indarbejdes (bruttoeffektivisering)

Udvalg	1.000 kr. 2025 p/l						
	Bevilling, profitcenter mv.*	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Økonomiudvalget	Økonomisk forvaltning, service	0	-455	-455	-455	-455	-455
Teknik- og Miljøudvalget	Ordinær drift	0	190	-1.105	-1.105	-1.105	-1.105
Koncern IT	KS, fællesordninger	0	-300	-300	-300	-300	-300
Total		0	-565	-1.860	-1.860	-1.860	-1.860

Tabel D. Fordeling af anlægsinvesteringer mellem udvalg

Udvalg	1.000 kr. 2025 p/l						
	Bevilling, profitcenter mv.*	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Økonomiudvalget		0	0	0	0	0	0
Teknik- og Miljøudvalget	Ordinær anlæg	2.745	2.195	0	0	0	0
Total		2.745	2.195	0	0	0	0

Tabel E. Fordeling af serviceinvesteringer mellem udvalg

Udvalg	1.000 kr. 2025 p/1						
	Bevilling, profit-center mv.*	2024	2025	2026	2027	2028	2028
Økonomiudvalget		0	0	0	0	0	0
Teknik- og Miljøudvalget	Ordinær drift	1.380	1.380	0	0	0	0
Total		1.380	1.380	0	0	0	0

Afprøvning af automatiske, permanente og midlertidige trafiktællinger

Kort resumé:	Teknik- og Miljøforvaltningen vil afprøve, om der ved at høste trafikdata fra eksisterende permanent udstyr, nyt mobilt udstyr samt data fra andre myndigheder og eksterne leverandører kan genereres trafiktællinger, der kan erstatte de manuelle tællinger, der udføres i dag.
Fremstillende forvaltning:	Teknik- og Miljøforvaltningen
Berørte forvaltninger:	Teknik- og Miljøforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Med innovationsforslaget vil Teknik- og Miljøforvaltningen afprøve, om de manuelle trafiktællinger, som forvaltningen i dag gennemfører, kan erstattes af automatiske tællinger på baggrund af data om trafikken, som indsamles fra eget eksisterende udstyr, nyt mobilt og permanent tælleudstyr samt fra andre myndigheder og eksterne aktører, som også foretager trafiktællinger i København.

I forslaget gennemføres en pilot for automatiske trafiktællinger på et antal udvalgte strategiske steder i København. Formålet er at afprøve et setup for automatiske tællinger, som kan rulles ud til at dække hele byen i et fremtidigt investeringsforslag. Piloten vil både omfatte afprøvning af permanent monteret udstyr til indsamling af tællinger og mobilt udstyr, der opsættes i en midlertidig periode for at tælle trafikken på et vejstykke. Det skal derudover undersøges, hvordan eksisterende udstyr i byen, såsom trafiksignalanlæg og skoletavler, kan omstilles til også at tælle trafikken. Derudover vil det blive undersøgt, hvordan andre myndigheders tællinger kan inddrages, så forvaltningen ikke sætter udstyr op, hvor andre myndigheder allerede tæller trafikken. Et centralt element i innovationsforslaget er at opbygge en database, hvor både egne og andre aktørers tællinger kan samles og sammenstilles.

Overgangen til automatiske tællinger forventes at medføre en effektivisering i forhold til de årlige udgifter til manuelle tællinger. Desuden vil de automatiske tællinger bidrage til at højne kvaliteten af trafiktællinger i København markant og desuden skabe grundlag for, at de opsamlede data om trafikken kan gøres mere tilgængelige på tværs af kommunen til brug i forskellige projekter.

Manuelle tællinger i dag

Trafiktællinger anvendes mange steder i Teknik- og Miljøforvaltningen og af flere andre i kommunen, enten direkte i planlægning og evaluering af anlægsprojekter, som input til trafikikkerhedsvurderinger, beregning af trafikstøj, indirekte til beregning af trafikarbejde, der anvendes til beregning af fx luftforurening og CO₂ og til monitorering af udviklingen af trafikken i og ud og ind af byen.

De manuelle tællinger, som forvaltningen foretager i dag, kan forstås som stikprøver af trafikken. De manuelle tællinger (det årlige tælleprogram) foretages på faste lokationer over en periode på 12 timer. På nogle strækninger foretages tællingerne hvert år – kommunegrænsen og sø- og havnesnittet - og på andre strækninger hvert andet år eller sjældnere – fx Amagerbrogade og Jagtvej. De manuelle tællinger danner blandt andet grundlag for opgørelser af trafikudviklingen på kommunegrænsen samt sø- og havnesnit. De årlige trafiktællinger udstilles på Københavnerkortet.

Udover Københavns Kommune har mange andre aktører udstyr i byen, som enten allerede tæller trafikanten eller som givetvis ville kunne det. Det er myndigheder som Vejdirektoratet, Sund og Bælt og Frederiksberg Kommune. Innovationsforslaget vil afprøve om data fra eksterne aktører kan bruges som tillæg til forvaltningens egen indsamlede data, så det ikke er nødvendigt at sætte enten mobilt eller permanent udstyr op de steder, hvor andre myndigheder allerede har udstyr.

Automatiske permanente og midlertidige tællinger

Fordi trafikken har store udsving fra dag til dag, er en enkelt dags manuel tælling over en 12 timers periode behæftet med en vis usikkerhed. Antallet af cyklister og fodgængere varierer særligt meget fra dag

til dag sammenlignet med biler. Udsvinget i antallet af cyklister fra dag til dag gør, at Vejdirektoratet (VD) har beregnet, at man skal tælle cyklister i mindst 2 uger for at få en registrering, der er valid nok til at kunne bruges til reel planlægning. Ideelt skal man tælle længere, gerne med permanente tællinger eller over 8 uger. For biler er det en lidt kortere periode, idet udsvingene fra dag til dag ikke er så store. For fodgængere skal man også tælle i længere tid for at få valide data.

Hvis forvaltningen skal kunne øge tidsperioden, hvori der foretages trafiktællinger, vurderes der et behov for at gå over til flere automatiske tællinger. Overgangen til automatiske tællinger vil kunne forbedre kvaliteten af dataene og reducere den statistiske usikkerhed markant. Desuden vil permanente og midlertidige tællinger i længere tidsperioder give en dybere indsigt i variationer i trafikken hen over året. Endelig vil en database til tællinger gøre data lettere tilgængelige for hele kommunen.

Med det nuværende setup med manuelle tællinger er det ikke muligt for forvaltningen at øge frekvensen og tidsperioden for tællinger i tråd med Vejdirektoratets anbefalinger. Hvis forvaltningen skulle opnå denne tællefrekvens gennem manuelle tællinger – samme metode som i dag – vil det kræve betydeligt flere ressourcer.

De automatiske trafiktællinger vil primært skulle baseres på forvaltningens eksisterende udstyr i byen, hvor det skal undersøges, hvordan vi kan omstille udstyret til også at tælle trafikken. Forvaltningen drifter 420 signalanlæg, hvor der i ca. en tredjedel allerede er opsat udstyr til detektering af trafikken. Forvaltningen drifter også 34 skoletavler og 12 cykelbarometre, hvorpå der er opsat detektorer, der kan anvendes til registrering og tælling af trafikanter. Forvaltningen forventer at kunne genanvende andre offentlige myndigheders tællinger i kombination med at udbygge indsamling af tælledata via eget udstyr strategiske steder i kommunen.

Innovationsforslaget skal modne et fremtidigt investeringsforslag om skalering af permanente og midlertidige automatiske trafiktællinger til hele kommunen. For at kunne skalere afprøvning på udvalgte strategiske tællesteder skal piloten modne forvaltningens viden ved at:

- Afprøve mobilt tælleudstyr på udvalgte strategiske steder og undersøge, hvor meget mobilt udstyr der er nødvendigt.
- Afprøve om kombinationen af andre myndigheders data og data fra eget udstyr kan dække et givet område og levere trafiktællinger af tilstrækkelig kvalitet.
- Teste og afdække hvilket af forvaltningens eksisterende permanente udstyr, der kan omstilles til også at levere trafiktællinger af tilstrækkelig høj kvalitet og hvor der eventuelt skal investeres i nyt udstyr.
- Afdække hvad driftsomkostninger er for et setup med automatiske trafiktællinger via permanent og mobilt udstyr. Herunder hvilket it-setup der kræves i forhold til en samlet database, samt hvad driftsomkostningerne er for mobilt og permanent udstyr.

2. Økonomi

Forslagets implementeringsomkostninger er estimeret på baggrund af erfaringer fra tidligere gennemførte dataprojekter samt erfaring med drift af eksisterende udstyr til måling af trafikken i København.

Rådgivning om og opsætning af database

I forbindelse med etablering af en database til lagring og samstilling af trafikdata fra eget udstyr og eksterne aktørers er der behov for 100 t.kr. til ekstern rådgivning om dataarkitektur i forhold til eksisterende tælleudstyr og systemer og 70 t.kr. til interne timer i Koncern IT til rådgivning, opsætning og til at dække behov for justering af databasen i afprøvningsperioden.

Drift af database til tælledata

Til etablering af databasen skal der bruges midler til indkøb af en virtuel server der kan håndtere de store datamængder og skaleres i forhold til behov. Der er brug for 400 t.kr. i afprøvningsperioden på to år (200 t.kr. årligt).

Omstilling af eksisterende udstyr

For at kunne omstille et udvalgt antal eksisterende signalanlæg til at kunne tælle trafikanter er der brug for 100 t.kr. til ekstern rådgivning om, hvordan udstyret konfigureres korrekt og hvordan data høstes. Derudover skal der bruges 100 t.kr. på opgradering af software og manuel indstilling på signalanlægene.

Indkøb af mobilt udstyr

Til afprøvning af automatisk midlertidig trafiktælling på udvalgte strækninger indkøbes og opsættes mobilt udstyr for 150 t.kr.

Indsamling og klargøring af data

Der afsættes 300 t.kr. (150 t.kr. årligt) til indsamling og klargøring af data, herunder en infrastruktur til høst af data fra eget udstyr og eksterne, tilpasning og rensning af data, samt dokumentation.

Kvalitetssikring af data og analyse databaserede tællinger

Til kvalitetssikring og validering af data fra de forskellige kilder og analyse af trafiktællinger på baggrund af datene afsættes 170 t.kr.

Faglig og teknisk projektledelse

Der afsættes 680 t.kr. (340 t.kr. i to år) til faglig og teknisk projektledelse, herunder varetagelse af indkøb og omstilling af udstyr, indgåelse af aftale med eksterne om brug af tælledata, koordinering af involverede samarbejdspartnere, evaluering af pilot og udarbejdelse af opfølgende investeringsforslag. Udgiften dækker ½ AC-årsværk i 2024 og ½ AC-årsværk i 2025.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2025 p/l	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Implementeringsomkostninger							
Rådgivning om og opsætning af database	Service	120	50				
Drift af database til tælledata	Service	200	200				
Omstilling af eksisterende udstyr	Service	100	100				
Indkøb og opsætning af nyt mobilt udstyr	Service	150	0				
Indsamling og klargøring af data	Service	150	150				
Kvalitetssikring af data og analyse af tællinger	Service	70	100				
Faglig- og teknisk projektledelse	Service	340	340				
Samlede implementeringsomkostninger, service	Service	1.130	940				
Samlede implementeringsomkostninger, anlæg	Anlæg						
Samlede implementeringsomkostninger		1.130	940				

Note: Forslaget skal udarbejdes i 2025 p/l, men udmøntes i overførselssagen i 2024 p/l.

3. Kommende investeringsforslag og kriterier til prioritering

På baggrund af erfaringerne fra piloten med automatiske trafiktællinger er det forventningen, at der kan udarbejdes et investeringsforslag, hvormed det afprøvede setup for udvalgte strategiske steder skales til at erstatte de årlige manuelle tællinger af kommunegrænsen og sø- og havnesnittet i Københavns Kommune. Desuden vil manuelle tællinger, som foretages hver andet eller femte år på øvrige centrale strækninger forventeligt kunne erstattes af automatiske midlertidige tællinger ved brug af mobilt udstyr. Derudover forventes det, at opbygning af en samlet database for tælledata med innovationsforslaget medfører, at data bliver lettere tilgængelige og i større grad kan genbruges til at understøtte en række konkrete projekter, hvor der i dag bliver udført ad-hoc tællinger.

Forventet effektivisering

Til de faste manuelle trafiktællinger anvendes i dag 700 t.kr. i lønninger til tællere og ca. 200 t.kr. til eksternt behandling af tællinger, vedligehold af tælleapparater mm. Der er i dag afsat et årsværk til trafikteknisk rådgivning, planlægning, bearbejdning og koordinering i relation til de manuelle tællinger. Med de automatiske trafiktællinger vil der fortsat være behov for et årsværk til at koordinere drift og vedligehold af tælleudstyr og analyse og kvalitetssikring af data. Overgangen til automatiske tællinger vil derfor give en besparelse på 900 t.kr. årligt.

I tillæg til de årlige manuelle tællinger, bruger Københavns Kommune – heraf primært Teknik- og Miljøforvaltningen – ca. 400 t.kr. om året på eksterne rådgivere og entreprenører, der gennemfører trafikregistreringer/tællinger i byen. Det sker som regel i tilknytning til projekter, hvor der behov for viden om trafikken, der ikke opsamles af de faste tællinger. Udgifterne hertil vil derfor være anlægsmidler. Med et godt internt setup og en database, hvor tælledata er samlet og let tilgængelige, vil det sandsynligvis være muligt at halvere udgifterne til ad-hoc tællinger ved brug af eget mobilt udstyr og genbrug af tællinger. Den øvrige halvdel af udgifterne forventes fortsat at være nødvendige, da der er tale om helt specielle adfærdsregistreringer og/eller registreringer på små lokale villaveje, hvor forvaltningen ikke vil nå ud med eget udstyr. Det forventes at kunne medføre en besparelse på 200 t.kr. årligt på anlægsmidler.

Det forventede investeringsbehov i investeringsforslaget ligger på ca. 0,8-1,1 mio. kr. og omfatter udgifter til omstilling af øvrigt permanent udstyr, indkøb af yderligere mobilt udstyr, tilretning af database, validering og analyse af data for hele byen og projektledelse.

De afledte, varige, driftsudgifter forventes at ligge på ca. 0,6 mio. kr. årligt og indeholder drift af database og midler til drift og vedligehold af mobilt og permanent udstyr.

Når de varige driftsudgifter fratrækkes ovennævnte effektiviseringspotentiale, vil den varige effektivisering være på ca. 0,3 mio. kr. årligt (service).

Risici, der kan formindske den forventede effektivisering

Potentialet i det kommende investeringsforslag er forbundet med en vis usikkerhed, som innovationsforslaget skal være med til at belyse (jf. beskrivelse af, hvad innovationsforslaget skal bidrage til at afprøve i afsnit 1). Fx er det uvist, hvad de varige udgifter er til drift og vedligehold af eget permanent og mobilt udstyr præcist vil være, hvilket kan påvirke den forventede effektivisering. Samt om den nødvendige datakvalitet kan opnås med det foreslåede udstyr.

Tabel 2. Kriterier til prioritering

Kommende investeringsforslag		Kriterier til prioritering			
Udgift 1.000 kr. 2025 p/1	Forventet vedtagelse	Potentiale for varig effektivisering (styringsområde)	Tværgående effektivisering	Potentiale for storskala	Modne anvendelse af ny teknologi
Implementeringsomkostninger: 0,8-1,1 mio. kr. Varig driftsudgift: 0,6 mio. kr.	OFS 25-26	0,3 mio. kr. (service) 0,2 mio. kr. (anlæg)		X	

4. Implementering og opfølgning

Innovationsprojektet vil blive drevet af en faglig projektleder med stort kendskab til trafikområdet og en teknisk projektleder fra forvaltningens digitaliseringsområde. Der vil være et tæt samarbejde med Koncern IT i forhold til opsætning af database, sikkerhedsgodkendelse af nyt tælleudstyr og indlæsning af data fra eget udstyr og eksterne kilder.

Forvaltningen vil etablere et samarbejde med en privat virksomhed eller vidensinstitution for at få rådgivning i opsætning af databasearkitektur og integration til eksisterende datalandskab og systemer. Forvaltningen vil også søge rådgivning i, hvordan udstyr placeres korrekt ift. at tælle trafikanter og hvordan data herfra høstes. Desuden vil forvaltningen tage kontakt og undersøge mulighed for deling af data med andre aktører, som tæller trafikken i København, herunder fx Vejdirektoratet, Frederiksberg Kommune og Sund & Bælt.

I forbindelse med gennemførelse af piloten vil der blive opbygget interne kompetencer i forvaltningen i forhold til at kunne koordinere udrulning af automatiske trafiktællinger til hele byen ved et kommende investeringsforslag.

Projektet startes op umiddelbart efter, at der er modtaget midler i overførselssagen. Hovedaktiviteterne i implementering af forslaget vil være:

2024

- Dialog med eksterne aktører med henblik på afdækning af, hvilke data om trafikken andre aktører indsamler og om København kan få adgang til at bruge de data til trafiktællinger.
- Udvælgelse af strategiske steder, hvor piloten med automatiske tællinger gennemføres, herunder 3-5 tællesteder på kommunegrænsen og sø- og havnesnittet, hvor permanente tællinger testes ved omstilling af eksisterende signalanlæg og 2-3 vejstrækninger, hvor indkøbte mobilt tælleudstyr vil blive testet.
- Etablering af database til tælledata, herunder rådgivning fra ekstern og Koncern IT om dataarkitektur og integration til eksisterende datalandskab og systemer, indkøb af virtuel serverplads, sikkerhedsgodkendelse og test.
- Indkøb og opsætning af mobilt udstyr på udvalgte strækninger samt test af om data registreres og kan indlæses til databasen, herunder opsætning af infrastrukturen.

2025

- Omstilling af eksisterende signalanlæg til at kunne tælle trafikanter, herunder rådgivning om vinkling og høst af data fra ekstern, opgradering af software og test af, om anlæg kan registrere trafikanter og data leveres til databasen.
- Samstilling og tilpasning af tælledata fra eget udstyr og eksterne aktører på databasen, herunder rensning.
- Analyse af tælledata og faglig kvalitetssikring af validitet og præcision holdt op imod manuelle tællinger.
- Evaluering af pilot, vurdering af gevinstpotentialer og udarbejdelse af investeringsforslag til skalering af setup for automatiske tællinger til erstatning af faste manuelle tællinger i hele København.
- Integration og visning af tælledata til www.Koebenhavnerkortet.dk.

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
De strategiske tællesteder, hvor piloten gennemføres, er udvalgt	Styregruppen for projektet har godkendt valg af testlokationer.	Faglig projektleder	År 1: Q3
Database til tælledata etableret og testet	Der er opsat en database, som der kan skrives til og læses fra.	Teknisk projektleder	År 1: Q4
Aftaler med eksterne aktører om brug af deres tælledata er indgået	Der er på baggrund af dialog indgået aftaler med aktører om brug af data samt	Faglig projektleder	År 1: Q4
Nyt mobilt tælleudstyr er opsat og virker	Ved at teste, at udstyret kan tælle trafik korrekt og at data leveres til database.	Faglig projektleder	År 1: Q4
Eksisterende permanent tælleudstyr er omstillet og leverer tælledata	Ved at teste at permanent udstyr kan teste trafik korrekt og at data leveres til database.	Faglig projektleder	År 2: Q1
Tælledata fra eget udstyr og eksterne aktører er samlet på database	Ved at teste, at data er lagret i databasen i rette format.	Teknisk projektleder	År 2: Q2
Analyse og faglig kvalitets-test af tællinger på baggrund af data er gennemført	Ved at kvalitetssikre tællinger på baggrund af data op imod manuelle tællinger.	Faglig projektleder	År 2: Q3

Evaluering og udarbejdelse af investeringsforslag	Validiteten af automatiske tællinger og gevinsten herved er evalueret som afsæt for at udarbejde investeringsforslag.	Faglig projektleder i samarbejde med Teknisk projektleder	År 2: Q3 og Q4
Integration og visning af tælledata til www.Koebenhavnerkortet.dk	Tjek af relevante tællinger fremgår af kkkortet.dk	Teknisk projektleder	År 2: Q3 og Q4

5. Risikovurdering

Samlet set vurderes risikoen for ikke at kunne gennemføre innovationsprojektet som lav, da udstyr til trafiktælling på markedet er velafprøvet og da der i forvaltningen og Koncern IT er gode erfaringer med at arbejde med store mængder data.

Udfald på udstyr, som medvirker til fejl i data eller huller i data, er en risiko, som projektet vil have fokus på at mitigere. Innovationsforslaget vil bidrage til at teste performance på både eksisterende og nyt udstyr og danne grundlag for at undgå fejl i data grundet udstyr.

For yderligere at mitigere risiko for fejl eller huller ved udfald på udstyr, vil der med innovationsforslaget blive opbygget en solid metode til vask af data i realtid, som er centralt for at automatiske trafiktællinger kan udbredes til hele byen med investeringsforslaget. Det er desuden afgørende for at data er anvendelige kort efter, at de er indsamlet.

Innovationsforslaget skal være med til at klarlægge eventuelle sikkerhedsudfordringer på udstyret, så der kan tages de rigtige forholdsregler i investeringsforslaget. Koncern IT vil være tæt inddraget i denne afprøvning.

Med afsæt i ovenstående vurderer forvaltningen risikoen i forhold til realisering af et kommende investeringsforslag til at være lav.

ADMINISTRATIVT BILAG TIL INNOVATIONSFORSLAG

6. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Godkendt af Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen den 24. januar 2024

	Ja/Nej	Dato for godkendelse og evt. høringsvar
IT-kredsen	Ja	15. december 2023
Koncern-IT	Nej	Sikkerhedsgodkendelse af database og nyt mobilt udstyr til tælling af trafik vil ske i forbindelse med gennemførelse af innovationsprojektet
MED-udvalg	Ja	TMF MED 19. januar 2024